ჩვენი გაზეთი ინტერნეტში:
http://www.open.ge/sakartvelos-respublika

ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, პოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელში და სხვა ქვეყნებში.

„დილა ამ გამეთის გადამლით დაიწყეთ...“

საქართველოს რესპუბლიკა

GIOC
საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია
Georgian International Oil Corporation

გაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. №220 (4279) ხუთშაბათი, 12 სექტემბერი, 2002 წელი. ფასი 50 თეთრი.

ტრაგედიის წლისთავი

„ბოროგსა სძლია კეთილმა“...

11 სექტემბერს ამერიკის შეერთებულ შტატებში განსორციელებული ტერორისტული აქტების მსხვერპლთა ხსოვნის პატივსაცემად თბილისში, 9 თებერვლის ბაღში ცნობილი ქართველი ხელოვანის ზურაბ წერეთლის მიერ შექმნილი მემორიალი გაიხსნა. მემორიალი ნიუ-იორკში გაეროს შენობის წინ აღმართული სკულპტურის „ბოროგსა სძლია კეთილმა“ შემცირებული მოდელია. აღსანიშნავია, რომ გაეროს ემოში ეს ქანდაკება საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის ინიციატივითა და პირადი თხოვნით დაიდგა. ამ სკულპტურებზე წმინდა გიორგი ხმლით ხელში სიმბოლურად ბოროტებას, ანუ ურჩხულს ამარცხებს. მემორიალი დამზადებულია შეიარაღების შემცირების ხელშეკრულების თანახმად საბჭოთა და ამერიკული რაკეტების ნაწილებისაგან.

იხ. მე-3 გვ.

ამერიკამ პატივი მიაგო 11 სექტემბრის მსხვერპლთა ხსოვნას

ბუშინ ამერიკის შეერთებულ შტატებში წუთიერი დუმილით პატივი მიაგეს 11 სექტემბერს ტერორისტული აქტის შედეგად დაღუპული ადამიანების ხსოვნას.

საყოველთაო დუმილმა აშშ მოიცვა ნიუიორკის დროით შუსტად 8 საათსა და 46 წუთზე, როცა ტერორისტების მიერ გატაცებული „ბოინგი“ შეეჯახა მსოფლიო სავაჭრო ცენტრის პირველ კორპუსს.

პოლიციელთა და მეხანძრეთა რაზმებმა მოაწყვეს მსვლელობა „ნულოვანი ნიშნულის“, ანუ „დირსების წრის“ მიმართულებით, სადაც ერთი წლის წინათ ორი ცოცხმაჯანი იდგა.

ამის შემდეგ ტერორისტული აქტის შედეგად დაღუპულთა ნათესავებმა და ახლობლებმა წაიკითხეს იმ 2801 ადამიანის გვარი, რომლებიც ამ ვანდალიზმს შეეწირნენ.

პრეზიდენტმა ბუშმა მოინახულა ოთხივე თვითმფრინავის დაღუპვის ადგილები.

ხსოვნის დღე დასრულდა ნიუ-იორკში პრეზიდენტის მიმართვით ამერიკელი ხალხისადმი.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

ედუარდ შევარდნაძე: „პანიკისა და განგაშისთვის საფუძველს ვერ ვხედავ. არა მგონია, რუსეთი ისეთ ავანტიურაზე წავიდეს, რომელიც, ფაქტობრივად, მთელი მსოფლიოს თვალში მის მორალურ და ფსიქოლოგიურ დამარცხებას მოასწავებს“

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის კომენტარი რუ პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის განცხადებასთან დაკავშირებით 2002 წლის 11 სექტემბერს

საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე გამოეხმაურა 11 სექტემბერს, სოჭში, რუსეთის ძალოვანი უწყებების ხელმძღვანელებთან თათბირზე რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მიერ გაკეთებულ განცხადებას, რომელიც საქართველოს საზღვართან რუსეთის მოქმედებას შეეხება.

საქართველოს პრეზიდენტმა ჟურნალისტებთან შეხვედრისას, კერძოდ, განაცხადა:

„ალბათ, დრო დასჭირდება ამ განცხადებაზე საფუძველიანი კომენტარის გაკეთებას. სულ ერთი საათია, რაც წავიკითხე პრეზიდენტ პუტინის განცხადება. მიმაჩნია, რომ ამ განცხადების ძირითადი ნაწილი ობიექტურად არ ასახავს სიტუაციას. ძალიან მიკერძოებულად და ცალმხრივად არის გაშუქებული ის პრობლემები, რომლებიც რეალურად აწუხებთ რუსეთსა და საქართველოს ჩეჩნეთთან დაკავშირებით.

იხ. მე-2 გვ.

თანადგომა

მის აღმატებულებას ჯორჯ უოკერ ბუშს ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს

პმპრშასრ ბაბონო
პრეზიდენტო,

არ შემეძლო თქვენთვის არ მომმართა ყოველი ჩვენგანისთვის ამ გრაგიკულ დღეს. მეგობარი ამერიკელი ხალხის დიდი მწუხარება თითოეულ ჩვენგანის მწუხარებაცაა.

საქართველო საკუთარ თავზე ცდის ტერორიზმის უმძიმეს შედეგებს, მისი მასაბრდოებელი წყაროების, მათ შორის აგრესიული სეპარატიზმის გავლენას.

ტერორიზმის შედეგების დაძლევამი ფასდაუდებელია თქვენი დიდი ქვეყნის გადამწყვეტი დახმარება. მსურს კვლავ დაგარწმუნოთ, რომ საქართველო პირნათლად შეასრულებს ანტიტერორისტული კოალიციისადმი აღებულ ვალდებულებებს და ამოძირკვავს ტერორიზმის ფესვებს საკუთარ ტერიტორიაზე.

ჩემი მრავალწლიანი მოღვაწეობის მანძილზე ბევრი ნგრევისა და უბედურების მოწმე გავმხდარვარ, მათ შორის — ათწლიანი ომით მიწასთან გასწორებულ ავღანეთში, მაგრამ არსად მინახავს ხალხი ისე ერთ მუშტად შეკრული, როგორც ამერიკაში 11 სექტემბრის შემდეგ. რის მოწმეც თავად გავხდი გასული წლის ოქტომბერში.

საქართველო ფართოდ აღნიშნავს 11 სექტემბრის წლისთავს. დაგეგმილია მთელი რიგი ღონისძიებები. 11 სექტემბრის მსხვერპლთა ხსოვნის სახელი მიენიჭა თავდაცვის სამინისტროს სასწავლო ცენტრის პოლიგონს, რომელზეც ქართველი ჯარისკაცები „ეწრთნისა და აღჭურვის“ პროგრამის ფარგლებში ამერიკელი ინსტრუქტორების დახმარებით ეუფლებიან ანტიტერორისტული ბრძოლის ხელოვნებას.

ამერიკამ უკვე დაანახა ყველას, რომ 11 სექტემბრის მსხვერპლი ამაო არ ყოფილა. ამერიკის გარშემო დარაზმულმა ცივილიზებულმა მსოფლიომ უკვე მიაყენა სერიოზული დარტყმა ბნელეთის ძალებს. მაგრამ წინ კიდევ დიდი ბრძოლებია გადასალახავი. გარწმუნებთ, ამ ბრძოლაში საქართველო თქვენს გვერდით იდგება.

თქვენი,
ედუარდ შევარდნაძე.
11 სექტემბერი, 2002 წ.

თანამშრომლობა

ამშ საქართველოს დაეხმარება პანკისში წესრიგის დამყარებაში

რუსეთში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის ალექსანდრ ვერშბოუს მიერ მოსკოვში გამართული კონფერენციის სენსაციებით მდიდარი გამოდგა. კერძოდ, დიპლომატმა განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები უკვე ეხმარება საქართველოს ხელისუფლებას ბრიგანელი ბიზნესმენის პიტერ მოუს ძებნაში, რომელიც მიმდინარე წლის 18 ივნისს გაიტაცეს შეიარაღებულმა ადამიანებმა თბილისის ერთ-ერთი ქუჩიდან.

იხ. მე-3 გვ.

გიხაროდენ!

მადლობელი ვარ

— ბოდი შემეძინა თბილისის დაკეთ ქორიბის სახელობის მე-4 საშობიაარო სახლში. ყურადღებიანია იქაური სამედიცინო პერსონალი; შე და ჩემი ჩვილი საშობიაარო სახლიდან უკვე ჯანმრთელები გამოვეწერეთ.

პირველი შვილი — 3 წლის ბიჭი მყავს, ისიც აქ შემეძინა, ახლა კი პირმშვენიერი გოგონაც მოგვემეგა. ამას ჩემი მეუღლეც მიმოწმებს (არ გაგვამტყუნოთ, შმობლებს შვილები ყველაზე ლამაზები ეჩვენებათ), ასე, რომ ნანაგრი ქალ-ვაჟი გვყავს.

იმიგომ გირეკავთ, რომ სამშობიაარო სახლში მევეს წარი თქვენი გაზეთის პირველ გვერდზე „გიხაროდენ“ მილოცვამ როგორ გაახარა ჩვილის დედა. ამ დროს მართლაც სჭირდება ახალშოლოგინებულ ქალს სიხარულის განცდა, — დაგვიკავშირდა ორთაჭალიდან თამენა ჯიმკარიანი, თან თხოვნაც დაუმატა: გირეკავთ იმიგომაც, რომ ერთხელ კიდევ მადლიერება გამოვხატოთ ამ სამშობიაარო სახლის კოლექტივისადმი.

ჩვენი ტელეფონებია: 93-34-04; 99-73-24.

კანონმდებლები

ტერორიზმს ბოლო უნდა მოეღოს

11 სექტემბერს საქართველოს პარლამენტმა სპეციალური განცხადება მიიღო 2001 წლის 11 სექტემბერს ამერიკის შეერთებულ შტატებში განსორციელებულ დივერსიულ აქტებთან დაკავშირებით.

„ერთი წლის წინათ ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაგრიალებული ტრაგედიები დაგრიალებული ტრაგედია არ აღიქმება როგორც მხოლოდ ერთი ქვეყნის ტრაგედია. დღეს მთელი მსოფლიო ესმაურება ამ თარიღს და აუცილებელია ჩვენმა პარლამენტმაც გამოხაგოს თავისი დამოკიდებულება“,— განაცხადა ფრაქციის „ახალი მემარჯვენეების“ ლიდერმა დავით გამყრელიძემ. მან 11 სექტემბერთან დაკავშირებით პარლამენტის განცხადების პროექტი გააცნო დეპუტატებს.

იხ. მე-3 გვ.

ტრაგედიიდან შურისძიებამდე

«თქვენ პრეზიდენტ ბუშის ოჯახის წევრი ხართ»

ამ დღეით ვამინგტონში ისეთივე სიმშვიდეა, როგორც წინა დღეს, ვერ ვიტყვი, არის თუ არა ეს „სიმშვიდე ქარიშხლის წინ“, რადგან არავითარი ნიშანი არ არის ქარიშხლის.

ქარიც არა ჩანს მწვერვალებს მოსადები.

არადა, ოფის წინა დღე ყოფილა. ეს გაცხადდება ხვალ.

თეთრ სახლთან პოლიციელთა ჩვეულებრივზე მეტი რაოდენობაა, ძალიან თუ დაკვირდები, შეამჩნევ, მაგრამ ავტომაგმობარჯვებული, ესესელის დგომში გაშეშებული იქ არავინ ჩანს.

არ ჩანან, თორემ სპეციალური დანიშნულების რაზმები არიან იქ, სადაც საჭიროა, „სრულ საომარ მზადყოფნაში“.

აქედან ასიოდ მეტრში, სასტუმრო „ინტერკონტინენტალის“ მახლობლად და მერეც — ქუჩის გაყოლებით ჯიხურებში (სადაც ლათინოსები ვაჭრობენ), იყიდება ამერიკული დროშები, მაისურები უკვე არარსებული „ტკუპების“ და... ბენ ლადენის გამოსახულებით.

ეს ტურისტებზე გათვლილი „სავაჭრო რიგი“ დიდ ბიზნესზე არანაკლებ განიცდის კრიზისს, რადგან დღე ისე ჩათავდება, მყიდველი არავინ გამოჩნდება.

მაგრამ ფასს მაინც არავინ აგდებს.

ამერიკელი ობივაგელი თავის თავში ჩაიკეტა და საკუთარი ოჯახის უსაფრთხოების უმრუნველყოფის შეალით აფასებს პრეზიდენტ ბუშის ანტიტერორისტული ოპერაციისათვის სამზადისს.

უმარმაგარი მედია — ტელევიზია და პრესა — სამოგადოებრივ აზრს „დღე X“-ისათვის ამზადებს. საოცარი შეკავშირებაა ქვეყნის მეთაურის გარშემო, არნახული ნდობა მისდამი ყველანი, მიუხედავად იმისა, მესეა თუ არა ხმა მოქმედ პრეზიდენტს.

იხ. მე-3 გვ.

საქართველოს პრეზიდენტის შეხვედრა მანჰეტენში, ნიუ-იორკის მაშველებთან. 2001 წლის 2 ოქტომბერი.

ციტატა

მაგრამ ხომ უნდა გვესმოდეს, რომ ჩეჩენი სეპარატისტების წინააღმდეგ ომი — ძალზე მნიშვნელოვანი ეპიზოდი ამ ისტორიულად მეგობარ ქვეყანასთან — საქართველოსთან რუსეთის ურთიერთობისა, ბოლოს და ბოლოს მაინც მხოლოდ ეპიზოდია, და არ ღირს, მთელი ეს ურთიერთობა გადავაყოლოთ ჩეჩნეთში მოკალათებულ მოთარეშეთა წინააღმდეგ მიმდინარე ბრძოლის პრობლემას, ისე, როგორც ამას ესწრაფვიან ზოგ-ზოგები თავიანთ პროპაგანდასა და პოლიტიკაში.

ედგენი პრიმაკოვის წიგნიდან „მსოფლიო 11 სექტემბრის შემდეგ“. „ოგონიოკი“ №8, 10 სექტემბერი.

ინფორმაცია

ფესტივალი „CIFA 2002“

11 სექტემბერს თბილისში დაწყო კინოფესტივალის მეორე საერთაშორისო რეკლამის ფესტივალი „cifa 2002“. ამასთან დაკავშირებით ამ შთამბეჭდავი დღესასწაულიერების ორგანიზაციორებმა სასტუმრო „სიმპათიაში“ პრესკონფერენციაც გამართეს. ითქვა, რომ 26 ქვეყნის საოკლამო ნამუშევარი, 1000-ზე სატელევიზიო რგოლი და კლიპი, ასევე ნახევარი პროდუქცია იქნება წარმოდგენილი.

ბაზის 3 ნელიწადში გაყვანა შეიძლება

ახალქალაქში დისლოცირებული რუსეთის 62-ე ბაზის გაყვანა სამ წელიწადში, რასაც ქართული მხარე ითხოვს, რეგიონში ადგილობრივი მოსახლეობისათვის რეალური სოციალურ-ეკონომიკური გარანტიების შექმნის შემთხვევაში სრულიად შესაძლებელია.

ამის შესახებ განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებულმა სამცხე-ჯავახეთის მხარეში თეიურ ოსიაშვილმა.

მან აღნიშნა, რომ საქართველოს მთავრობა აშუშავებს სოციალურ პროგრამას რეგიონის სოციალურ-ეკონომიკური სიტუაციის გაუმჯობესების თაობაზე, რომელიც სერიოზული მუშაობის შემთხვევაში საგესებიო განხორციელებადია სამ წელიწადში.

რუსეთის 62-ე სამხედრო ბაზის ლიკვიდაციის შეჩერების მოთხოვნით ხუთშაბათს ახალქალაქში საპროგესტო მიტინგი იგეგმება.

უფიშროება არ ადასტურებს

უფიშროების სამინისტრო არ ადასტურებს პანკისის ხეობაში დაკავებული ეთნიკური არაბის ქალად ოლდალის ადგოკადის განცხადებას იმის თაობაზე, რომ მისი დასაცავის ახსნა-განმარტებაში ჩეჩენ ტერორისტებთან კავშირის თაობაზე პაგიმრობიდან გათავისუფლების პირობით დაწერინეს.

უფიშროების სამინისტროს სგიმიბეგო სამსახურის უფროსმა მალსან სალაყაევმ განაცხადა, რომ ალნიშნულის შესახებ ბრალდებულმა არა მარტო ახსნა-განმარტებაში დაწერა, არამედ უმეშიგანილად დაკითხეს დროს ჩვენებამეც ადგარა.

თუ ოლდალის ბრალდებები არ დადასტურდება, მაშინ გამოძიებას მის გათავისუფლებაზე არანაირი პრეტენზია არ ექნება.

ქალაქ ქუჩაში დგანან

200-ზე გარემოვაჭრემ ოთხშაბათს ქუთაისში მგურმით აიღო მერიის შენობა, რადგან მათ ქალაქის ადმინისტრაციამ ერთ-ერთი ცენტრალურ ქუჩაზე ვაჭრობა აუკრძალა.

თავდაპირველად გარემოვაჭრეებმა ქალაქის ცენტრალური გზა გადაკეტეს, თუმცა მას შემდეგ, რაც ადგილობრივი ხელისუფლებიდან მათ აქციას არავინ გამოეხმაურა, გარემოვაჭრეებმა ქალაქის მერიის შენობასთან გადაინაცვლეს და მერთან ნუგბარ ფალიანთან შეხვედრა მოითხოვეს.

მერთან შეხვედრის შემდეგ დაგოვეს ქალაქის ადმინისტრაციის შენობა და ამჟამად კვლავ იმავე ადგილზე აგრძელებენ ვაჭრობას.

ინფორმაციები მოგვაწოდეს: საქონორმა და პრაბი-ნიუსმა

წინ, საქართველო!

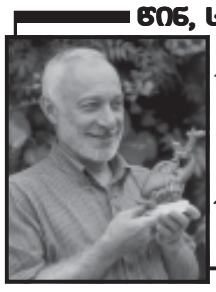

დარდანელის ჰორიზონტიდან ლამანში გამოჩნდა

იხ. მე-7 გვ.

უკანასკნელ საათს

პალესტინის კაბინეტი სრული შემადგენლობით გადადგა, რათა თავიდან აეცილებინა უნდობლობის ვოტუმი. როგორც ტურნალისტები ამბობენ, ეს ძლიერი დარტყმაა, უპირველეს ყოვლისა, პალესტინის ლიდერზე იასერ არაფატზე. კაბინეტი წლეულს ჩამოყალიბდა, როგორც პალესტინელთა, ისე საერთაშორისო საზოგადოებრიობის მხრიდან ავტონომიის რეფორმირების საკითხში არაფატზე სერიოზული ძალდატანების შედეგად.

ერაყმა განაცხადა, რომ აშშ პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს ჭკუა ვერ ასწავლა 11 სექტემბრის მოვლენებმა.

ამინდი დღეს

დასავლეთ საქართველოში
დაბლობში: დამით +18; დღისით +24;
მთაში: დამით +15; დღისით +19;
აღმოსავლეთ საქართველოში
ბარში: დამით +18; დღისით +26;
მთაში: დამით +12; დღისით +20;
თბილისში
დროგამოშვებით ღრუბლიანობის მომატება, სანმოკლე წვიმა.
დამით +18; დღისით +26.

საქართველოს პიდრომეტეოროლოგიური დეპარტამენტი.

ლარის კურსი

12 სექტემბრიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსები:

ინგლისური გირვ.	1	3.4065 ლარი
აშშ დოლარი	1	2.19 ლარი
ევრო	1	2.1361 ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0692 ლარი.

გვირეკავენ, გვეკითხებიან

მარ 80 წლის, პენსიონერი; ვცხოვრობ სოფელში, მცირე პენსიით ძალიან მიჭირს არსებობა. მიუღებელი მაქვს გასული წლების პენსიის თანხები (საერთო ჯამით 9 თვე).

გთხოვთ განმიმარტოთ, მომეცემა თუ არა ჩემი კუთვნილი აუდებელი პენსია?

გერონტი მიქაბერიძე.

ქვეყანაში შექმნილი მძიმე ფინანსური კრიზისის გამო ჯერ-ჯერობით ვერ ხერხდება გასული პერიოდის საპენსიო დავალიანებების დაფარვა.

როგორც კი მიღებული იქნება გადაწყვეტილება აღნიშნული დავალიანებების დაფარვის შესახებ, დამატებით ინფორმაციას აუცილებლად მოგაწვდით ჩვენი გაზეთის, ტელევიზიისა და რადიოს მეშვეობით.

ირინე ლლონტი.

დაგვირეკეთ, შეგვეკითხეთ: 93-28-54.

ინტერპანორამა

ბაპრს გენერალურმა მდივანმა კოფი ანანმა განაცხადა, რომ მხოლოდ უშიშროების საბჭოს აქვს საერთაშორისო ტერორიზმის საშიშროების წინააღმდეგ ქმედითი ბრძოლის აუცილებელი სამართლებრივი უფლებამოსილება. ნებისმიერი ქვეყნის მარტოხელა მოქმედებას შეიძლება განუჭვრეტელი შედეგები მოჰყვეს ყველა რეგიონში.

აშშ სახელმწიფო მდივნის მოადგილე ჯონ ბოლტონი მოსკოვს ჩავიდა რუსეთის ოფიციალურ პირებთან ერაყის ირგვლივ მოსალაპარაკებლად. რუსეთი საკითხის დიპლომატიური გადაწყვეტის მომხრეა. იგი აცხადებს, რომ თავისი ეკონომიკური და პოლიტიკური ინტერესები აქვს ირანში, ერაყსა და ჩრდილოეთ კორეაში. ვაშინგტონი კი თავის მხრივ ამ ქვეყნებს „ბოროტების ღერძებს“ უწოდებს.

პაკისტანის პოლიციამ ყარაჩის ერთ-ერთი შენობის რამდენიმესართიანი ალყის შემდეგ მოიკლა ორი და დაპატიმრა ხუთი ბოევიკი. ოპერაციის დროს დაიგრა ექვსი პოლიციელი, როგორ ტყვეიით დაიდეკეა ბავშვი.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 220, ხუთშაბათი, 12 სექტემბერი, 2002 წელი.

ПРЕЗИДЕНТИ

ედუარდ შევარდნაძე: „პანიკისა და განგაშისთვის საფუძველს ვერ ვხედავ. არა მგონია, რუსეთი ისეთ ავანტიურაზე წავიდეს, რომელიც, ფაქტობრივად, მთელი მსოფლიოს თვალში მის მორალურ და ფსიქოლოგიურ დამარცხებას მოასწავებს“

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის კომენტარი რიგ პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის განცხადებასთან დაკავშირებით 2002 წლის 11 სექტემბერს

(პირველი ბეჭდვა)

გამოიცა, რომ ერთი ფრაზითაც კი არ არის ნახსენები ჩეჩნეთის პრობლემა. ყველაფერი ხომ ჩეჩნეთიდან დაიწყო. აქ რომ იყოს, ეკითხავდი, რა უშლის ხელს რუსეთს, დაამყაროს წესრიგი თავის ქვეყანაში, და, როგორც მათ მიაჩნიათ, ჩეჩნეთი რუსეთის შემადგენელი ნაწილია.

მე არ მინდა ძალიან დეტალური დებატები გაიმართოს ჩვენ შორის, მით უმეტეს, რომ თავად ვლადიმერ პუტინი ამ საუბარს არ ესწრება, მაგრამ კიდევ ვიმეორებ და ვამცნობ, რომ ცოტა ნაჩქარევად გაკეთებული განცხადებაა. ეტყობა, ბევრი რამ იმ წრის საყურადღებოდ ითქვა, რომელიც ამ თათბირს ესწრებოდა, ითქვა იმისათვის, რომ მათი აზრი გავიზიარებინა. იმასაც გეტყვით, რომ იმ დიალოგის ფონზე, რომელიც მიმდინარეობდა ჩვენ შორის, — მსჯველობაში მაქვს ჩვენი მიწერ-მოწერა, კერძოდ, ჩემი ორი წერილი და ამ რამდენიმე დღის წინათ მიღებული მისი პასუხი, — ეს განცხადება ძალიან გაუგებრად გამოიყურება. ორი პრეზიდენტი სერიოზულად საუბრობს იმ პრობლემებზე, რომლებიც დაკავშირებულია ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან, ორ ქვეყანას შორის ურთიერთთბასთან და უცებ — ასეთი მუქარის შემცველი, პოლიგიკოსისათვის ყოვლად გაუმართლებელი განცხადებები: დაარტყით, სადაც რადაცას აღმოაჩენთ და ასე შემდეგ.. ვფიქრობ, ეს განცხადება წამგებიანია თავად ბატონი პუტინისთვის.

მე სვალ შევხვდები უმიშროების საბჭოს წევრებს, ძალოვანი სტრუქტურების ხელმძღვანელებს, საპარლამენტო ფრაქციების წარმომადგენელებს, და შევეცდები მათ განვუმარტო, რა არის არსებითად ასეთი განცხადების მიზეზი, და ჩვენ რისი იმედი გვაქვს. როდესაც აშშელ ქვეყნის პრეზიდენტი მუქარის სიტყვებით მოგმართავს, რა თქმა უნდა, სერიოზულად დგება საკითხი, შენ რა ოგორ უნდა უპასუხო. ვფიქრობ, ჩვენ იმედი უნდა გვქონდეს იმის, რომ ყველაფერში ცამდე მართალი ვართ. პანკისის პრობლემა ჩვენი შექმნილი არ არის. ის 8 თვისა კიცი მათ გადმორეკეს საქართველოს ტერიტორიაზე. შემდეგ ამ ხალხმა გარკვეული პრობლემები შეგვიქმნა ჩვენც და რუსეთსაც. შეიძლება, ახლა ისინი გადადიან საზღვარზე. ჩვენ ხომ ყველას ვერ ვაკონტროლებთ. რუსეთს ათასობით მესაზღვრე უდგას საზღვარზე და თავიანთი საზღვრის დაცვა თვითონ უნდა უმრუნველყონ. მე მგონია, რუსეთი ცოტა განაწყენებულია იმის გამო, რომ არ მივეცით უფლება, საქართველოს ტერიტორიაზე გავეშვა რუსეთის ჯარს, რომელიც შურგიდან დაარტყამდა ჩეჩნებს, რაც, ფაქტობრივად, საომარი ოპერაციების საქართველოში გადმოგანას ნიშნავდა. რუსეთში ბევრს უნდა, რომ ეს მოხდეს. გარკვეულ გადამიანებს, ალბათ, ისიც იწვევს, რომ მათი წინასწარმეტყველება, რომ ჩეჩნების აქ ყოფნა საქართველოსთვის დამღუპველი იქნებოდა, მთლად არ გამართდება. ის ხალხი თავიანთ სახლებში დაბრუნებაზე ფიქრობს და საქართველოსთვის განსაკუთრებული პრობლემები მათ არ შეუქმნიათ. მათ დაიფასეს, რომ ჩვენ ქალები, მოხუცები, ბავშვები, დაჭრილები შეეფარეთ და, რაც შეგვეძლო, სიკეთე გავუკეთეთ.

ისიც მინდა განვაცხადო, რომ პანკისის პრობლემა ძირითადად გადაწყვეტილია, რადგან ის ხალხი, ასობით მამაკაცი, რომლებსაც შეუძლიათ იარაღი აიღონ ხელში, პანკისში არ არიან. განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც ჩვენ იქ შევიყვანეთ საკმაოდ მძლავრი ძალები თავად პანკისის მოსახლეობის, ქისტების და, რა თქმა უნდა, ქართველების მოთხოვნით, ამ ხალხის ძირითადმა ნაწილმა პანკისი დაგოვა. ახლა, თუ არ ვცდები, დარჩენილია 30-40 კაცი, უფრო შეგიდ კრიმინალები, და ჩვენი სამართალდაცვის სტრუქტურები ყველაფერს იღონებენ, რათა მათ ადგილი მიუჩინონ.

ცოტა ნაწყენი არიან ჩვენი რუსი მეგობრები იმის გამოც, რომ 11 კაცი, რომლებმაც ჩვენი საზღვარი დაარღვიეს და დაჭრილები იყვნენ, ჩამოვიყვანეთ თბილისში და ვუშკურნალეთ. მათ დანაშაული საქართველოში ჩაიდინეს. უნდა ჩაგარდეს გამოძიება. ამიგომ ისე, როგორც რუსეთის პროკურორმა მოიწადინა — თვითმფრინავით ჩამოფრენა და მეორე დღესვე ამ ხალხის წაყვანა, — არ გამოვა. ყველაფერს თავისი წესი აქვს. არ ვართ წინააღმდეგი, რომ ეს ხალხი დავაბრუნოთ რუსეთში, მაგრამ ეს მოხდება მხოლოდ მას შემდეგ, როცა ყველა საგამოძიებო ღონისძიება ჩაგარდება და ყველაფერი ნათელი იქნება.

საბოლოო ანგარიშით, პანკისა და განგაშისათვის საფუძველს ვერ ვხედავ. არა მგონია, რომ რუსეთი ისეთ ავანტიურაზე წავიდეს, რომელიც, ფაქტობრივად, მთელი მსოფლიოს თვალში მის მორალურ და ფსიქოლოგიურ დამარცხებას მოასწავებს. ბოლოს და ბოლოს, რუსეთი დაინტერესებულია იმით, რომ საქართველოსთან ჰქონდეს ნორმალური ურთიერთობა, ისევე როგორც საქართველოს სჭირდება რუსეთი. სხვათა შორის, პრეზიდენტ პუტინის განცხადების ბოლო ნაწილი საკმაოდ კონსტრუქციულია. ლაპარაკია იმაზე, რომ მისი დავალებები ფრთხილად შესრულდეს. მხედველობაში აქვს, ალბათ, რომ დაბომბვებმა მსხვერპლი გამოიწვია და სეროიზული ბარალია მშვიდობიან მოსახლეობაში. ალბათ, მათთვის არ უნდა იყოს სასურველი ასეთი რამის გამეორება. ამავე დროს, პუტინი მიუთითებს: ძალიან დიდი იმედი მაქვს, რომ შე და პრეზიდენტი შევარდნაძე ოქმიბრის დამდეგს კიბინოფში შეეხვდებით და იქ ვისაუბრებთ, როგორც ვიბრძოლოთ უკეთ ტერორიზმის წინააღმდეგ და გაგაუმჯობესოთ ჩვენი ურთიერთობა. ასეთი განცხადებას მე მივესალმები. თუ მივიდე მონაწილეთა სამეგზი, მე მას შევხვდები. ურთიერთობის გარკვეული ყველაზე უკეთესი საშუალება არის საუბარი პირისპირ, როცა ადამიანს თვალებში უყურებ.

ასე რომ, მინდა მივმართო მოსახლეობას: გაფრთხილდ ხმები, რომ ხელისუფლებაში რაღაც საგანგებო უმიშროების საბჭო მოიწვიეს და დონისძიებებს სახავენ. აქ ჯერჯერობით ორი-სამი კაცი ემსჯელობთ, თუ როგორი უნდა იყოს ჩვენი პასუხი. ამაზე ხვალ ვიმუშავებთ. ხვალვე შეიძლება მართლაც დაგვჭირდეს უმიშროების საბჭოს შეკრება იმისათვის, რომ კოლექტიურად შევაფასოთ შექმნილი მდგომარეობა.

კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, რომ პანკისა და განგაშისის საფუძველს ვერ ვხედავ. არა მგონია, რომ რუსეთის ხელისუფლებამ და საქართველოს ხელისუფლებამ საერთო ენა ვერ გამონახონ ასეთ საგუაციაში. კიდევ ვიმეორებ, პირველი, რასაც ვესაურვებ რუსეთს, არის ის, რომ ჩეჩნეთში დაამყაროს წესრიგი. ჩეჩნეთში წესრიგის დამყარება ნიშნავს იმას, რომ საქართველოსა და რუსეთს შორის ყოველგვარი გაუგებრობის საფუძველი აღმოიფხვრება“.

საქართველოს
პრეზიდენტის პრესსამსახური.

ДАЗГИЛДОЕБА

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2002 წლის 9 სექტემბერი ქ. თბილისი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებისა და წახალისების შესახებ

სტუდენტი ახალგამრდობის აღმრდა-განათლებაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, ეკონომიკური რეფორმების გაგარებაში აქტიური მონაწილეობისათვის, მაღალი პროფესიონალიზმისა და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგადოებრივი საქმიანობისათვის საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოვდნენ და გამოეცხადოთ მადლობა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებს:

ორდენი:

რამაზ აბესაძე — მაკროეკონომიკის კათედრის პროფესორი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი; **გრიგოლ თოდუა** — საერთაშორისო ეკონომიკისა და ეკონომიკურ მოძღვრებათა ისტორიის კათედრის გამგე, პროფესორი.

მედალი:

დემურ ბახტაძე — კომერციისა და მარკეტინგის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე, დოცენტი; **მიხეილ კიკნაძე** — მენეჯმენტისა და მიკროეკონომიკის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე სამეცნიერო დარგში; **თენგიზ ლაფიძე** — ეკონომიკის ფაკულტეტის პროფესორი, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი; **მერაბ მჭედლიძე** — ეკონომიკის ფაკულტეტის დოცენტი, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი. **ოვანე თოთაძე** — საერთაშორისო ბიზნესის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე; **ემზარ ჯიგარენაია** — ფინანსებისა და კრედიტის კათედრის დოცენტი, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი.

გამოეცხადოთ მადლობა:

ლალი კობახიძეს — ეკონომიკის ფაკულტეტის მეთოდისტს; **გულნარა მსხილაძეს** — კომერციისა და მარკეტინგის ფაკულტეტის საქონელმიმოქცევის ეკონომიკისა და მარკეტინგის კათედრის უფროს ლაბორანტს; **ეროკლე ეგრელიძეს** — კომერციისა და მარკეტინგის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილეს; **თინათინ ქუჯარაშვილს** — საერთაშორისო ბიზნესის ფაკულტეტის სასწავლო ოსტატს; **ნაირა ფეფილაშვილს** — მენეჯმენტისა და მიკროეკონომიკის ფაკულტეტის დოცენტს. **ლილი ჩაგელიშვილს** — მენეჯმენტისა და მიკროეკონომიკის ფაკულტეტის დოცენტს;

ედუარდ შევარდნაძე.

ДАЗГИЛДОЕБА

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2002 წლის 9 სექტემბერი ქ. თბილისი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელთა საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებისა და წახალისების შესახებ

სტუდენტი ახალგამრდობის აღზრდა-განათლებაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, ეკონომიკური რეფორმების გაგარებაში აქტიური მონაწილეობისათვის, მაღალი პროფესიონალიზმისა და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური და საზოგადოებრივი საქმიანობისათვის საქართველოს ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოვდნენ და გამოეცხადოთ მადლობა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებს:

ორდენი:

ალექსანდრე ბერიშვილი — შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს ელექტრადიოცენტრის“ მთავარი ეკონომისტი; **ოთარ მაზარაძე** — საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს სახელმწიფო ქონების აღრიცხვისა და მართვის დეპარტამენტის უფროსის პირველი მოადგილე, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი; **ბეთანდიდ სულბერიძე** — საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის დემოგრაფიისა და სოციოლოგიის კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე; **მამია სულბერიძე** — საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან არსებული ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ლაბორატორიის მუმაკი, საქართველოს დამსახურებული ეკონომისტი, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი; **გივი ხმალაძე** — საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს აგრარული რეფორმების სამმართველოს უფროსი; **მიხეილ ჯიბუტი** — საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარე; **თენგიზ ჯინჯოლავა** — საქართველოს მრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დასაქმების სახელმწიფო სამსახურის პირველი მოადგილე.

ორდენი:

ჯამლეთ ბაგუნაიშვილი — საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აგროსამრეწველო კომპლექსის ეკონომიკისა და მართვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი; **დალა ვარდიანი დავითიანი** — საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან არსებული ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ანგრარული ეკონომიკის

ტრაგედიის წლისთავი

„ბოროტსა სძლია კეთი-

(პირველი გვერდიდან)

სიმბოლურად, რომ ტბილისში მემორიალი სწორედ იმ ადგილას აღმართა, სადაც 1998 წლის 9 თებერვალს ტერორისტული აქტი საქართველოს პრეზიდენტზე ედუარდ შევარდნაძეზე განხორციელდა.

წლეულს კი, 11 სექტემბერს ბოროტების წინააღმდეგ ბრძოლის სიმბოლოდ 9 თებერვლის ბაღში აღმართული მემორიალის გახსნაში მონაწილეობდნენ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე, პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე, სახელმწიფო მინისტრი ავთანდილ ჯორბენაძე, ამერიკის შეერთებული შტატების საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში რიჩარდ მაილსი, სხვა ოფიციალური პირები. აქვე გამართულ მიტინგზე, რომელიც მიეძღვნა 11 სექტემბრის ტერორისტული აქტის მსხვერპლთა ხსოვნის უკვდავყოფას, სიტყვები წარმოთქვეს თბილისის მერმა ვანო ზოდელავამ, აკადემიკოსმა თამაზ გამყრელიძემ, კინორეჟისორმა რეზო ჩხეიძემ, ელჩმა რიჩარდ მაილსმა.

— დიდი მადლობა იმ სითბოსა და ყურადღებისათვის, რომელსაც საქართველოს ხელისუფლება და ქართველი ერი ნიუ-იორკის გრაგედიის მსხვერპლთა ხსოვნისათვის იჩენს, რისი ნათელი მაგალითი სწორედ მსოფლიოში ცნობილი სკულპტორის ზურაბ წერეთლის ეს მონუმენტია. მნიშვნელოვანია ის, რომ ქართველი ხალხი და ქვეყნის ხელმძღვანელობა ადასტურებენ თავიანთ ერთგულებას მსოფლიოში მიმდინარე ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისადმი, — განაცხადა მიტინგზე რიჩარდ მაილსმა.

მიტინგზე სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ. მან მადლიერების სიტყვებით მიმართა ქალაქის მერს ვანო ზოდელავას, ძეგლის ავტორს ზურაბ წერეთელს, მათ, ვისაც თბილისში ძეგლის დადგმის ინიციატივა ეკუთვნის.

„სიმბოლური იყო ის ფაქტი, რომ ცხენზე ამხედრებული წმინდა გიორგის ქანდაკება, რომელიც ურჩხულს ამარცხებს, სწორედ ნიუ-იორკში უნდა დადგმულიყო“, — აღნიშნა საქართველოს პრეზიდენტმა.

ედუარდ შევარდნაძემ კიდევ ერთხელ მიუსამძიმრა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს ჯორჯ ბუშს ამ სამნილელ ტრაგედიასთან დაკავშირებით.

„დღეს ჩვენ, ყველამ, მთელმა კაცობრიობამ გავიგეთ, რომ ტერორისტებს არა აქვთ სამშობლო, არა აქვთ რელიგია, ტერორისტებს არ გააჩნიათ არავითარი ადამიანური რწმენა.

მთელი კაცობრიობის ძალისხმევით ტერორიზმი აუცილებლად დამარცხდება და ვამაყობ, რომ ამ ისტორიულ საქმეში, დიდ მეძრაობაში, ქართველ ხალხს, ჩემს ხალხსაც შეაქვს თავისი წვლილი“, — განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა და რწმენა გამოთქვა, რომ მოვა დრო, მთელი კაცობრიობა აღდგება აგრესიული სეპარატიზმისა და აგრესიული ნაციონალიზმის წინააღმდეგ. „რადგან სწორედ ეს ბოროტი მოელენებია ის მკვებავი წყარო, რომელიც ტერორიზმს წარმოშობს“.

და, ბოლოს, ედუარდ შევარდნაძემ ამერიკელ ხალხს უსურვა დიდი ბედნიერება და ყველა მგერმე გამარჯვება.

საქართველოს პრეზიდენტის პრესსამსახური.

დღე, რომელმაც შეძრა მსოფლიო

„ბაბილონს დრო და 11 სექტემბრის ხსოვნას ჩვენ ქვასა და ლითონში გამოვკვეთთ, რითაც შევძლებთ, რომ იმ ბავშვებს, რომლებიც ჯერ არც კი დაბადებულან, დავეხმაროთ, გაიგონ, თუ რა მოხდა იმ დღესა და წუთს. ჩვენ კი, ვინც ეს ყველაფერი უშუალოდ გამოვცდეთ, ეს მოვლენები ისედაც გაგვახსენდება, როდესაც საათის ისარი 11 რიცხვის 8 საათსა და 46 წუთს მიუახლოვდება“, — ეს არის ამონარიდი ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის 2001 წლის 11 დეკემბრის გამოსვლიდან. და მართლაც, 2001 წლის 11 სექტემბერმა არა მარტო ამერიკა, არამედ თანამედროვე მსოფლიო და მსოფლმხედველობა რადიკალურად შეცვალა. ამ არნახულმა გრაგედიამ ამერიკის მოქალაქეებს, მთელი პლანეტის მოსახლეობას კიდევ ერთხელ დაანახა, თუ რა შეუძლია სიძულვილსა და აგრესიას, ძალადობასა და ტერორიზმს. მაგრამ ამ გრაგედიამ ცხადყო ერთმანეთისადმი თანაგრძნობის, თანადგომისა და სიყვარულის გრძნობა. მოვლენამ, რომელმაც ერთიანად შეძრა ცივილიზებული მსოფლიო, ამასთან გაამთლიანა და გააერთიანა ერთი უმთავრესი მიზნის — საერთაშორისო ტერორიზმისა და აგრესიის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ამერიკაში განვითარებული გრაგედიიდან ერთი წლისთავზე, 2002 წლის 11 სექტემბერს მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში პაგივი მიაგეს ტერორისტული აქტების შედეგად დაღუპულთა ხსოვნას.

„11 სექტემბრის შემდეგ: სურათები ნანგრევებიდან“ — ასე ეწოდება ცნობილი ამერიკელი ფოტოგრაფის ჯოელ მეიეროვიცის ნამუშევართა გამოფენას, რომელიც 11 სექტემბერს თბილისის სურათების ეროვნულ გალერეაში გახსნილა. ექსპოზიცია მომზადდა ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის განათლებისა და კულტურის განყოფილების და ნიუ-იორკის მუზეუმის ერთობლივი ძალისხმევით. ჯოელ მეიეროვიცის საოცრად მეტყველი ფოტონამუშევრები „სცენები ნანგრევებიდან“ ბოლომდე სწვდება მომხდარი გრაგედიის სიღრმეს, რომელმაც სულ რამდენიმე წუთში ნანგრევებად და ფერფლად აქცია თანამედროვე არქიტექტურის საოცრება — „ტყუპი“ ცათამბჯენები.

აღსანიშნავია, რომ ეს ფოტოგამოფენა მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში მოგზაურობს. საგულისხმო ფაქტია, რომ იგი საქართველოში სწორედ 11 სექტემბერს გაიხსნა. გამოფენის გახსნის ოფიციალურ ცერემონიაში მონაწილეობდნენ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე, სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი, უწმინდესი და უნეტარესი ილია მეორე, პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე, სახელმწიფო მინისტრი ავთანდილ ჯორბენაძე, ჩვენს ქვეყანაში ამერიკის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი რიჩარდ მაილსი, ჩვენი ქვეყნის აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წარმომადგენლები, საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური მისიების ხელმძღვანელები.

— ერთხელ კიდევ ვიხრი ქედს ამერიკაში მომხდარი გრაგედიის შედეგად დაღუპულთა ხსოვნის წინაშე. ბევრი გრაგიკული მოვლენა განვითარებული მსოფლიოში, მაგრამ ამერიკაში მომხდარმა ტერორისტულმა აქტებმა განსაკუთრებულად შეძრა მსოფლიო. ამ მოვლენამ საფუძველი ჩაუყარა საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ საყოველთაო ბრძოლას, გააერთიანა ცივილიზებული სამყარო აგრესიისა და ძალადობის წინააღმდეგ საბრძოლველად, — განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ გამოფენის ოფიციალური გახსნის ცერემონიაზე.

ფოტოგამოფენა 25 სექტემბრამდე გაგრძელდა. აქვე წარმოდგენილი ქართველი მხატვრების ნამუშევრები, რომლებშიც ასახავს ამ საბრბაროსული აქტების მსხვერპლთა მიმართ თანაგრძნობა.

საქინფორმი.

აფრიალდა თეთრი მანდილი

2002 წლის 11 სექტემბერი, 17 საათი და 45 წუთი, ამერიკის დროით კი შუსგად 8 საათი და 45 წუთი. სწორედ ამ დროს, ერთი წლის წინათ ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაგრიალდა არნახული გრაგედია, რომლის მსგავსი თანამედროვე ისტორიას არ ახსოვს.

ამ მოვლენის წლისთავს მიეძღვნა ვაკის პარკში 11 სექტემბერს გამართული კონცერტი — აქცია, რომლის ორგანიზაორები იყვნენ — თბილისის მერიის კულტურის სამსახური და ქალთა საერთაშორისო ასოციაცია „თეთრი მანდილი“. ამ ინიციატივის მხარი დაუჭირა ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩომ საქართველოში.

იქ შეკრებილმა თბილისელებმა მოისმინეს ნიუ-იორკის მერის წერილი, რომელშიც იგი მადლობას უხდის ქართველ ხალხს თანადგომისა და თანაგრძნობისათვის.

ამ შთამბეჭდავ კონცერტ-აქციას, რომელსაც ეწოდება „არა — ტერორიზმს“, უძღვებოდა ბიბოჩენილი რეჟისორი და მსახიობი ქეთი დოლიძე. კონცერტში მონაწილეობდნენ ქართული ესტრადის გამოჩენილი მომღერლები, აჭარის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი, უნივერსიტეტის გუნდი.

საქართველომ ერთხელ კიდევ გამოხატა თავისი თანაგრძნობა ამერიკელი ხალხისადმი და პაგივი მიაგო ტერორისტული აქტების შედეგად დაღუპულთა ხსოვნას.

საქინფორმი.

ლიტერატურულ-ქუსიკალური კომპოზიცია „არა კაც ჰპლა“

— ასე ეწოდებოდა 11 სექტემბერს თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში გამართულ ლიტერატურულ-მუსიკალურ კომპოზიციას, რომელიც 2001 წლის 11 სექტემბერს ამერიკის შეერთებულ შტატებში დატრიალებულ ტრაგედიას მიეძღვნა.

საღამოში, რომლის ორგანიზაგორია „არგ-იმედი“, მონაწილეობდნენ ცნობილი ქართველი მსახიობები, მომღერლები, მუსიკოსები.

საქინფორმი.

ტრაგედიიდან შურისძიებამდე

(პირველი გვერდიდან)

ამერიკელი თავისი პრეზიდენტის ღირსებას, როგორც საკუთარს, ისე უფრთხილდება.

ამდენი საბრუნავით და ემოციით დატვირთულ „ჩვეულებრივ ამერიკელს“ თითქოს არც დრო, არც სურვილი არ უნდა ჰქონდეს, ზედმეტი ინფორმაციით თავი დიგვირთოს.

ზედმეტით — არა.

მაგრამ ქვეყნის ცხოვრების ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენის საქმის კურსში არის. პეტრე ჩხეიძე, ჩვენი წარმომადგენელი გეროში*, მომიყვება, ასეთ სეციფიკურ სიტუაციაში ამერიკელთა დიდი ინტერესის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის ვიზიტისადმი. ზოგადი ფრაზებით კი არა, კონკრეტული ფაქტებით, და მრავალთაგან აქ მხოლოდ ერთ მაგალითს დავასახელებ:

გაქსით მგზავრობდა იმ დღეს ნიუ-იორკში ბატონი პეტრე. ნიუ-იორკელ გაქსისტებს უყვართ გამოლაპარაკება მგზავრებთან. აქაც გაუბა საუბარი და სადაურობა ჰკითხა. პასუხი რომ მიიღო, აბა, შევარდნაძის ქვეყნიდან ხარ, საქართველოდანო? და შემდეგ იმ გაქსისგმა ილაპარაკა შევარდნაძის დიდი კაცობის შესახებ.

ეს — საზოგადოების ერთი ფენის წარმომადგენელის აზრი.

ახლა — მეორის, სამეცნიერო ცენტრის ხელმძღვანელის. ბოსტონში, პარვარდის უნივერსიტეტში ედუარდ შევარდნაძის ლექციის მოსასმენად ორ დიდ აუდიტორიაში (მეორეში მონიტორი იყო ჩართული) შეკრებილ პროფესორ-მასწავლებლებს, სტუდენტებს, ასპირანტებს და სხვადასხვა პროგრამების მსმენელებს ასე წარუდგინეს საქართველოს პრეზიდენტი:

— იგი არის უნიკალური პიროვნება, — თქვა პარვარდის ჯონ კენედის სახელობის სამთავრობო სკოლის დირექტორმა გრეგ ვილსონმა, — რომელმაც უდიდესი როლი შეასრულა ორი ქვეყნის ისტორიაში: პირველი, საბჭოთა იმპერიის გარდატეხისა და დასასრულის პერიოდში და, მეორე, ახალი, დემოკრატიული ქვეყნის — საქართველოს შექმნისა და ჩამოყალიბების ეტაპზე.

განსაკუთრებით აღნიშნა მისი დამსახურება მსოფლიოში ციეი ომის დასრულების ისტორიულ მნიშვნელობასთან, ბეიკერთან, გორბაჩოვთან ერთად.

იგი არის თავისი ქვეყნის დამაარსებელი და შემქმნელი. იგი სახელმწიფოს სათავეში მოდგა წეროს ურთულეს პერიოდში, წინააღმდეგობრივ გარემოში, რომელიც შეიქმნა აფხაზეთის, ჩეჩნეთის, რუსეთის გამო.

ორი ტერორისტული აქტი განხორციელდა მის წინააღმდეგ. სამიო, — ჩაუროო შევარდნაძემ და გაიღიმა. ჩანს, ამდენი ქუბით უხერხულად იგრძნო თავი და ამ რეპლიკით ორაგორის მიწაზე დაბრუნება სცადა.

* **ამგამად საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩია ავდანეთსა და თურქმენეთში.**

სცადა, მაგრამ ვერაფერი გააწყო, რადგან ორაგორს უნდა გახსენებინა და გაიხსენა კიდეც, რომ სტუმარი პარვარდის უნივერსიტეტის დოქტორის საპატიო ხარისხის მფლობელია და რომ სწორედ მან — საქართველოს პრეზიდენტმა და პარვარდის პროფესორმა — პირველმა გამოუგზავნა ამერიკის პრეზიდენტს თანაგრძნობისა და თანადგომის წერილი 11 სექტემბრის გრაგედიასთან დაკავშირებით.

პირველმაო.

არა მარგო აქ არის პირველი: ყოფილი სოციალისტური სივრცის ქვეყნების ლიდერთაგან ედუარდ შევარდნაძე პირველი

არ დარჩენილა ეს მოწოდება ხმად მღაღადებლისა უდაბნოსა შინა, მაგრამ ვერც გაეროს მნიშვნელოვანი, თუმცა, უძალო რეზოლუციები, თუნდაც „სახანძრო რაზმების“ იდეა რეალობად ვერ დაკონკრეტდა.

შედეგად: ჩეჩნეთის და ბალკანეთის გავლით 11 სექტემბრის ტერორისტული აქტები ნიუ-იორკსა და ვაშინგტონში.

— რა შთაბეჭდილებით დაბრუნდა პრეზიდენტი შევარდნაძე მანქანიდან? — „საქართველოს რესპუბლიკის“ შეკითხვა.

პაუზა. საკმაოდ ხანგრძლივი — ბუნებრივია, განცდა ღრმაა და უიქრი დიდი.

«თქვენ პრეზიდენტ ბუშის

იყო, ვინც პირადად მივიდა ამერიკის გრაგედიის ადგილზე, მანქანგენის ნანგრევებზე და პაგივი მიაგო დაღუპულთა ხსოვნას.

ეს იყო ქართული მენტალიტეტის მსოფლიო მასშტაბით წარმოჩენა (შედარებისთვის: მიხეილ გორბაჩოვი ჩერნობილს სათოფეზე არ გაპკარებია), სხვისი (სხვისი?) ტკივილის გადათვისება და კიდევ ბევრი რამის ხაზგასმა, თუნდაც — ტერორიზმი ის თეორი აქვემია, რომელიც ყველას კართან დაიჩოქებს სიკვდილივით.

მაგრამ არა ფაგალური გარდუვალობით. ამის თავიდან აცილება მხოლოდ მამინ იქნება შესაძლებელი, როდესაც ციეილიზებული მსოფლიო ანგაგერორისტულ კოალიციაში გაერთიანდება.

აფხაზეთის დროს და აფხაზეთის შემდეგ ედუარდ შევარდნაძე მსოფლიო ლიდერთაგან პირველი იყო, ვინც დაინტერესა, ახალი და ახალი არგუმენტების მოშველიებით აფრთხილებდა ჯერ რუსეთს, მერე მსოფლიო თანამეგობრობის ქვეყნებს, რომ თუ არ აღმოიფხვრება აგრესიული სეპარატიზმი და ფუნდამენტალიზმი, ტერორიზმის დამოკლეს მასეთის პერსპექტიული საშიშროება ფაქტად იქცევა.

ამერიკის შეერთებულ შტატებზე 11 სექტემბრის ტერორისტული თავდასხმის წლისთავთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ ქართველი ერი, რომელიც თავად არის ტერორიზმის მსხვერპლი, კიდევ ერთხელ გულწრფელად თანაგრძნობს ამ შეშაძრწუნებელი ტრაგედიის დროს დაღუპულთა ოჯახებს და მთელ ამერიკელ ხალხს, გმობს ტერორიზმს და მის სულმოწყალ რეჟიმებს.

საქართველოს პარლამენტი ქვეყნის მთელი მოსახლეობის სახელით მადლობას უხდის შეგობარ ამერიკელ ხალხს და პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს, რომელიც ძალზე ბევრს აკეთებს საქართველოს სუვერენიტეტის დასაცავად და მისი ძალიერების განსამტკიცებლად.

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ყველა პროგრესულმა ძალამ და ციეილიზებულმა სახელმწიფომ უნდა დაუჭიროს მხარი მსოფლიოს უმიშროებისათვის ამ გადამწყვეტ ბრძოლაში და გამოხატოს მზადყოფნა ამ ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობისათვის.

საქართველოს პარლამენტი მხარს უჭერს ამერიკის შეერთებული შტატების ძალისხმევას — ბოლო მოუღოს ტერორიზმს მთელ მსოფლიოში და მიიღოს პრევენციული ზომები იმ რეჟიმების მიმართ, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან მშვიდობას და თავისუფლებას დედამიწაზე.

თბილისი, 2002 წლის 11 სექტემბერი.

«თქვენ პრეზიდენტ ბუშის

ბრძანდებით და ამერიკას სწორედ თქვენი ძალიან დიდი იმედი აქვს, კეკეასია სგაბიელური რომ იყოს.

* * *

იმ დილით, რომლითაც ეს წერილი დავიწყე, თეთრ სახლთან შეხვედრა ძველი ნაცნობისთვის გამბარჯობის თქმასავით იყო:

— დილა მშვიდობისა!

თეთრი და მწვანე ფერების მარგიები ესთეტიკა — მწვანე მინდორი, სვეტების სითეთრე და წითელი ყვავილების რკალი დროშის ზოლების სიწითლის ძახილის ნიშნით.

თეთრი სავსე მთვარე, როგორც ნახევარმთვარის ალტერნატივა, ჯერ კიდევ მონაცრისფრო ცაზე ეკიდა, და მზის პირველი სხივებით — ამ ბუნებრივი ილუმინაციით — განათებული დროშები დბადილი სახლების სახურავებზე ფრიალებდა.

ყივანახველიანი ყიყინით დაეშვნენ გარეული ბატები თეთრი სახლის წინ მინდორზე და ჯოგებად ჩაუდგნენ თავის წილ ბალახს.

უზარმაზარ რკალად შემორგყმოდა მწვანე მინდორს ბაკებზე მიბმული ულაყებივით „ფორდები“, „შევროლეები“, „კრაისლერები“, შედარებით ნაკლებად — „ტოიოტები“, სამი „ფოლცვაგენი“ და ერთადერთი მავი „მერსედესი“.

ვერცხლისფერს წვეთებივით დაგორავდნენ ციყვები მინდვრის წრეს ჩაყოლებული ხეების ძირას და ისე ვაინტერესებდი მე, როგორც მე ისინი. და თუ მაინც ვახსენე, მხოლოდ იმიგომ, რომ წერგილი დამესვა.

იყო 2001 წლის 6 ოქტომბერი. ომის დაწყების წინა დღე.

ბარმაზ სანეგლიძე,
„სრ“ სპეც. კორ.
ბოსტონი-ნიუ-იორკი-ვაშინგტონი.

კანონმდებლები

ტერორიზმს ბოლო უნდა მოეოს

(პირველი გვერდიდან)

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ მსოფლიოს ყველა პროგრესულმა ძალამ და მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს მხარი უნდა დაუჭიროს მსოფლიოს უმიშროებისათვის გადამწყვეტ ბრძოლაში, აგრეთვე მხარი დაუჭიროს მის ძალისხმევას მოუღოს ბოლო ტერორიზმს მთელს მსოფლიოში და მიიღოს პრევენტიული ზომები იმ რეჟიმების მიმართ, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან მშვიდობას და თავისუფლებას დედამიწაზე.

პარლამენტმა განცხადება ერთხმად მიიღო.

* * *

11 სექტემბერს პარლამენტმა წუთიერი დუმილით პაგივი მიაგო დეპუტატ ვახტანგ ბოჭორიშვილის სხეულს, რომელიც 10 სექტემბერს, გეგეან ღამით გარდაიცვალა და თანაგრძნობა გამოუცხადა მის ოჯახს.

„ეს უდიდესი დანაკარგია არა მარტო ჩვენი პარლამენტისთვის, არამედ მთელი ქვეყნისათვის“,— განაცხადა პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ.

პარლამენტში შეიქმნება ვახტანგ ბოჭორიშვილის დამკრძალავი კომისია, რომელსაც პარლამენტის თავმჯდომარე უხელმძღვანელებს. მისი დაკრძალვა კვირას, 15 სექტემბერს, გიმორეთება. 11 სექტემბერს კი ქვეყნის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ ვახტანგ ბოჭორიშვილისადმი პაგივისცემის ნიშნად პლენარული სხდომა შეწყვიტა.

პარლამენტის მორიგი პლენარული სხდომა 12 სექტემბერს გაიმართება.

საქინფორმი.

საქართველოს პარლამენტის განცხადება

2001 წლის 11 სექტემბერს ამერიკის შეერთებულ შტატებში განხორციელებულ ტერორისტულ აქტებთან დაკავშირებით

ამერიკის შეერთებული შტატები მსოფლიოს ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხისათვის თავისუფლებისა და დემოკრატიის სიმბოლოს წარმოადგენს. ამ სახელმწიფოს შეძლო დედამიწაზე მცხოვრები თითქმის ყველა ერისთვის ჩაენერგა სამართლიანობისა და თავიანთი ქვეყნების მომავლისადმი რწმენა.

2001 წლის 11 სექტემბრის გრაგედიამ არა მარტო ამერიკელ ხალხს, არამედ მთელ მსოფლიოს ცხადად დაანახა, რომ მშვიდობის, თავისუფლებისა და დემოკრატიის ჯერ კიდევ ბევრი მტერი პყავს და არიან ძალები, რომელთაც სურთ, მუდმივ შიშსა და ტერორში იმყოფებოდნენ ის ერები, ცივილიზაციისაკენ რომ ისწრაფვიან.

ამ გამოწვევებზე ამერიკელი ხალხისა და მისი ხელისუფლების სავსებით ადეკვატურმა რეაქციამ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და მისი პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის სახით ყველა მშვიდობისმოყვარე ერს პყავს ძალიერი დასაყრდენი და რეალურად მებრძოლი ძალა.

ასეთი დასაყრდენსა და საიმედო მეგობარს წარმოადგენს ამერიკის შეერთებული შტატები საქართველოსთვისაც, რომელსაც დღეს, მის მიმართ გამოვლენილი დაუფარავი აგრესიის გამო უადგილოდ გართულებულ პოლიტიკურ ვითარებაში, ისე როგორც არასდროს, სჭირდება მხარდაჭერა და თანადგომა.

ამერიკის შეერთებულ შტატებზე 11 სექტემბრის ტერორისტული თავდასხმის წლისთავთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ ქართველი ერი, რომელიც თავად არის ტერორიზმის მსხვერპლი, კიდევ ერთხელ გულწრფელად თანაგრძნობს ამ შეშაძრწუნებელი ტრაგედიის დროს დაღუპულთა ოჯახებს და მთელ ამერიკელ ხალხს, გმობს ტერორიზმს და მის სულმოწყალ რეჟიმებს.

საქართველოს პარლამენტი ქვეყნის მთელი მოსახლეობის სახელით მადლობას უხდის შეგობარ ამერიკელ ხალხს და პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს, რომელიც ძალზე ბევრს აკეთებს საქართველოს სუვერენიტეტის დასაცავად და მისი ძალიერების განსამტკიცებლად.

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ყველა პროგრესულმა ძალამ და ციეილიზებულმა სახელმწიფომ უნდა დაუჭიროს მხარი მსოფლიოს უმიშროებისათვის ამ გადამწყვეტ ბრძოლაში და გამოხატოს მზადყოფნა ამ ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობისათვის.

საქართველოს პარლამენტი მხარს უჭერს ამერიკის შეერთებულ შტატებს ძალისხმევას — ბოლო მოუღოს ტერორიზმს მთელ მსოფლიოში და მიიღოს პრევენციული ზომები იმ რეჟიმების მიმართ, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან მშვიდობასა და თავისუფლებას დედამიწაზე.

თბილისი, 2002 წლის 11 სექტემბერი.

თანამშრომლობა

აშშ საქართველოს დაეხმარება პანკისში წესრიგის დამყარებაში

(პირველი გვერდიდან)

საქართველომი იგი 1996 წელს ჩავიდა და მუშაობდა „აგრობიზნესბანკში“ გასესის პროგრამის ფარგლებში, როგორც ელჩმა ვერმბოუმ თქვა, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა გამოთქვა სურვილი დაეხმარონ საქართველოს დაამყაროს წესრიგი პანკისის ხეობაში, სადაც, როგორც ფიქრობენ, დაგყვევებული ჰყავთ პიგერ შოუ და ტერორისტების მიერ გაგაცებული კიდევ სხვა ადამიანები. ამერიკელი დიპლომაგის თქმით, უკვე მიღწეულია „აშკარა დადებითი შედეგები“, და საქართველოს მინაგან საქმეთა მინისგრმა განაცხადა, რომ იგი ოპგიმისტურადაა განწყობილი პიგერ შოუს რაც შეიძლება სწრაფად განთავისუფლების თაობაზე.

როგორც რუსი სპეციალური მიმმოხილველები მიიჩნევენ, ამერიკელი ელჩის ასეთი განცხადება ადასტურებს, რომ ამერიკა-საქართველოს ურთიერთობაში უკვე გადალახულია მნიშვნელოვანი ფსიქოლოგიური ბარიერი წინაპ, როგორც ეს არაერთგზის აღუნიშნავთ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, ამერიკელ ინსგრუქტორთა როლი მხოლოდ საქართველოში სეცდანიშნულების ნაწილების წვრთნით თუ შემოიფარგლებოდა. ახლა საქმე ეხება მონაწილეობას კონკრეგულ ოპერაციაში. და არ არის გამორიცხული, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები კიდევ უფრო მეგად ჩაებას პანკისის ხეობაში მიმდინარე მოვლენებში.

საქინფორმი.

მშვიდობიან მოწესრიგებას კარგი პერსპექტივები აქვს

რუსეთის თავდაცვის მინისგრმა სერგეი ივანოვმა და საქართველოს პრეზიდენგის სპეციალურმა წარმომადგენელმა, აჭარის ავგონომიური რესპუბლიკის ლიდერმა ასლან აბაშიძემ დაადასტურეს, რომ მოსკოვი და თბილისი დაინტერესებული არიან იმით, რომ რაც შეიძლება მშვიდობიანი გზით მოგვარდეს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტი. რუსეთის თავდაცვის სამინისგროში გამართული მოლაპარაკების დროს მათ დაწერილებით განიხილეს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ამჟამინდელი მდგომარეობა და მისი მოგვარების პერსპექტივები. „რუსეთი კვლავაც გაგაკეთებს ყველაფერს საიმისოდ, რომ ეს კონფლიქტი მოგვარდეს პოლიგიკური და დიპლომაგიური მეთოდებით“, — განაცხადა რუსეთის თავდაცვითი უწყების მეთაურმა ეკონომიკურ ანალიზგებთან საუბრისას. როგორც მან თქვა, თუ ორივე მხარე გამოიჩენს პოლიგიკურ ნებას, კონფლიქტის მშვიდობიან მოწესრიგებას კარგი პერსპექტივები აქვს.

ასლან აბაშიძემ აღნიშნა, რომ რუსეთის ფედერაციის საგგრეო საქმეთა სამინისგროში განხილა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხი, მაგრამ საჭიროდ მიიჩნია გასაუბრებოდა რუსეთის თავდაცვის მინისგრს „იმ მარგიევი მიზეზის გამო, რომ ვითარება რთულდება, ჩვენ კი გვსურს, რომ ამან ხელი არ შეუშალოს სოხუმსა და თბილისს შორის სამშვიდობო მოლაპარაკებას“.

საქინფორმი.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 220, ხუთშაბათი, 12 სექტემბერი, 2002 წელი.

როგორ ცხოვრობთ, ლიახვისპირელებო?

თავკაცი

ნოდარ ყოჩიშვილს ხელისუფლებაზე მოსვლაზე არასდროს უოცნებია.

ეგი დიდი ლიახვის ხეობის სოფელ ქურთაში, მშრომელ, პაგონსან ოჯახში დაბადა და გაიზარდა. რაც თავი ახსოვს, გარჯასა და სიკეთის ქმნაშია.

ჰყავს მეუღლე, — იდა კასრაძე და სამი შვილი. უპარგოია. 40 წელს ეს-ესაა გადაბიჯა და ცხინვალის მხარეში უკვე ერთ-ერთი სახელგანთქმული ადამიანია — ამ რამდენიმე წლის წინათ თავის მეგობრებთან ერთად წამოიწყო ბიზნესი და კარგადაც გაუძღვა. გამართლება ერთია, მაგრამ თავისი ალალი გულისა და ხელგაშლილი ბუნების გამო უფრო შეიყვარა მოსახლეობამ უდალაგო თანასოფელელი...

* * *

სამი შვილის დედა ქეთინო მაისურაძე გვიამბობს: ამ რამდენიმე წლის წინათ სოფელ თამარაშენში ბიჭი ხიდან ჩამოვარდა და ფეხი მოიგესხა. ხელმოკლე მშობლებს არ ჰქონდათ საშუალება ოპერაცია გაეკეთებინათ შვილისთვის. ბავშვი კი დღითიდღე სეიბრდებოდა. ნოდარმა იგი შემთხვევით ქუჩაში დაინახა. ბიჭის საოპერაციო თანხა უანგაროდ გაიღო. თუმცა, მანამდე ქერთელი ეოგონა თავად წაიყვანა თბილისში და მოარჩინა. ვინ მოსთვალო, რამდენი სიკეთე აქვს გაკეთებული, სხვა რომ არაფერი, მადლად ეგეც ეყოფა — საუბარში ეგერთვებიან სხვები.

ნოდარ ყოჩიშვილი მორწმუნე კაცია. მისი ცხოვრების დევიზად იქცა დიდი ილიას სიტყვები: „კაცად მაშინ ხარ საქები, თუ ეს წესი წესად დარგე, ყოველ დღესა შენს თავს ჰკითხო, აბა, დღეს მე ვის რა ვარგე?“ — ამ ამრით იწყება მისთვის ყოველი დღე.

— ბატონო ნოდარ, ადგილობრივი ხელისუფლების არჩევნებში თქვენ შეგიქეცეს ხმათა რაოდენობით თითქმის სამჯერ აჯობეთ — 1778 ხმა დაგიროვეთ! რამ გიდგა-გიწყვეტინათ გადაგეგდოთ პოლიტიკისკენ ნაბიჯი მაშინ, როცა პირადი საქმე კარგად გქონდათ აწყობილი. რა დაგიდოთ ახალ საშუალო ადგილზე და როგორ გესახებათ იმ კუთხის მომავალი, რომელსაც თქვენ ჩაუდექით სათავეში? — სწორედ ამ კითხვით დაიწყო ჩვენი საუბარი მის სამუშაო კაბინეტში.

— სიმართლე რომ გითხრათ, არასდროს მიფიქრია ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მოვსულიყავი. თქვენ კარგად იცით, თუ რა გადაიგანა დიდი ლიახვის ხეობის მოსახლეობამ, რა მძიმე სოციალურ-ეკონომიკურ პირობებში ცხოვრობს ახლა. უნდა ვაღიაროთ, რომ იმ წლებში მხოლოდ ღვთის მადლმა გადაარჩინა ჩვენი სოფელები. ამიგომ უფრო შეგიდ დავუახლოვდით ღმერთს. არჩევნებში ჩემი მონაწილეობის შესახებ რომ ვაცნობე, ჩემმა მოძღვარმა, ნიქოზ-ცხინვალის მთავარეპისკოპოსმა შეუფე ისაიამ დამლოცა და მითხრა: თუკი შეძლებ და ცოცა რამეს მაინც უკეთესობისკენ შეცვლი, მამაინ არჩევანი გამართლებული იქნებაო. მან იცის, რომ პრაქტიკულად, ხალხისთვის ვმუშაობ. ძნელია, მარგო გავუმკლავდე ამდენ სიძნელეს, უნდა აღვნიშნო, რომ შიდა ქართლის სამხარეო ორგანიზაცია, პირადად სახელმწიფო რწმუნებული შიდა

კაცად მაშინ ხარ საქები...

ქართლში, ბაგონი დავით ქობლიანიძე მხარში გვიდგას, მისი დიდი მაგლობელი ვართ.

დასამალი როდია, რომ თითქმის ცარიელი აგდილიდან უნდა დავიწყოთ მუშაობა, არა გვაქვს თანხები, ყველაფერი ჩვენ უნდა მოვიძიოთ, მოვიპოვოთ, რომ შევძლოთ ნელ-ნელა მოვუშუშოთ იარები კონფლიქტის შედეგად სულიერად დაღდასმულ ადამიანებს.

— კარგად ვიცი, ხეობების სოფლებს ძალიან უჭირთ. ომის გარდა, მათ მიწისძვრამდე დაუნერგია სახლები, ზოგი ოჯახი ისევ ვაგონებში, ან სასოფლდასული ფარდულებშია თავშეფარებული. სოფლებს არა აქვთ ელექტროენერგია, სასმელი წყალი. მძიმეა ახალგაზრდების სულიერი მდგომარეობა — უმუშეურობა, სიღატაკე გულს უგუბს მათ...

— ნამდვილად ასეა, მოსახლეობა სასმელად კეხვის წყალსადენის წყალს სვამს, რაც ფაქტობრივად, რისკის გოლფასია, რადგან წყალი გაუწმენდავ-გაუფილტრავია. ელექტროენერგიის სტაბილურად მიწოდებისათვის აუცილებელია მდინარე ლიახვზე კეხვის პიდროელექტროსადგურის აღდგენა, პირველი რიგის ამოცანაა მიწისძვრითა და კონფლიქტის შედეგად დანგრეულ-დაზიანებული საცხოვრებელი სახლებისა და აღმინისტრაციული შენობების აღდგენა-აშენება. უნდა ავაღორძინოთ სოფლის მეურნეობა. მიწები კი დარიგდა, მაგრამ

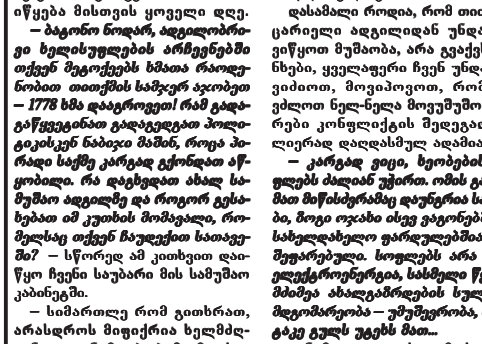

შესვლას და ლოცვას, ისინი ჩუმჩუმად მაინც ანთებდნენ სანთელს და პირჯვარსაც იწერდნენ.

ამის მიუხედავად, დიდი ლიახვის ხეობის მოსახლეობას დღემდე მოქმედი ეკლესია არა აქვს და ამიგომ მოსანათლად, ჯვრის დასაწერად თუ წირვა-ლოცვაზე დასასწრებად, უმეტესად, ქალაქ ცხინვალის გაეღით, სოფელ ნიქოზის დიდებულ, უძველეს ეკლესიაში უწევთ სიარული.

ქერთელი ემბარ ელბაქიძე თემის გამგებლის, ნოდარ ყოჩიშვილის მეგობარია. ისინი ერთად საქმიანობენ ბიზნესშიც. სწორედ, ემბარის იდეა იყო ალედგინა მიწისძვრით დანგრეული ქერთის წმინდა სამების სახელობის ეკლესია. ამ მიზნით მეეენგამა უმურველად გიიღო თანხაც. მალე მათ ემბარის ძმა — როინიც შეუერთდა, სოფელიც მხარში ამოუდგა და... საპატრიარქოსთან მეთანხმებით,

ეკლესიაც აშენდა! აღსანიშნავია, რომ პროექტის ავტორია არქიტექტორი თენგიზ გაბუნია. წმიდა სამების ეკლესია ბაზილიკის გიპისაა, ერთნავიანი. ეზოს მთავარ, შესასვლელ ჭიშკარზე სამრეკლოა დაშენებული. ქვით მოპირკეთდა ეკლესიასთან მისასვლელი გზა, კეთილმოეწყო ეზო. თვითონ ახალი გაბარიც პირვანდელზე დიდი მოცულობისაა და საკმაო მრევლსაც დაიტევს.

თავდაუზოგავად, რწმენითა და სიყვარულით სულ აქ ტრიალებენ მშენებლები — გივი ბამ და ნიპილიმმმა ენთუზიაზმს და კარგ ინიციატივას! მე უკვე ვთქვი, რომ უპარგო კაცი ვარ. ახლა სერიოზულად ვფიქრობ და უკვე გადაწყვეტილი მაქვს, ახალ მოქალაქეთა კავშირში შევიდე. არ დავმალავ, რომ ამის სურვილი სახელმწიფო მინისტრის სტუმრობამ, პრობლემებისადმი მისმა საქმიანმა, სერიოზულმა მიდგომამ გამიჩინა. ეგ ვიდავწეს ჩემი მხარის კეთილდღეობისა და მშვიდობისათვის.

...პირბაღ თქვა ბაგონმა ნოდარმა, ცხინვალის რეგიონში მშვიდობისა და ხალხის კეთილდღეობისათვის ვიღვაწეთ. ეს ორი რამ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ახლა ამ კუთხისათვის. საქრთველოს ეკლესია ნამ ბერეაშვილმა თქვა: — დაკარგული რწმენა უნდა დაეუბრუნოთ ჩვენს ამომრჩეველებსო, უნდა მივხედოთ სოფლების დანგრეულ ეგზეს, მათ იერ-სახეს და მომავალსო.

ხოლო, ქურთის თემის გამგეობის სოფლის მეურნეობის სამმართველოს უფროსის, აპაკიძ კასრაძმს თქმით, სოფლის მეურნეობა არასახარბიელო მდგომარეობაშია. საკრებულოში შემავალი გერაგორია 6880 ჰექტარს მოიცავს. საიდანაც საფარგლებს 3940, სახნავს — 1965 ჰექტარი უკავია. სამოგალებრივ საკუთრებაში ხალის ბაღების მხოლოდ 40 ჰექტარია შემორჩენილი, დანარჩენი — პრივატიზებულია, სამეურეობა 3231 ჰექტარზეა გადაჭიმული ჯავის რაიონის სამაფეხულო საძოვრებზე.

ეს ნეგეგი ბაგონ ნოდარ ყოჩიშვილს ხელისუფლებაზე მოსვლაზე არასდროს უოცნებია. იგი დიდი ლიახვის ხეობის სოფელ ქურთაში, მშრომელ, პაგოსან ოჯახში დაბადა და გაიზარდა. რაც თავი ახსოვს, გარჯასა და სიკეთის ქმნაშია.

ჰყავს მეუღლე, — იდა კასრაძე და სამი შვილი. უპარგოია. 40 წელს ეს-ესაა გადაბიჯა და ცხინვალის მხარეში უკვე ერთ-ერთი სახელგანთქმული ადამიანია — ამ რამდენიმე წლის წინათ თავის მეგობრებთან ერთად წამოიწყო ბიზნესი და კარგადაც გაუძღვა. გამართლება ერთია, მაგრამ თავისი ალალი გულისა და ხელგაშლილი ბუნების გამო უფრო შეიყვარა მოსახლეობამ უდალაგო თანასოფელელი...

* * *

სამი შვილის დედა ქეთინო მაისურაძე გვიამბობს: ამ რამდენიმე წლის წინათ სოფელ თამარაშენში ბიჭი ხიდან ჩამოვარდა და ფეხი მოიგესხა. ხელმოკლე მშობლებს არ ჰქონდათ საშუალება ოპერაცია გაეკეთებინათ შვილისთვის. ბავშვი კი დღითიდღე სეიბრდებოდა. ნოდარმა იგი შემთხვევით ქუჩაში დაინახა. ბიჭის საოპერაციო თანხა უანგაროდ გაიღო. თუმცა, მანამდე ქერთელი ეოგონა თავად წაიყვანა თბილისში და მოარჩინა. ვინ მოსთვალო, რამდენი სიკეთე აქვს გაკეთებული, სხვა რომ არაფერი, მადლად ეგეც ეყოფა — საუბარში ეგერთვებიან სხვები.

ნოდარ ყოჩიშვილი მორწმუნე კაცია. მისი ცხოვრების დევიზად იქცა დიდი ილიას სიტყვები: „კაცად მაშინ ხარ საქები, თუ ეს წესი წესად დარგე, ყოველ დღესა შენს თავს ჰკითხო, აბა, დღეს მე ვის რა ვარგე?“ — ამ ამრით იწყება მისთვის ყოველი დღე.

— ბატონო ნოდარ, ადგილობრივი ხელისუფლების არჩევნებში თქვენ შეგიქეცეს ხმათა რაოდენობით თითქმის სამჯერ აჯობეთ — 1778 ხმა დაგიროვეთ! რამ გიდგა-გიწყვეტინათ გადაგეგდოთ პოლიტიკისკენ ნაბიჯი მაშინ, როცა პირადი საქმე კარგად გქონდათ აწყობილი. რა დაგიდოთ ახალ საშუალო ადგილზე და როგორ გესახებათ იმ კუთხის მომავალი, რომელსაც თქვენ ჩაუდექით სათავეში? — სწორედ ამ კითხვით დაიწყო ჩვენი საუბარი მის სამუშაო კაბინეტში.

— სიმართლე რომ გითხრათ, არასდროს მიფიქრია ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მოვსულიყავი. თქვენ კარგად იცით, თუ რა გადაიგანა დიდი ლიახვის ხეობის მოსახლეობამ, რა მძიმე სოციალურ-ეკონომიკურ პირობებში ცხოვრობს ახლა. უნდა ვაღიაროთ, რომ იმ წლებში მხოლოდ ღვთის მადლმა გადაარჩინა ჩვენი სოფლები. ამიგომ უფრო შეგიდ დავუახლოვდით ღმერთს. არჩევნებში ჩემი მონაწილეობის შესახებ რომ ვაცნობე, ჩემმა მოძღვარმა, ნიქოზ-ცხინვალის მთავარეპისკოპოსმა შეუფე ისაიამ დამლოცა და მითხრა: თუკი შეძლებ და ცოცა რამეს მაინც უკეთესობისკენ შეცვლი, მამაინ არჩევანი გამართლებული იქნებაო. მან იცის, რომ პრაქტიკულად, ხალხისთვის ვმუშაობ. ძნელია, მარგო გავუმკლავდე ამდენ სიძნელეს, უნდა აღვნიშნო, რომ შიდა ქართლის სამხარეო ორგანიზაცია, პირადად სახელმწიფო რწმუნებული შიდა ქართლში, ბაგონი დავით ქობლიანიძე მხარში გვიდგას, მისი დიდი მაგლობელი ვართ.

დასამალი როდია, რომ თითქმის ცარიელი აგდილიდან უნდა დავიწყოთ მუშაობა, არა გვაქვს თანხები, ყველაფერი ჩვენ უნდა მოვიძიოთ, მოვიპოვოთ, რომ შევძლოთ ნელ-ნელა მოვუშუშოთ იარები კონფლიქტის შედეგად სულიერად დაღდასმულ ადამიანებს.

— კარგად ვიცი, ხეობების სოფლებს ძალიან უჭირთ. ომის გარდა, მათ მიწისძვრამდე დაუნერგია სახლები, ზოგი ოჯახი ისევ ვაგონებში, ან სასოფლდასული ფარდულებშია თავშეფარებული. სოფლებს არა აქვთ ელექტროენერგია, სასმელი წყალი. მძიმეა ახალგაზრდების სულიერი მდგომარეობა — უმუშეურობა, სიღატაკე გულს უგუბს მათ...

— ნამდვილად ასეა, მოსახლეობა სასმელად კეხვის წყალსადენის წყალს სვამს, რაც ფაქტობრივად, რისკის გოლფასია, რადგან წყალი გაუწმენდავ-გაუფილტრავია. ელექტროენერგიის სტაბილურად მიწოდებისათვის აუცილებელია მდინარე ლიახვზე კეხვის პიდროელექტროსადგურის აღდგენა, პირველი რიგის ამოცანაა მიწისძვრითა და კონფლიქტის შედეგად დანგრეულ-დაზიანებული საცხოვრებელი სახლებისა და აღმინისტრაციული შენობების აღდგენა-აშენება. უნდა ავაღორძინოთ სოფლის მეურნეობა. მიწები კი დარიგდა, მაგრამ

ეკლესიის მამენდა ბაზილიკის გიპისაა, ერთნავიანი. ეზოს მთავარ, შესასვლელ ჭიშკარზე სამრეკლოა დაშენებული. ქვით მოპირკეთდა ეკლესიასთან მისასვლელი გზა, კეთილმოეწყო ეზო. თვითონ ახალი გაბარიც პირვანდელზე დიდი მოცულობისაა და საკმაო მრევლსაც დაიტევს.

თავდაუზოგავად, რწმენითა და სიყვარულით სულ აქ ტრიალებენ მშენებლები — გივი ბამ და ნიპილიმმმა ენთუზიაზმს და კარგ ინიციატივას! მე უკვე ვთქვი, რომ უპარგო კაცი ვარ. ახლა სერიოზულად ვფიქრობ და უკვე გადაწყვეტილი მაქვს, ახალ მოქალაქეთა კავშირში შევიდე. არ დავმალავ, რომ ამის სურვილი სახელმწიფო მინისტრის სტუმრობამ, პრობლემებისადმი მისმა საქმიანმა, სერიოზულმა მიდგომამ გამიჩინა. ეგ ვიდავწეს ჩემი მხარის კეთილდღეობისა და მშვიდობისათვის.

...პირბაღ თქვა ბაგონმა ნოდარმა, ცხინვალის რეგიონში მშვიდობისა და ხალხის კეთილდღეობისათვის ვიღვაწეთ. ეს ორი რამ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ახლა ამ კუთხისათვის. საქრთველოს ეკლესია ნამ ბერეაშვილმა თქვა: — დაკარგული რწმენა უნდა დაეუბრუნოთ ჩვენს ამომრჩეველებსო, უნდა მივხედოთ სოფლების დანგრეულ ეგზეს, მათ იერ-სახეს და მომავალსო.

ხოლო, ქურთის თემის გამგეობის სოფლის მეურნეობის სამმართველოს უფროსის, აპაკიძ კასრაძმს თქმით, სოფლის მეურნეობა არასახარბიელო მდგომარეობაშია. საკრებულოში შემავალი გერაგორია 6880 ჰექტარს მოიცავს. საიდანაც საფარგლებს 3940, სახნავს — 1965 ჰექტარი უკავია. სამოგალებრივ საკუთრებაში ხალის ბაღების მხოლოდ 40 ჰექტარია შემორჩენილი, დანარჩენი — პრივატიზებულია, სამეურეობა 3231

ტრადიცია

თავგერითობაზე

ასე იწყებენ ლოცვას ქართლელები: მენ შეგავედრე ჩემს ოჯახს გერის წმიდა გიორგი, აგოცის წმიდა გიორგი, სარკის წმიდაო გიორგი, სამას სამოცდასამო წმიდა გიორგი...

მართლაც, უდიდესი პაგიავისცემითა და სიყვარულით არის გარემოცული წმიდა გიორგი საქართველოში. მის სახელზე მრავალი ეკლესია აუშენებიათ ჩვენს წინაპრებს.

გერის წმინდა გიორგი უძლიერესი სალოცავია. აკი, ქაჯანამაც აქ ამოიდგა ენა (გავიხსენოთ ნიკო ლომოურის „ქაჯანა“). ამ სალოცავს მრავალი სნეული განეკურნავს, მრავლისთვის სიცოცხლის რწმენა და ხალისი დაუბრუნებია, მრავალს — შემწედ და მფარველად მოვლენია.

წლეულს, პირველ სექტემბერს, თავგერითობაზე, ვესტუმრეთ გერის წმინდა გიორგის ეკლესიას, რომელიც ცხინვალის რეგიონში, მაღალ მთაზე მდებარეობს და ამიგომ, მისასვლელადაც ძნელია. ჩვენ (უფრო სწორად, გარეთ ელ მორის ბასიშვილების ოჯახები, ჩვენ მათი სტუმრები ვართ), სამხიდიანი „აჯამაზით“ მივუყვებით აღმართებს.

ზოგან ისეთი გალახი და დაჭობებული აგდილია, მანქანას ძალიან უჭირს გავლა. ღია ძარა ხალხით სავსეა. ჩვენი მძღოლი ერეკელი ვია მიდოდამვალია. ის ოსგებურად უვლის გვერდს უმარმაზარ, აღმართზე მიმავალ მოგუგუნე მანქანების კოლონას. თითო მეპირეულ ცხვარს სწირავს სალოცავს ორივე ოჯახი. ზვადაგზა ვეგხვდებიან ფუხით მიმავალნიც, ზოგს მამალი უჭირავს, ზოგს თოკით მოზვერი და წარმოიდგინეთ, დიდი ხარებიც კი მიპყავთ მის კარებზე.

როგორც იქნა, ამოვედით. „აჯამაზი“ ეკლესიის ზორიახლოს გაჩერდა. უკვე ბლომად დაგხვდნენ მლოცველები. პაგარა, ერონსავანი ეკლესია მრევლს ვეღარ იტევს. შემოვუარეთ და ჩვენც, როგორც ამას სხვებიც სჩადიოდნენ, ეკლესიის გარეთ, კედელზე ავანთეთ სანთლები. ოთხიე კედელზე იმდენი სანთელი ერთად ბრიალდებდა, ეგეგონებოდათ, ეკლესია იწვისო. მეგე, მოგვიანებითი, როცა ხალხი მეთხელდა, გაბარში შევედით. სანთლების ალის სიმხურვალისაგან ნალესი ჩამოცვენოდა კედლებს, მეალილეთთა გუნდი წმიდა გიორგის სადიდებელს გალოცავდა...

... კარავი გაშალეს მამაკაცებმა, ღამე უნდა ეათიათო და ბავშვებს ხომ უნდათ ცოგაოდეთ სიმყუდროვე ძილისთვის. გარდა ამისა, მანქანის ძარაზე დიდი „ღრუბელიე“ დევს. იქაც მეიძლება მოთავსდნენ პაგარები.

— წინათ სად იყო გრანსპორტი, ჩემს ბავშვობაში, მახსოვს, ჩარდახიანი ურმებით ამოვდიოდით, — მიყვება გარიელ ბასიშვილი — და როგორც ახლა ხედავთ, მუდამ ასე იყო გადაჭედილი ეს შეგანი. ეკლესიის პაგივისმცემელთა აქ ამოსვლის სურვილი კი, კვლავ და კვლავ დიდი იყო. ამიგომაც ხალხმა მერე თვითონვე დააარსა და დააწესა შუაგერითობა და ბოლოგერითობა. ისინი, ხალხის რწმენით, ერთნაირი ძალისაა და ამიგომ ყველა ცდილობს, რასაც არ უნდა აკეთებდეს, მიაგოთოს და გერის წმინდა გიორგის ეახლოს.

მართლაც, მისი რწმენა ხალხში დღეს კიდევ უფრო ძლიერია, ამიგომაც, ჩვენი ვარაუდით, იმ დღეს ათიათასს კაცსე მეგი მაინც იქნებოდა ამოსული.

აღამიანებს ამოჰყავთ ბავშვები, ამოდიან ავადმყოფებიც, ინვალიდებიც, უმეალოებიც... ამოდიან რწმენით, რომ წმინდა გიორგი აუცილებლად მოარჩენს, შეეწევა, დიიფარავს. მართლაც, ამ ეკლესიის არაერთი სასწაული მოუხდენია.

ასეთ საუბრებში, რწმენაში და ღვთის სიყვარულში გაიალი ის ღამე. უფრო აკივდა განთიადისას, და თითქოს მზეს ამოპყვაო, ჩრდილოეთიდან სარკესავით გამომუქა ჭადარა მყინვარწვერმა.

ქართველნი ქრისტესთვის ეწამებულვარო, თავი დაგვიდვია, არასდროს მიგვიგოვებია ჩვენი სარწმუნეობა. მაგრამ ფუსვები... რომელთაც ახსოთ, რომ ოდესღაც ვყოფილვართ წარმართნიე? — სწორედ ეს ფუსვებია, ერის მეხსიერებაში რომ ინახავენ წარსულის ნაკვალევს, (თუნდაც მსხვერპლთაშეწირვას), ესენია, რომ გვაძლიერებენ ამდენ განსაცდელში...

წმიდა გიორგი ქრისტეს მხნე მხედარია. უმიმარი, მრავალგზა ნოვგაგამოვლილი. ამიგომაც, იგი ახლოს დგას ქართველის ბუნებასთან, მფარველობს და განაგიკეცებს მას: — „ტყვეთა განმათავისუფლეთო და გლახაკთა ხელის აღმპყრობელო, სნეულთა მკურნალო და მეფეთა უძლეველო წინამბრძოლო, ღვაწლით შემოსილო დიდო მოწამეო გიორგი, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა მეწყალებად სულთა ჩვენთათვის. ამინ“ — ლოცულობდა ერი.

... იდგა ღამენათევი მდუმარება სალოცავის კარზე.სულიერად კმაყოფილი მორწმუნენი ბუდა-ნაბადს იკრავდნენ მინ წასასვლელად.

კეირის სწორს ისევ გერითობაა...

მორწმუნეთ ლოცვის მადლი შეეწევათ

რამდენი გაძარი აუგიათ ჩვენს წინაპრებს დიდი ლიახვის ხეობაში: საბაწმინდა, დედაღვთისა, ხეთის ღვთისმმობელი, თირის მონასტერი...

ღვთის მადლმა გააძლებინა და დიდი მოთმინების ძალა მისცა დღემდე აქაურ ქართველობას. მაგრამ ძველი წყობილების დროს, როცა მათაც უკრძალავდნენ გაძრებში

ეკლესიის მშენებლობაში მონაწილეობის მისაღებად მეშობელი სოფლებიდანაც მოდიან მოხალისენი, უმეტესად, ახალგაზრდები.

ეკლესია მოქმედი იქნება. მის გახსნას დაესწრება ნიქოზ-ცხინვალის ეპარქიის მთავარეპისკოპოსი შეუფე ისაია. აქ მუდმივად გაიმართება წირვა-ლოცვა, ნათლობა და ჯვრისწერა, მოსახლეობას მოემსახურება მღვდელი.

ასრულდა ხეობის ქართული სოფლების მცხოვრებთა დიდი ხნის ნანაგრი ოცნება: ისინი იყლიან ეკლესიაში, შორს აღარ მოუწევთ წასვლა მოძღვრის საძებნელად, ქრისტიანული ლოცვის მადლი კი დაეხმარებათ მათ სულიერი თუ ფიზიკური კეთილების დაამებაში, ღვთის სიყვარულით გაიზრდებიან აქაური ახალგაზრდები.

უფალი იყოს მათი შემწე და მფარველი.

სურათზე: ნიქოზ-ცხინვალის მთავარეპისკოპოსი, შეუფე ისაია ხეობის ხშირი სტუმარია.

თამილა

თამილა მაისურაძემ და კობა ბასიშვილმა ამ თხუთმეტიოდე წლის წინათ ცხინვალის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმში გაიცნეს ერთმანეთი. ორივე საბუღალტრომე სწავლობდა. ლამაზი ეოგო იყო თამილა. ყველა მათ სიყვარულზე საუბრობდა.

თეთონაც ავგორიგეგიანი კაცი იყო და ეკონომიკურადაც ძლიერი ოჯახი ჰქონდა მამამთილს — აწ გარდაცვლილ ეგივი ბასიშვილს. არაფერი აკლდა ახალგაზრდა წყვილს... ოჯახში ბედნიერი ფეხით შემოვიდა პაგარა ნინო (ახლა რომ ლამის დედამისზე მაღალია), ერთი წლის შემდეგ ძმა, ზურიკოც მოიყოლა...

მესამე ორსულობაზე რადაცნაირად დამძიმდა თამილა, უჩვეულოდ იყო, უხალისობაც დასჩემდა. არც იყო გასაკვირი: 1991 წელი იდგა და ავისმომასწავებელი სუნი გრიალებდა ხეობაში — ესეც უმძიმებდა სულიერ მდგომარეობას.

...იანვრის დიდთოვლობამი, ტყვეების წვიმას გამოაცალა კობამ მეუღლე და ქარელის რაიონის სოფელ ძლევიჯვარში, დეიდასთან მეაფარა. მალე კი, ქარელის სამმობიარო სახლში ამ ქვეყანას მოევლინენ ტყუპები: თეონა და გივიკო. ახალგაზრდა, 22 წლის ქალი უცებ ოთხი შვილის დედა გახდა.

იმ დღეებს რომ იხსენებს, ახლაც თვალზე ცრემლი მოსდის თამილას. უსაზღვროდ ემადლიერება ქარელის სამშობიარო სახლის სამედიცინო პერსონალს, რომელთა ყურადღებისა და დახმარების წყალობითაც გადარჩნენ... — მერე, კარგა ხანს, რადგან ცხინვალში ისევ არეულობა იყო, ხან დედასთან, ხანაც მულთან, სოფელ ბრეთში ვიყავით თავშეფარებულნი. მხოლოდ ექვსი თვის შემდეგ დავუბრუნდით მშობლიურ ქერთას, იქ მიწისძვრისგან დანგრეული სახლი დაგვიხვდა — ჰყვება თავის თავგადასავალს ქალი და გრძნობ, რომ ამ გაჭირვებამ და მოთმინებამ თითქოს უფრო გამოაწრთო და გაბამგრა იგი.

მთავრობამ მაშინ მათი სახლის კედლების ამენება კი მოასწრო, მაგრამ, აგერ, ფინჯანში მაწონს ასხამს და მეპატიჟება, თან საუბარს განაგრძობს, — გუშინ „ლილოს“ ბაზრობაზე ვიყავი. სავაჭროდ 200 ლარი ძლივს შევაქუჩეთ. ბავშვებს სათითაოდ, რაც მოგვიდა, ყველაფერი ვუყიდე, შეხედეთ, როგორი გახარებულები არიან? კმაყოფილებას ვერ მალავს დედა.

ხმი წლის სამყოფი ნამდვილად აქვთ.

ნინო უკვე მეათეში, ზურიკო მეცხრე კლასშია, თეონა და გივი მეექვსეკლასელები არიან. კარგად სწავლობენ. — ჩვენც, მშობლებს — ძალიან გვეხმარებიან შრომაში, ბევრი რამ აკლიათ ბავშვებს. იმდენი სამუალებაც არა გვაქვს, სასკოლო სახელმძღვანელოები რომ შევუძინოთ — მშვიდად მესაუბრება თამილა და მაგიდას გაქაქანებულ სუფრას აფარებს, ზედ ხილს ლამაზი ვაზით დგამს,

თავისთვის კი, თავისთვის რას გაიმეგებს — მე და კობას ჩვენი თავი აღარც გვახსოვს — ღიმილით ამბობს.

— ყოჩაღი რძალი მყავს, კარგად ზრდის შვილებს და ოჯახის მოვლასაც ასწრებსო — ამას თამილას დედამთილი, ქალბაგონი ელენე მეუბნება.

რამდენი გაჭირვება ნახეს და მაინც არ წუწუნებენ. უკან დარჩა უამური წლები, ახლა მხოლოდ მოგონებებში რომ ცოცხლობენ... წინ იმედია და ოთხი ანგელოზი შვილის დაკვალიანებადაფფრთიანებაზე ფიქრი.

ციბრუტივით ტრიალებს თამილა მინ თუ გარეთ. ყველაფერს მისი ხელი სჭირდება. ახლაც, ჩვენი საუბრის შემდეგ, თონე უნდა გაახუროს, ოჯახს პური გამოუცხოს, მერე ძროხა მოწველოს, რძეს მოუაროს, ქათმები დაბაუდოს, ამასთანავე ბინდდება კიდეც, სახლში თავს იყრიან და რიგრიგობით წვებიან დასაძინებლად ერთმანეთზე ლამაზები: ნინო და ზურა, თეონა და გივიკო. ესენია დედის ბედნიერება და სიამაყე.

თითქოს, ამ მშვენიერ ქალში მოუყრია თავი ქართველი დედის ყველა დამახასიათებელ თვისებას: სულიერ ძალას, მოთმინებას, სითბოს, სიყვარულს, ერთგულებას, კეთმანეოსილებას.

თამილას ემოში მის მიერ დარგულ და ნახარეზ ფერად ყვავილებს ვათვალიერებ და ჩემთვის ვფიქრობ, რომ ასეთი ქალები დიდი ჯილდო და სიმდიდრეა ქართველი ერისთვის.

წლევანდლამდე ასე „ერთობოდნენ“ პაგარები თამთა და გიორგი დაგბორილ სპირკველში.

ელიან და უსაზღვროა მათი მოლოდინი

1991 წელს გაჭრილი საძირკველი გუბურად იქცა...

ოთარ კახნიამვილის პაგარა ქალ-ვაჟს (იგი ოთხი შვილის მამაა) ზოგჯერ სურელი უჩნდებოდა გამგით „ბეეცურაი“ მეორე „ნაპირამდე“. მერე გუბეში ბაყაყებმა და თევზკომბალებმაც დაიბუდეს და სანიგარიულ-ჰიგიენური თვალსაზრისით, წყალი ჯანმრთელობისთვის სამიშიც კი გახდა...

მიწისძვრით დამარალებულ ოჯახს თავის დროზე, სპეციალურად შექმნილმა კომისიამ კი შეუფასა ზარალის ოდენობა, მაგრამ მათაც, როგორც ყველას, ნაღდი ფულის ნაცვლად შემნახველი სალაროს წიგნაკი მისცეს ხელში და... მას მერე აღარავის მიუკითხავს... ოჯახმა მხოლოდ წლეულს მოახერხა და ამ გუბის ადგილას, ბანკიდან აღებული პროცენტიანი სესხისა და საკუთარი დანამოგის წყალობით, ახალი საცხოვრებელი სახლი აგო, ოღონდ, ჯერ ისევ იმ ნესგიან სარდაფში ცხოვრობენ, სადაც, როგორც ოჯახის დასახლისი, ქეთინო დოიჯანშვილი ამბობს, უკვე სახსრები დაუვადდათ, რადგან ახალი სახლი ჯერ ისევ გასამართია.

კახნიამვილების ოჯახს იმედი აქვს, რომ მათ აუცილებლად დაეხმარებიან, რითაც შეძლებენ პროცენტიანი ვალის გადახდას და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებას.

მათ მსგავსად ათ წელზე მეგია ელოდებიან დახმარებას უსახლკაროდ დარჩენილი სხვა ოჯახებიც.

გვერდის ავტორი ლია ძილაძე.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

სტატისტიკა

დამაიმედებელი მონაცემები

ჩვენი ეკონომიკა ძალას იკრებს

თანდათანობით ძალას იკრებს ქვეყნის ეკონომიკა. რა თქმა უნდა, ჯერჯერობით სილარიბეს კვლავ ვუჩივით, მაგრამ ამგვარ მდგომარეობაში მარტო საქართველო რომ იყოს, ამას მსოფლიო საერთაშორისო ორგანიზაციები ადვილად დაძლევდნენ. სხვადასხვა წყაროების მიხედვით, მაგალითად, სილატაკის ზღვარს ქვემოთ რუსეთის მოსახლეობის 47 პროცენტია. ეს არის ბუნებრივი და ინტელექტუალური რესურსებით უმდიდრესი ქვეყანა, მაგრამ სილატაკე ვერც ამ ქვეყანამ დაძლია.

ჩვენთვის მთავარი მაინც ის გახლავთ, რომ საქართველო ეკონომიკური განვითარების სწორ გზას ადგას და შედეგებიც უკეთესია. ამის დამადასტურებელია, თუნდაც, წლევანდელი 7 თვის მონაცემები.

2002 წლის იანვარ-ივლისში სამეწარმეო საქმიანობაში ჩართული ყველა სახეობის საკუთრებისა და ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მსხვილ, საშუალო და მცირე საწარმოში გამომავალი საქონლისა და მომსახურების 63,4 პროცენტი არასახელმწიფო სექტორზე მოდის.

დამზადებული პროდუქციის (საქონლისა და მომსახურების) მთელ მოცულობაში ქვეყნის ცალკეული მხარეების წილი ძირითადი და არაძირითადი საქმიანობის მიხედვით ასეთია: ქ. თბილისის საწარმოებში შეიქმნა ქვეყანაში დამზადებული პროდუქციის საერთო მოცულობის 51,7 პროცენტი (753,9 მილიონი ლარი), ქვემო ქართლის მხარეში – 11,3 პროცენტი (164,6 მლნ. ლარი), აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში – 8,6 პროცენტი (125,0 მლნ. ლარი) იმერეთის მხარეში – 7,1 პროცენტი (103,7 მლნ. ლარი) მიღწეულთან ერთად არის გარდ-ევვენიე, მაგალითად, 2002 წლის

იანვარ-ივლისში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ენერგეტიკის სფეროში წარმოების მოცულობა 20,4 მლნ. ლარით ანუ 7,65 პროცენტით შემცირდა.

საქართველოს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ექსპერტული შეფასებით, ფარული და არაფორმალური წარმოების მაჩვენებლების გათვალისწინებით 2002 წლის იანვარ-ივლისში წარმოებული სამრეწველო პროდუქციის რეალურმა საერთო მოცულობამ მოქმედ ფასებში 1203 მლნ. ლარი შეადგინა, რაც შესადარ ფასებში 1,5 პროცენტით მეტია წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით. წარმოების მოცულობა შემცირდა თბილისში (8,9 პროცენტით) კახეთში (17,9 პროცენტით), გურიაში (12,3პროცენტით), იმერეთში (6,7 პროცენტით), სამეგრელო-ზემო სვანეთში (6,4 პროცენტით) და ქვემო ქართლის მხარეში 0,9 პროცენტით.

მსხვილი, საშუალო და მცირე საწარმოების მიხედვით 2002 წლის იანვარ-ივლისში 2001 წლის იანვარ-ივლისთან შედარებით წარმოების მოცულობა გაიზარდა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში (34,7 პროცენტით), შიდა ქართლში (2,4-ჯერ), სამცხე-ჯავახეთში (40,9 პროცენტით), მცხეთა-მთიანეთში (6,0 პროცენტით), რაჭა-ლეჩხუმსა და ქვემო სვანეთში (2,5 პროცენტით).

2002 წლის იანვარ-ივლისში საკუთარი წარმოების სამრეწველო პროდუქციის ექსპორტმა 177,3 მლნ. ლარი შეადგინა, აქედან ივლისში – 35,0 მლნ. ლარი.

მიმდინარე წლის იანვარ-ივლისში სამშენებლო საქმიანობას ეწეოდა 421 სამშენებლო ორგანიზაცია. მათგან 95 სახელმწიფო საკუთრებისაა, 326 – არასახელმწიფო. ძირითადი საქმიანობის მიხედვით მესრულებულია 112,2 მლნ. ლარის ღირებულების სამშენებლო სამუშაოები, საიდანაც არასახელმწიფო საკუთრების ორგანიზაციების წილად მოდის 82,2 პროცენტი. სანარდო სამუშაოების საერთო მოცულობაში უმეტესი (69,9 პროცენტი) უჭირავს საერთო მშენებლობასა და სამოქალაქო-საინჟინრო სამუშაოებს, 28,4 პროცენტი კი გზის მშენებლობას.

წლეულს, 7 თვეში ყველა სახის საერთო სარგებლობის გრანსპორტით გადაკანილია 19,4 მლნ. გვირთი და მესრულებულია 3272,3 მლნ. ტონა – კილომეტრი გვირთბრუნვა. მარშანდელთან შედარებით გადაკანილი გვირთის მოცულობა 11,1 პროცენტით, ხოლო გვირთბრუნვა 16,3 პროცენტით გაიზარდა. იანვარ-ივლისში საქალაქო ელექტროგრანსპორტის გარეშე გადაყვანილია 134,2 მლნ. მგზავრი. მგზავრთბრუნვამ შეადგინა 2982,7 მლნ. მგზავრკილომეტრი. წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობა 1,8 პროცენტით, ხოლო მგზავრთბრუნვა 2,8 პროცენტით გაიზარდა.

2002 წლის იანვარ-ივლისში, გა-

საბამისად გაიზარდა მესრულებული მგზავრთბრუნვის მოცულობაც და მან 2002 წლის იანვარ-ივლისში 2616,5 მლნ მგზავრ-კილომეტრი შეადგინა.

წლეულს საქართველოს ავიაკომპანიების თვითფრინავებით გადაყვანილია 74,2 ათასი მგზავრი და მესრულებულია 160,2 მლნ. მგზავრ-კილომეტრი მგზავრთბრუნვა წინა წლის შესაბამის პერიოდან შედარებით მგზავრთა გადაყვანა 33 პროცენტით, ხოლო მგზავრთბრუნვა 36 პროცენტით გაიზარდა. ამავე პერიოდში საპაერო გრანსპორტით გადაყვანილი გვირთის მოცულობა 71,4 პროცენტით, ხოლო გვირთბრუნვა 54,6 პროცენტით გაიზარდა საქართველოს აეროპორტებიდან სულ გაგზავნილია 80,8 ათასი მგზავრი, მათ შორის საქართველოს ავიაკომპანიების მიერ 41,2 ათასი, ანუ 51 პროცენტი (2001 წლის იანვარ-ივლისში 37,6 პროცენტი).

2001 წლის იანვარ-ივლისთან შედარებით ქვეყნის აეროპორტებიდან გაგზავნილი მგზავრების მთელი რაოდენობა 6,4 პროცენტით, ხოლო საქართველოს ავიაკომპანიების მიერ გაგზავნილი მგზავრების რაოდენობა 44,3 პროცენტით გაიზარდა.

განვლილი 7 თვეში ფოთისა და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურებში გადამუშავდა 7.7 მლნ. გონა გვირთი, რაც 17,8 პროცენტით მეტია 2001 წლის იანვარ-ივლისში გადამუშავებული გვირთის მოცულობასთან შედარებით. ამავე პერიოდში სუფსის ნავსადგურიდან გაგზავნილია 3,5 მლნ გონა ნავთობი (3,4 მლნ გონა 2001 წლის იანვარ-ივლისში). საქალაქო ელექტროგრანსპორტით (მეტროპოლიტენი, გრამვაი, გროლეიბუსი) გადაყვანილია 69.5 მლნ მგზავრი, რაც 0,9 პროცენტით ნაკლებია 2001 წლის იანვარ-ივლისში გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობასთან შედარებით. მგზავრთა გადაყვანიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 12,9 მლნ. ლარი, ანუ 1,7 პროცენტით ნაკლები, ვიდრე 2001 წლის იანვარ-ივლისში.

საქართველოს ცენტრალური ბიუჯეტის საკუთარმა შემოსავალმა 293,4 მლნ. ლარი შეადგინა, რაც 14,2 პროცენტით მეტია, 2001 წლის იანვარ-ივლისთან შედარებით, მთელი შემოსავლების 83,4 პროცენტი საგადასახადო შემოსავლებზე მოდის 16,6 პროცენტი არასაგადასახადო შემოსავლებზე, ხოლო 0,5 პროცენტი უცხოეთიდან მიღებულ გრანტებზე.

მიმდინარე წლის იანვარ-ივლისში ცენტრალური ბიუჯეტში ნომინალური საგადასახადო შემოსავლები წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით გაიზარდა 8,35 პროცენტით, არასაგადასახდო შემოსავლები კი 1,6-ჯერ.

ცენტრალური ბიუჯეტის მიერ მიღებული საკუთარი შემოსავლებით დაიფარა გაწეული ხარჯების 77,8 პროცენტი, დანარჩენი კი – უცხოეთიდან მიღებული გრანტებით, მიდა გარე წყაროებიდან დაფინანსებით. ხარჯების გადამეტებამ შემოსავლებზე 82,3 მლნ ლარი შეადგინა.

სპეციალურმა სახელმწიფო ფონდმა 2002 წლის იანვარ-ივლისში საგადასახადო შემოსავლებით 86,6 მლნ ლარი მიიღეს, რაც 1,1 პროცენტით მეტია წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით. სპეციალური სახელმწიფო ფონდების ხარჯებმა 104 მლნ ლარი შეადგინა, ხოლო შემოსავლების ხარჯებზე გადამეგებამ – 7,8 მლნ ლარი.

ფონდების საკუთარი შემოსავლების მაგების არასაბიელურობა ძირითადად ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკაში სამეწარმეო აღრიცხვიანობის საერთო დაბალი დონითა და ფარული ეკონომიკის მაღალი წილით აიხსნება. ეს ფაქტორები, უპირველესად, მეწარმეთა მიერ ბიუჯეტში გადასახდელი შენაგანებიდან ყველაზე მსხვილი-სოციალური გადასახადების მოცულობაზე ახდენს გავლენას.

ლალი ძინძარაძე.

სემინარი

ევროსაბჭოს პროგრამა ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ

10 სექტემბერს დასრულდა ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხებისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სემინარი, რომლის ორგანიზატორია ევროსაბჭოს ადგილობრივი თვითმმართველობისა და ადგილობრივი დემოკრატიის დირექტორატი.

სემინარის მუშაობის მონაწილე უცხოელმა ექსპერტებმა და საქართველოს ურბანული ინსტიტუტის წარმომადგენლებმა შეაჯამეს გასულ წლებში გაწეული მუშაობის შედეგები. მათ, კერძოდ, აღნიშნეს, რომ ურბანული ინსტიტუტის სასწავლო ცენტრმა სწავლება რამდენიმე ეტაპად განახორციელა, თუმცა, სწავლების მეთოდი ჯერ კიდევ დასახვეწია. ამ კურსების სრულყოფისათვის საჭიროა პროგრამის მონაწილე მხარეებმა ევროსაბჭოსთან ერთად შეიმუშაონ მოქმედების გრძელვადიანი და სწავლების მრავალწლიანი პროგრამები. ყოველივე ეს კი ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ეროვნული სტრატეგიის ჩამოყალიბებას.

როგორც საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონული პოლიტიკისა და მართვის სამსახურის უფროსის მოადგილემ გოგი უგრეხელიძემ საქინფორმის კორესპონდენტს განუცხადა, ქვეყანაში უნდა ჩამოყალიბდეს ეროვნული სტრატეგიის ჩამოყალიბებას.

როგორც საქართველოს პრეზიდენტის ადგილობრივი თვითმმართველობის განვითარების ეროვნული ცენტრის ექსპერტი, პროექტის მენეჯერი და პროგრამის მრჩეველი არტემ კაპენკო. ამ ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ ევროსაბჭოს ექსპერტი ვიქტორ დემიუ, პროექტის ხელმძღვანელი – დომენი დეფეური და საქართველოში აკრედიტირებული საერთაშორისო ორგანიზაციათა წარმომადგენლები.

„ერაყთან ლოლიპოპის დრო წავიდა“...

• წარლვნა საფრანგეთში.
• ბლერი: „დიპლომატია ძალას უნდა ეყრდნობოდეს“.
• ოთი წყლის გაპო.
• არის კოსმოსური ლიცენზია!

ბრიტანეთის პრემიერმა გონი ბლერმა განაცხადა, რომ ახლანდელ პირობებში ერაყის მიმართ გადამჭრელი ღონისძიებების არმიღება უპასუხისმგებლობა იქნებოდა.

ბლერის თქმით, არის იმის უცილობელი დამამტკიცებელი საბუთები, რომ ერაყს აქვს ქიმიური და ბიოლოგიური იარაღი და, გარდა ამისა, ბირთვულ იარაღსაც ამუშავებს.

პროფკავშირთა კონგრესზე გამოსვლისას ბრიგანეთის პრემიერ-მინისტრმა თავისი სიტყვა მნიშვნელოვანწილად მიუძღვნა ერაყის პრობლემას. პროფკავშირები, რომლებიც ლეიბორისტული პარტიის დასაყრდენს წარმოადგენენ, სკეპტიკურად უყურებენ სადამ ჰუსეინთან ომის იდეას.

ბლერმა კონგრესის დელეგატებს უთხრა: „თუ ჩვენ ახლავე არ მივხედავთ ამ საერთაშორისო განკვეთილისა და მისი ბარბაროსული რეჟიმისაგან მომდინარე საფრთხეს, შესაძლოა, უახლოეს თვეებში ან წლებშიც კი არ ვიგრძნოთ შედეგები, მაგრამ ბოლოს და ბოლოს უბედურება არ აგვცდება.

არ მინდა, გულში ხინჯად დამრჩეს: ჩვენ ვიცოდით, რა საფრთხე გვემუქრებოდა, ვხედავდით მას და არაფერი არ ვიღონეთ ამ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად“.

ომისმიერ გადაწყვეტას, განაცხადა გონი ბლერმა, უნდა მივმართოთ მხოლოდ როგორც ყველაზე უკიდურეს სამუალებას, მაგრამ არც დიპლომატია ვარგა, ძალის გამოყენების შესაძლებლობას თუ არ ეყრდნობა.

„წავიდა ლოიალობის დრო, ის დრო, როდესაც ჩვენ პირობებს ვუყენებდით ერაყს, ის კი გაეროს მოთხოვნებს არ ასრულებდა“, – ხაზი გაუსვა ბლერმა.

მიუხედავად ამისა, ბრიგანეთის პრემიერი შეპირდა პროფკავშირულ ლიდერებს, რომ ერაყის საკითხში ნაჩქარევ გადაწყვეტილებას არ მიიღებენ. „ჩვენ არ ავჩქარებულვართ არც კოსოვოსთან და არც ავღანეთთან დაკავშირებით. ასევე მოვიქცევით ახლაც“, – თქვა ბლერმა.

ჯერჯერობით ყველა ევროპულ სახელმწიფოთაგან მხოლოდ ბრიგანეთმა გამოუცხადა სრული მხარდაჭერა ერაყში სამხედრო ოპერაციის მოწყობას.

ბლერმა ასევე კვლავ განაცხადა, რომ მის მთავრობას ახლო აღმოსაელეთის კონფლიქტის გადაჭრის ოპგიმალურ გზად მიაჩნია ორი დამოუკიდებელი და მშვიდობიანი სახელმწიფოს – ისრაელისა და პალესტინის არსებობა.

ამასობაში კი ერაყის ხელისუფლებმა არაბულ ქვეყნებს მოუწოდეს, რომ თუ ამშ თავს დაეხსმის ბაღდადს, საპასუხო დარტყმა მიაყენონ ამერიკის ობიექტებს. ერაყში ხაზი გაუსვა, რომ იგი სთხოვს მოკავშირეებს, ნუ ეცდებიან, თავიდან აიცილონ ადამიანთა მსხვერპლი ამერიკელებს შორის.

ერაყის ვიცე-პრემიერგმა თახა იასინ რამადანმა ეს თხოვნა ასე ჩამოაყალიბა: „ერაყზე თავდასხმის შემთხვევაში აუცილებელია, მივაყენოთ დარტყმა აგრესორთა მატერიალურ ფასეულობებს, სადაც უნდა იყოს განლაგებული ისინი, და ამასთან, არ დავშოგოთ იმათი სიცოცხლე, ვინც თავს დაგვესხმის.“ ეს სიტყვები გასისმა რამადანისა და იორდანიის მეფის ბბდალას მოლაპარაკების დამთავრების შემდეგ.

ერაყის ვიცე-პრემიერგმა აღნიშნა, რომ მის ქვეყანას აქვს უფლება დაიცვას თავი და ყველა არაბს ასევე „უფლება აქვს, იბრძოლოს ყველა იმ სამუალებით, რომელშეც მას მიუწვდება ხელი.

შარონი ლიბანს ემუქრება

ისრაელის პრემიერ-მინისტრი არიელ შარონი დაიმუქრა, რომ პროექტი, რომლის ფარგლებშიც ლიბანს განშრახული აქვს, გადაადგოს წყალი ისრაელის უდიდესი წყალსაცავის მკვებავი მდინარიდან, შეიძლება ომის მიზეზი გახდეს.

ისრაელის რადიომ სამშაბათს მოიყვანა პრემიერის სიტყვები, რომ ეს საკითხი არის Casys Belli – „ომის მიზეზი“. შარონმა მუქარის განცხადება გაკეთა, როდესაც კაბინეტის სხდომის შემდეგ მმართა სამხედრო სარდლობას და მოხელეებს.

ლიბანმა საგუმბი სადგური მდინარე ჰასბანიზე 2001 წლის გაზაფხულზე აამენა დაგვალული სოფლის ირიგაციისათვის, და უარყოფს, რომ ამ მდინარეზე ჯებირის აშენებას გეგმავს.

მდინარე ჰასბანი გიბერიადის გბის წყლის 20-დან 25 პროცენტამდე აწვდის წყალსაგეგს, განაცხადა ისრაელის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელმა. მდინარე სათავეს იღებს ლიბანში, დაახლოებით 50 კილომეგრს მიედინება მის ტერიტორიაზე და შემდეგ უერთდება იორდანეს, რომელიც, თავის მხრივ, ჩადის გბაში.

როგორც ისრაელის რადიომ გადმოსცა, შარონმა გაიფრთხილა შეურთებული შგაგები, რომ ისრაელი შეიძლება, შეუდგეს საომარი ოპერაციების მომზადებას, თუ ლიბანი დაიწყებს წყლის გადაგუმბვას ჰასბანიდან ან მისი შენაკადიდან – ვამბანიდან.

გრანსპორგის მინისტრმა ეფრაიმ სნეე აღნიშნა, რომ პრემიერმა შარონმა მოუწოდა, ეძებონ პრობლემის გადაჭრის შმვიდობიანი გზები, მაგრამ მზად არის აქტიური მოქმედებისათვისაც.

ლიბანის სამხრეთში მყოფი გაეროს მშვიდობისმყოფელი ძალების წარმომადგენელმა უარყო ის ინფორმაცია, რომ ბეირუთი წყალს გუმბავს ჰასბანიდან. ამასთან, აღნიშნა, რომ იღებს მხოლოდ იმდენს, რამდენიც საჭიროა გვალვით გაგანჯული სოფლის დასარწყულებლად.

სოფელ ვამბანში წყლის სისტემის ამოქმედებისადმი მიძღვნილ ცერემონიაზე, გასული წლის მარგში, ლიბანის ხელისუფალთა წარმომადგენელმა მას „პირველი ნაბიჯი“ უწოდა. „ეს არის პირველი ნაბიჯი ჩვენი წყლის, სუვერენიტეტისა და ძირითადი უფლებების სიმბოლოს განთავისუფლების გზაზე“, – თქვა მამინ ყაბლან ყაბლანმა.

ისრაელი კონგროლს უწევდა მდინარე ჰასბანის 1978-2000 წლებში ლიბანის სამხრეთის ოკუპაციის დროს.

წყალდიდობა: მსხვერპლთა რიცხვი მაგულობს

საშრანგეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთში მოვარდნილმა წყალდიდობამ უკვე სულ ცოგა 20 კაცი შეიწირა. კიდევ 12 დაკრგულის ბედი უცნობია და მათი ძებნა გრძელდება.

ათასობით კაცი გახიზნეს გარის, ეროსა და ვოკლუზის პროვინციებში. პოლიციის წარმომადგენლის თქმით, მსხვერპლთა რიცხვი მეიძლება, გაიზარდოს.

წყლის ადიდება გამოიწვია გრიგალმა და კოკისპირულმა წვიმებმა. ზოგიერთ რაიონში ერთი დღის მანძილზე 60 სანტიმეგრი ნალექი მოვიდა, რაც მნიშვნელოვნად აღემაგება ნახევარი წლის ნორმას.

სიგუაცია გართულდა მას შემდეგ, რაც ქალაქ ნიმის მახლობლად წყალმა ჯვბირი გაარღვია. სწორედ იქ დაიღუპა ყველაზე მეგი ხალხი.

მაშველი სამსახურები მთელ ღამეს მუშაობდნენ, რათა სახლის სახურავებიდან გადმოეყვანათ ადამიანები. ეროს პროვინციაში დაიღუპა მეხანძრე, რომელმაც საკუთარი სიცოცხლის ფასად გადაარჩინა ორი კაცი, საკუთარ მანქანაში რომ ჩაიკეგნენ და ვერ გამოდიოდნენ.

ზოგიერთ რაიონში შეჩერებულია სარკინიგზო მიმოსვლა, დაიგბორა გზები. ორი ძირითადი ჩქაროსნული საავგომობილო გზა ორშაბათს დაისურა. ადგილობრივი ხელისუფალნი სთხოვენ ავგომობილისგებს, ნუ გამოვლენ გარეთ.

პრემიერ-მინისტრმა ჟან-პიერ რაფარენმა, რომელიც დაგბორილ რაიონებს ეწვია, ადგილობრივ ხელისუფალთ აღუთქვა დახმარება 10 მილიონი ევროს ოდენობით.

„მე აქ ჩამოვედი, რათა მხარდაჭერა გამოვუცხადო ყველა ჩვენს თანამემამულეს“, – თქვა რაფარენმა.

ამინდის პროგნოზის მიხედვით, ყველაზე უარესი უკან დარჩა და წყლის დონემ უახლოეს დღეებში უნდა დაიკლოს. აგვისგოს წყალდიდობამ ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპის დიდი ნაწილი დაამარალა. მამინ წყალდიდობის მსხვერპლი გახდა 100-ზე მეგი კაცი. ბუნებრივი სგიქიით გამოწვეული ფინანსური მარალი რამდენიმე მილიარდ ევროდ არის შეფასებული.

„ერაყთან ლოლიპოპის დრო წავიდა“...

არაფატი ტერორიზმის აღმოსაფხვრელად ემზადება

პალესტინელმა ლიდერმა იასირ არაფატმა განაცხადა, რომ მზად არის, „მიიღოს აქტიური მონაწილეობა საერთაშორისო ტერორიზმის აღმოფხვრაში“. არაფატის თქმით, ეს უნდა მოხდეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეგიდით და საერთაშორისო სამართლის ფარგლებში.

ეს განცხადება გაკეთდა პალესტინელთა პარლამენტის სესიაზე, რომელიც უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე პირველად შეიკრიბა ორშაბათს რამალაჰში.

იასირ არაფატმა დაგმო „ისრაელის სამოქალაქო მოსახლეობის მიმართ ძალადობის ყველა აქტი“. პალესტინელთა ლიდერის აზრით, ასეთი მოქმედება არიელ შარონის მთავრობას ანიჭებს შესაძლებლობას, „დაფაროს თავისი დანაშაულობანი“.

როგორც ასოციეიტედ პრესის სააგენტო იუწყება, არაფატმა დეპეგატებს მიმართა თხოვნით, კანონგარეშე გამოაცხადონ თვითმკვლელი ბომბისტების თავდასხმები.

გამოსვლაში, რომლის ასლი მოიპოვა სააგენტომ, ნათქვამია: „პალესტინელი ხალხი ილამქრებს გეფაგმა დეპეგატებს მიმართა თხოვნით, კანონგარეშე გამოაცხადონ თვითმკვლელი ბომბისტების თავდასხმები.

გამოსვლაში, რომლის ასლი მოიპოვა სააგენტომ, ნათქვამია: „პალესტინელი ხალხი ილამქრებს გეცნობით, პამას ექსტრემალურმა დაჯგუფებამ უკვე დაგმო არაფატის გამოსვლა, განაცხადა, რომ იგი არ მეესაბამება პალესტინელთა მოლოდინს“, და მოუწოდა, განაგრძონ მეიარაღებული ბრძოლა.

პარლამენგის სპიკერის პოსგზე კვლავ აირჩიეს აამედ კურეია, რომელიც არაფატის ერთერთ მომხრედ ითვლება.

წინა კვირას, ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა არიელ შარონმა თანხმობა განაცხადა ინგიფადის დაწყების დროიდან პალესტინელთა საკანონმდებლო საბჭოს პირველი სესიის მოწყობაზე. მაგრამ სესიაში მონაწილეთის უფლება მეცათ მხოლოდ იმას, ვინც არ არის ეჭვმიგანილი ტერორისგებთან კავშირში.

ამასობაში, ისრაელის არმიამ ორშაბათს ახალი დიდმასშგანი ოპერაცია განახორციელა ღაბის სექტორში. რეიდის დროს გაანადგურეს სახელოსნოები, სადაც, ისრაელი სამხედროების აზრით, აწარმოებდნენ ყვეიბ-წამალს, აგრეთვე, დაუნგრიეს სახლი პალესტინელს, რომელიც ეჭვმიგანილი ჰყავდათ ისრაელებმე თავდასხმების მოწყობაში.

სინჯუა იუწყება

ტაუუნმა „სინლაკუ“, რომელიც ჯეიანისა და ფუეიანის ზღვისპირა პროვინციებს დაგაგყდა თავს, გამოიწვია უძლიერესი კოკისპირული წვიმები, რასაც შედეგად მოჰყვა უმარმაგარი ბარალი.

ორივე პროვინციაში სგიქიური ხეიდრვების შედეგად დაზარალდა 10,5 მილიონი კაცი, გაიფუნმი დაღუპულთა რიცხვი 32-მდე გაიზარდა.

დაიგბორა 250 ათასი ჰექგარი მინდვრები, დაინგრა 58 ათასი სახლი, გახიმნულია 640 ათასი კაცი.

* * *

ჩინეთში შეიქმნა პირველი მეღვინეობის მეურნეობა, რომელიც ყურძნის ღვინის წარმოებაზეა დასპეციალებული. ამ რამდენიმე დღის წინათ მას მიენიჭა ოფიციალური სავაჭრო მარკა – „ჯანიუიკასტე“. მეღვინეობის მეურნეობა განლაგებულია შანდუნის ნახევარკუნძულზე, ზღვისპირა ტურისგულ ზონაში, რომელიც განთქმულია საუცხოო კლიმაგური პირობებით.

მეურნეობა შეიქმნა ჩინეთის ყურძნის ღვინოების უდიდესი მწარმოებლის „ჯანიუის“ და საფრანგეთის წამყვანი მეღვინეობის კორპორაციის „კასგეს“ ერთობლივი ძალისხმევით. მეღვინეობის მეურნეობას უკავია 2100 მუ ტერიგორია (15 მუ= 1 ჰექგარს). აქედან, დაახლოებით 4 ჰექგარი მოდის ძირითად ნაგებობებზე, 30 ჰექგარი კი დათმობილი აქვს ვენახებს.

მეღვინეობის მეურნეობა ევროპულ ყაიდაზე ბაშოყალიბდა, მაგრამ ძირითად ნაგებობთა იერსახეში გამოსჭვეივს როგორც ევროპული, ისე ჩინური არქიტექტურის ნიშნები.

დიდ ბიზნესს მთვარეზე გაუშვებენ

ამშ მთავრობამ, ხანგრძლივი განსჯის შემდეგ, ნება დართო კალიფორნიის კომპანიას, გაფრინდეს დედამიწის ბუნებრივ თანამგზავრზე, დაკაყენოს იქ თავისი აპარატები და გადაიღოს მთვარის მეგაპირის ფოგოსურათები.

Transorbital კომპანიას განზრახული აქვს, მთვარის ორბიგაზე გაუშვას საიდელი აპარატი „პირველმკვალავი“. ბიკონურის კოსმოდრომიდან სგარტი 2003 წლის ივნისშია დაგეგმილი.

ამშ სახელმწიფო დეპარგამენგისა და საოკეანო და ატმოსფერული კვლევის ეროვნული უწყების გადაწყვეგილება შეიძლება, ნიშნავდეს მთვარის კომერციალიზაციის დასაწყისს.

„მთვარე საესებით მომწიფდა კომერციული დამუშავებისათვის, – ამბობს კომპანიის წარმომადგენელი დენის ლორი. – იგი გაცილებით უფრო ახლოს არის, ვიდრე თქვენ გგონიათ – სულ ოთხი დღის სავალზე“.

კომპანია ორ წელიწადს ცდილობდა ფრენის ლიცენზიის მოპოვებას. იმისათვის, რომ ამშ ფედერალურ ხელისუფალთა ლოცვა-კურთხევა მიეღო, Transorbital-ს უნდა დაემგკიცებინა, რომ მისი კოსმოსური აპარაგი მთვარეზე არ წაიღებს არაგვიგარ ბიოლოგიურ მასალას, არ დაგოვებს მის ზედაპირზე ნაგავს და არ დაამიანებს მთვარეზე ნამყოფი ხომალდების დაჯდომის ადგილებს.

გრძელვადიან პერსპექტივაში კომპანიას სურს, აამენოს საკომუნიკაციო და სანავიგაციო სიგნალები მთვარის კვლევისათვის. „ფრენის ღირებულება სულ მაღე გაიაფდება, დაისახება ფართო კომერციული შესაძლებლობანი, ამბობს დენის ლორი.

თავისი პროექტების ხარჯის ამოღებას კომპანია აპირებს მთვარის ლანდშაფგის ვიდეოდა ფოგოგადაღების ხარჯზე. მოცულობითი სურათები დიდად გამოადგებათო, მაგალითად, სამგანზომილებიანი ვიდეოთამაშების შემქმნელებს, რომლებიც მოსარგებლეებს უქმნიან მთვარეზე გასეირნების სრულ შეგრძნებას.

TraiBlazer თანამგზავრის მისიამ გეგმის მიხედვით 90 დღეს უნდა გასგანოს და დასრულდეს მთვარეზე დაშვებით. აპარაგი ბუნებრივ თანამგზავრზე მიიგანს მიმართვას შთამომავლებისადმი და კერძო ფოგოსურათებს, სუვენირებსა და ბარათებს უბრალო დედამიწელთაგან, თუ ისინი არ დაიმურებენ ბანდეროლის საფოსტოს ანაბღარურებას – 2.500 დოლარი ერთ გრამში.

გარდა ამისა, TrailBlazer-მა უნდა აღბეჭდოს მთავარეზე ამერიკელი ასტრონავგების მიერ 1972 წელს, აგრეთვე, ამის შემდეგ ბუნებრივ თანამგზავრზე გადასხმული საბჭოთა აპარაგების მიერ დაგოვებული გექნიკისა და მოწყობილობის ნაშთები.

დოკუმენტურმა მგკიცებულებებმა, ბოლოს და ბოლოს, უნდა გაფანგოს ის ეჭვები, რომ სინამდვილეში ადამიანი მთვარეზე არ გადასულა, და „აპოლონის“ მისია მთავრობამ გაიყალბა.

უცხოეთის საგაგენგოებისა და ჟურნალ-გაზეთების მისამართით მოსამზადა
არჩილ მანჯგალაძემ.

ბაბოიეწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 220, ხუთშაბათი, 12 სექტემბერი, 2002 წელი.

გულის დღე — 2002

დღეს მსოფლიოში მილიარდობით ადამიანი განიცდის ჭარბი წონისა და სიმსუქნის პრობლემას. ამასთან დაკავშირებით ჩნდება საშიშროება, რომ ჭარბი წონა გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა ერთ-ერთ მნიშვნელოვან რისკფაქტორად მოგვევლინება. გულის მსოფლიო ფედერაციამ, რომელიც არასამთავრობო ორგანიზაციაა და რომლის მოღვაწეობაც უკავშირდება გულის დაავადებათა და ინსულტების პრევენციას, დაანესა გულის მსოფლიო დღე, რომელიც მთელს მსოფლიოში 2002 წლის 29 სექტემბერს აღინიშნება და მიზნად ისახავს მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებას. სხეულის მასის კონტროლი, რეგულარული ფიზიკური აქტივობა და ჯანმრთელი კვება დაეხმარება ადამიანებს შეინარჩუნონ ჯანმრთელობა მრავალი წლის განმავლობაში.

რეკომენდაციები ცხოვრების ჯანმრთელი წესის შესახებ

გულის მსოფლიო დღე ეს არის მთელს მსოფლიოში გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლის მამოძრავებელი ძალა. იგი არაჩვეულებრივი სამუალებაა გულის მსოფლიო ფედერაციის ყველა წევრისათვის მოახდინონ მედიცინის ამ დარგში არსებული უკანასკნელი სიახლეებისა და თანამედროვე შეხედულებების გაცვლა. ამ წლის ღონისძიების თემაა: „გული ცხოვრებისათვის“, რომელიც მიმართულია გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ, ფიზიკური აქტივობის მომატების, გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა რისკფაქტორების შემცირების, თამბაქოზე უარის თქმის, ჯანმრთელი კვებისა და სხეულის მასის კონგროლის სამუალებით.

გულის მსოფლიო ფედერაცია – ორგანიზაციაა, რომლის საქმიანობა მოიცავს გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა პროფილაქტიკას მთელს მსოფლიოში. ფედერაცია თავის მოვალეობად მიიჩნევს გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებათა და ინსულტის პროფილაქტიკის გზით დახმარება გაუწიოს მსოფლიოს მოსახლეობას სიცოცხლის ხარისხისა და ხანგრძლივობის გაუმჯობესების საქმეში. გულის მსოფლიო ფედერაცია მოიცავს 166 წევრს, კარდიოლოგიურ საზოგადოებებსა და გულის ასოციაციებს 97 ქვეყნიდან. საქართველოში გულის მსოფლიო დღის გამართვის ორგანიზმგორი საქართველოს გულის ფონდია. იგი მსოფლიო კარდიოლოგთა ასოციაციის წევრია. საქართველოს გულის ფონდი აქტიურად მონაწილეობს საერთაშორისო სამედიცინო ღონისძიებებში.

დღეს მსოფლიოში ყოველწლიურად 17 მილიონი ადამიანი იღუპება გულის დაავადებებისა და ინსულტის მიზეზით. სიმსუქნის შემსწავლელი სპეციალური საერთაშორისო ჯგუფის მონაცემების თანახმად, სიმსუქნის მძიმე ფორმებს უკავშირდება საკვდილიანობის მაჩვენებლის თორმეტჯერ გაზრდა სხეულის ნორმალური მასის მქონე პირებთან შედარებით. ქალებში, რომელთა სხეულის მასის ინდექსი 27-ზე მეტია, ინსულის განვითარების ალბათობა სამჯერ იზრდება გამხდარ პოპულაციასთან შედარებით.

ჭარბი წონა განსაკუთრებით მრდლის დიაბეტის განვითარების რისკს, რომელიც წარმოადგენს ერთ-ერთ ძირითად რისკფაქტორს გულის დაავადებათა და ინსულტის განვითარებაში. „სიმსუქნის ეპიდემია მნიშვნელოვანწილად არის განპირობებული გარემოთი, რომელიც ხელს უწყობს ფიზიკური აქტივობის შემცირებასა და არაჯანმრთელ კვებას“ – განაცხადა გულის მსოფლიო ფედერაციის პრეზიდენტმა მარიო მარანეომ.

თანამედროვე მონაცემების თანახმად, დღეს მსოფლიოში 5-დან 14 წლამდე ასაკის დაახლოებით 22 მილიონ ბავშვს აქვს ჭარბი წონა, ხოლო ამმ 5-დან 14 წლამდე ასაკის ყოველ მესამე ბავშვს აქვს ჭარბი წონა, მაშინ, როცა 30 წლის წინათ ეს თანაფარდობა იყო ერთი ექვსთან.

სიმსუქნე თანდათან სამუალო და დაბალი განვითარების ქვეყნების პრობლემა ხდება. პეკინში სკოლამდელი ასაკის ყოველ მეხუთე ბავშვს ჭარბი წონის პრობლემა აქვს, მექსიკაში ახლახან ჩაგარებულმა გამოკვლევამ გვიჩვენა, რომ ბავშვები გამოიყენებენ დიდი რაოდენობით უალკოჰოლო სასმელებს და პროდუქტებს ცხიმის დიდი შემცველობით მამინ, როდესაც საკვებ რაციონში ხილის და ბოსტნეულის შემცველობა მინიმუმამდეა დაყვანილი.

„ყველა ქვეყანამი ღარიბი მოსახლეობა იკვებება იმ საკვებით, რომელიც ხელმისაწვდომია მათთვის და არა ჯანმრთელი პროდუქტებით. ინდოეთსა და ჩინეთში სიმსუქნის მინიმუმ ერთი პროცენტით გაზრდა სიმსუქნის 20 მილიონი ახალი შემთხვევის მიზეზი ხდება.

ყველა ქვეყანამი ნაციონალურ პრიორიტეტს უნდა წარმოადგენდეს ცხოვრების ჯანმრთელი წესის დამკვიდრება, და ეს უნდა იწყებოდეს სკოლებსხიმიანი ხორცის გამოყენებას;

– უპირატესობა მიანიჭეთ მზესუმზირის, სიმინდის, ზეითუნის ზეთებს ცხოველურ ცხიმებთან შედარებით.

რისი მოლოდინისგან შეიძიკავოთ თავი:

- შეეზღუდოთ მაღალკალორიული, დბბალი საკვები ღირებულების მქონე პროდუქტების მიღება (ისეთების, როგორიცაა საკონდიტერო ნაწარმი, ტკბილი უალკოჰოლო სასმელები, კანფეტები);
- შეეზღუდოთ ქოლესტერინით მდიდარი საკვები პროდუქტების და ცხოველური ცხიმების მიღება (ცხიმიანი რძე, კარაქი, მყარი მარგარინი);
- თავი შეიკავეთ შემწვარი პროდუქტების გამოყენებისგან;
- შეეგმიროთ საკვები მარილის მიღება, განსაკუთრებით თუ მაღალი არტერიული წნევა გაქვთ;
- შეეგმიროთ ალკოჰოლური სასმელების მიღება (ქალებისათვის დასაშვებია დღეში ერთი ჭიქა ღვინო; მამაკაცებისათვის – ორი ჭიქა).

პატარა ცვლილებები, დიდი შედეგები

დღის განმავლობაში თუნდაც 30-წუთიანი ფიზიკური ვარჯიში დაგეხმარებათ:

- შეამცირთ გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების განვითარების რისკი;
- ეკონგროლოთ თქვენი სხეულის მასა;
- ეამციროთ სისხლში ქოლესტერინის დონე;
- აკონგროლოთ მაღალი არტერიული წნევა;
- გაბარდოთ თქვენი ენერგეტიკული დონე;
- შეამციროთ სტრესი და დაძაბულობა;
- გაეუმჯობესოთ ძილი.

თითოეული თქვენგანი სასურველია დაკავებული იყოს სპორტით და ამის გაკეთება ნებისმიერ ასაკშია შესაძლებელი.

„საქართველოს გულის ფონდი“ გულის მსოფლიო ფედერაციასთან ერთად მოგიწოდებთ, გაითვალისწინოთ ზემოთ აღნიშნული რეკომენდაცია.

ჩვენი მისამართია 380086, თბილისი, ქავთარაძის 16,
ელ. ფოსტა: GHF@GeoHF.zzn.com

ხუთშაბათი 12 სექტემბერი

07.30 ალიონი **09.45** "დრო და ფული" **10.00** მხ. ფილმი **"ბერრის ვეფხვი"** **11.40** "ზოოპარკი" **12.00, 15.00, 20.00** მოამბე **12.15** სერიალი **"რევოლვერი"** **13.00** ნაშუადღევს **14.05** "ინდოსტური ენის გაკვეთილი" **14.35** "ტოპ-მოდელები" **15.15** მხ. ფილმი **"ნოსტალგიისგან"** **16.45** "მოდი ვიცეკვოთ" **17.10** "რამპა" **17.15** შემეცნებითი ფილმი **"ოიზასურიას ფერადოვნის ბარათები"** **17.40** დოკ. სერიალი "გემრილად მიირთვით ბავშვებო" **18.00** ვესტნიკი **18.20** ბასტი-ბუტუ **18.40** "ჯანმრთელობა" **19.05** "ვიდეოპატრული" **19.20** ტელეთამაში "იმღერე რამე" **21.00** სერიალი **"რევოლვერი"** **22.00** "დრო და ფული" **22.15** "საქართველო არის ესე" **22.35** "ალატრა" **23.00** "დღის ბოლოს" **23.40** ტელესერიალი **"ანდაზა ფინი"** **00.00** მხ. ფილმი **"ანბანი და ბუნება"** **01.50** ქართული ენის გაკვეთილი

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე **19.10** მულტფილმი **19.40** სერიალი **"ბარიერი ვეფხვმა"** **20.30** ისტორიანი **21.00** შვიდეული **22.10** მხ. ფილმი **"ღღლის მაბარაველი"**

07.00 მუსიკა **07.30** დრაკონთა მომთვინიერებელნი **08.00** დილა მშვიდობისა **09.40** ქალთა ქვეყანა **10.40** გურმანთა მეგზური **11.10** ხალხის პირისპირ **12.00, 15.00** კურიერი **12.15** სერიალი **"ოცნების კოშკები"** **13.30** მხ. ფილმი **15.20** მხ. ფილმი **17.05** სერიალი **18.00, 21.00, 02.20** კურიერი **18.20** დრაკონთა მომთვინიერებელი **18.55** სერიალი **"ბალღის ფიფა"** **19.50** სერიალი **"ოცნების კოშკები"** **22.00** "ვის უნდა ოცი ათასი" **22.50** კურიერი **00.20** მხ.ფილმი **"ბარსის ფრანფიფენი"** მთ.როლებში ათს კიუნი, ნატაშა სენსტროვი

08.00 ანონსი, მულტფილმი **08.15** აღსავალი **08.20, 10.15, 10.45, 14.10, 17.20, 19.40, 21.45, 22.15, 00.45** მუსიკა **08.30** მხ.ფ. **"სპორტული სიასლეები"** **10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00** ახალი ამბები **10.25** საბავშვო სერიალი **"ანანდელეანი ბრალდებული"** **10.50** მხ. ფილმი **"ეიბერი"** **13.10, 17.30** მულტფილმი **18.00** დოკუმენტური ფილმი **20.00** მხ.ფ. **"ანდერ"** **22.30** მხ. ფილმი **"ფანრი"** **00.50** ღამის ფილმი

12.00 მხ.ფ. **"ბორანი"** **15.00** მხ.ფ. **"ბარანის ოფისი"** **17.00, 19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა **"დღეს"** **17.15** მხ.ფ. **"ანანდელის ბარალელები"** **19.20** სპეკტრი **21.00** მუსიკა **21.30** მხ.ფ. **"ფანიალური ანანდანი"**

10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 "ვესტი" **10.15** მუსიკალური ტაიმ-აუტი **10.45, 20.00** მსოფლიო სპორტი **11.45** მუსიკალური კოლაჟი **12.25, 21.30** სალონი **14.00** ექიმი გვირჩევს **15.15** ჩვენ ვასწავლით კომპიუტერს **18.30** რუსული ენის გაკვეთილი **19.00** ინგლისური ენის გაკვეთილი **23.00** ოაზისი **00.15** მხ.ფ. **"ფეიფინ"**

07.00 კლიპ-მიქსი **07.15** "მორწმუნის ძლევამოსილი ხმა" **08.00** მუსიკალურ-გასართობი პროგრამა "ტოროლა" **11.30** "არასარეკლამო ათეული" გამეორებით **12.00** "ვიდეო-რადიო" გამეორებით **13.15** მუსიკა **14.00** მხ.ფილმი **17.00** "Co.მედია" მხ.ფ. **"ხუთსაფეხელი ბორანი ოფიციანტი"** **19.00** ქართული მუსიკა **19.30** ვიდეო-რადიო **21.00** ეკონომიკური ინფორმაციის **21.45** მოკლე სიუჟეი **22.00** ჩაძირობანა **22.45** მოკლე სიუჟეი **23.00** მუსიკა **00.00** "ბრავო" მხ.ფ. **"ბარბაროს ბრბო"**. მთ. როლებში ტაკეში კიტანო **01.50** "ღამურა" მხ.ფ. **"ფანიფოს ბალნიციის ფიფი"**. მთ. როლებში დეკეი ბორეანაზი, დენიზა რიჩარდსი **03.20** ნონ-სტოპი

09.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღის ამბები" **09.20** მულტფილმი **"ბალიანური"** **47**-ე სერია **09.45** საბავშვო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **47**-ე სერია **10.15** დოკ. სერიალი **"ბოლიფეხა"** მე-**3** სერია **11.15** დოკ. სერიალი "ჩემი ქვეყანა" **10.30** მხ. ფილმი **"სანაციური ფარანი"** **13.20, 14.15, 16.15, 17.15, 18.45, 20.20, 23.50, 00.20** მუსიკა **13.30** დოკ. ფილმი "მაიკლ ჯორდანი" **14.45** ევროპის სტადიონებზე **15.15** დოკ. ფილმი "იასონის და არგონავტების კოლაქეკელ" **16.30** მხ. სერიალი **"ოჯახის ფეხბურთელები"** მე-**3** სერია **17.45** მულტფილმი **"ბალიანური"** **48**-ე სერია **18.15** საბავშო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **48**-ე სერია **19.00** მხ. სერიალი **"ბოლიფეხა"** მე-**4** სერია **20.00** ბეელინიმო **21.10** მუს. ფილმი **"ბანანა ფანტა"** **21.50** მხ. ფილმი **"ბანანა"** მთ. როლებში ბრენდან ფლეზერი, ედრიან დანბარი **00.40** მხ.ფილმი **"ბერიმა სარეფერი"** მთ. როლებში ჯულეტ ლუისი, უილიამ პატრი

09.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი **09.30** ქართული მატგარული ფილმი **11.00** დოკუმენტური ფილმი **12.00, 19.00** საინფორმაციო გამოშვება **12.15** კომედია **"ბანის ლაჟი"** **13.45** მელოდრამა **"ერონი"** **15.20** დოკუმენტური ფილმი **16.00** მულტფილმი **"ბანის და ბინანფიანი ბანელი"** **17.35** მატგარული ფილმი **"ბანი"** **19.20, 22.30, 00.30** საინფორმაციო გამოშვება "ნოვოსტი" **19.30** #ї áäñí-ï äï ïä **19.40** დოკუმენტური ფილმი **20.30** ქართული მატგარული ფილმი **22.00, 00.00** საინფორმაციო გამოშვება "დღეს" **22.50, 00.50** საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე **23.00, 01.00** საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე **23.05** დოკუმენტური ფილმი **01.05** ისტორიული ფილმი **"ოიზასურ ფიფა"** **03.30** თრილერი **"ფიფიანი ოიზასურ ფიფა"** **05.00** დოკუმენტური ფილმი

პარასკევი 13 სექტემბერი

07.30 ალიონი **09.45** "დრო და ფული" **10.00** მხ. ფილმი **"ანანა და ბანანა"** **12.00, 15.00, 20.00** მოამბე **12.15** სერიალი **"რევოლვერი"** **13.00** ნაშუადღევს **14.05** "მხილოდ კლასიკა" **15.15** მხ. ფილმი **"რომ ბლუზი"** **16.50** ტელესერიალი **"ანლანს ფინ"** **17.05 50-50** **17.40** დოკ. სერიალი "გემრილად მიირთვით ბავშვებო" **18.00** ვესტნიკი **18.20** ბასტი-ბუტუ **18.40** "ენა დედაა ერისა" **19.05** "ვიდეოპატრული" **19.20** ტელეთამაში "იმღერე რამე" **21.00** სერიალი **"რევოლვერი"** **22.00** "დრო და ფული" **22.15** "ტალანტები და თაყვანისცემლები" **23.00** "დღის ბოლოს" **23.40** ტელესერიალი **"ანლანს ფინ"** **00.00** მხ. ფილმი **"ხანიზონი"** **01.35** "გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე **19.10** მულტფილმი **19.40** სერიალი **20.30** საქართველო არის ესე **21.00** დოკ. ფილმი **21.25** აფხაზეთის ტელევიზია **22.10** მხ. ფილმი **"ხეკანარეფიეს ბილანი"**

07.00 მუსიკა **07.30** დრაკონთა მომთვინიერებელნი **08.00** დილა მშვიდობისა **09.40** ქალთა ქვეყანა **10.40** გურმანთა მეგზური **11.10** ვის უნდა ოცი ათასი **12.00, 15.00** კურიერი **12.15** სერიალი **"ოცნების კოშკები"** **13.30** მხ. ფილმი **15.20** მხ. ფილმი **17.05** სერიალი **18.00, 21.00, 02.20** კურიერი **18.20** დრაკონთა მომთვინიერებელი **18.55** კუსტოს ნყალქვეშა ოდესეა **19.50** სერიალი **"ოცნების კოშკები"** **22.00** "ხალხის პირისპირ" **22.50** კურიერი **00.20** მხ.ფილმი **"ფანტომი ოპერაში"** მთ.როლებში რეიფ ფაინი, ჯულიეტ ლუისი **02.30** მხ.ფილმი **"ბეთ ბლაბ"** მთ.როლებში ოლგერფ ლუკასეეიჩი, ბეტა ტილსეეიჩი

08.00 ანონსი, მულტფილმი **08.15** აღსავალი **08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 17.50, 18.30, 19.30, 21.35, 00.25** მუსიკა **08.30** მხ.ფ. **"ეფელი"** **10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00** ახალი ამბები **10.20** მხ.ფ. **"ფანარი"** **13.10, 18.00** მულტფილმი **14.10** დოკუმენტური ფილმი **17.30** საბავშვო სერიალი **"ანანდელეანი ბრალდებული"** **18.45** ბუნების ფერები **20.00** მხ.ფ. **"ფეიფინ ეფელეანი"** **22.30** მხ.ფ. **"სანაციანიის ანა"** **00.30** ღამის ფილმი

12.00 მხ.ფ. **"ბანანა"** **14.30** მხ.ფ. **"კანიანი"** **16.00** მუსიკა **17.00, 19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **17.15** მხ.ფ. **"ანანდელის ბარალელები 2"** **19.20** სპეკტრი **21.00** მხ. ფილმი **"ფეიანანი"**

10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "ვესტი" **10.15, 21.30** მუსიკალური ტაიმ-აუტი **10.45, 22.40** პროგრამა "მსოფლიო სპორტი" **11.45** მუსიკალური კოლაჟი **12.25** სალონი **14.00** ექიმი გვირჩევს **15.15** ჩვენ ვასწავლით კომპიუტერს **18.30** რუსული ენის გაკვეთილი **19.00** ინგლისური ენის გაკვეთილი **20.00** გადაცემა "ნელ - საქართველოს პოლიტიკური ანატომია" **21.40** კრიმინალი, პოლიცია, სანდალდი **23.40** ქველი კინოკლასიკა მატგარული ფილმი **"ბარბაროს ბრბოანი"**

07.00 კლიპ-მიქსი **07.15** "მორწმუნის ძლევამოსილი ხმა" **08.00** მუსიკალურ-გასართობი პროგრამა "ტოროლა" **11.30** "ვიდეო-რადიო" გამეორებით **13.00** "მუსიკალური ათეული" განმეორებით **14.00** მხ. ფილმი **17.00** "Co.მედია" მხ.ფ. **"ეროპიანელი ანა ფინლანდიელი"** **19.00** ქართული მუსიკა **19.30** ვიდეო-რადიო **21.00** რუსული ათეული **21.45** მოკლე სიუჟეი **22.00** ჩაძირობანა **22.45** "პა-სიანსი" **23.00** მუსიკა **00.00** "ბრავო" მხ.ფ. **"ბუნების ბალანსიანები"**. მთ. როლები ენდონი ჰოპკინსი **01.50** "ღამურა" მხ.ფ. **"ფეიფინანანელები ფანანელები"** მთ. როლებში ლუ დიმონდ ფილეი, კორნინ ბერმანი **03.10** ნონ-სტოპი

09.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღის ამბები" **09.20** მულტფილმი **"ბალიანური"** **48**-ე სერია **09.45** საბავშვო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **48**-ე სერია **10.15** მხ. სერიალი **"ბოლიფეხა"** მე-**4** სერია **11.15, 16.15, 18.45, 20.20, 21.40, 23.50, 00.20** მუსიკა **11.30** მხ. ფილმი **"ანანანელი"** **13.30** მუს. ფილმი **"ბანანა ბანანა ბანანა"** **14.00** ბელინიმო **14.45** დოკ. ფილმი "ანანი 400 დარტყმა" **16.30** მხ. სერიალი **"ოჯახის ფეხბურთელები"** მე-**4** სერია **17.45** მულტფილმი **"ბალიანური"** **49**-ე სერია **18.15** საბავშო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **49**-ე სერია **19.00** მხ. სერიალი **"ბოლიფეხა"** მე-**5** სერია **20.00** ლიმონი და ლიმონათი **21.10** გადაცემა "რ. გაბრიაძის ნახატების არაჩვეულებრივი გამოფენა" **21.50** მხ.ფ. **"ოფლის ხელოვნება"** მთ. როლებში უფალი სნაიმი, დონალდ საზერლენდი **00.40** მხ. ფილმი **"ფაკიფლის ბარალელი"**. მთ. როლებში დოლფ ლუნდგენი, პარი- პიროუკი ტაგეკი

09.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი **09.30** ქართული მატგარული ფილმი **11.00** დოკუმენტური ფილმი **12.00, 16.00, 19.00** საინფორმაციო გამოშვება **12.15** სათავეადასავალო ფილმი **"ფანანელეფანანი"** **13.50** კომედია **"3 ფინანი"** **16.15** მულტფილმი "აბა, დამეცადე!" **17.30** კომედია **"ოიზასურია "ბ" და ზურაბის ანა ფიფანანელეფანი"** **19.20, 22.30, 00.30** საინფორმაციო გამოშვება "ნოვოსტი" **19.30** დოკუმენტური ფილმი **20.30** ქართული მატგარული ფილმი **22.00, 00.00** საინფორმაციო გამოშვება "დღეს" **22.50** "პრესდაიჯესტი" **23.00, 00.50** საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე **23.10, 01.00** საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე **23.15** დოკუმენტური ფილმი **01.05** თრილერი **"ანანანელეფანანი"** **03.30** თრილერი "ეროპიანელ ფიფანანელ ფიფანანელ" **05.00** დოკუმენტური ფილმი

შაბათი 14 სექტემბერი

08.00, 15.00, 01.10 მოამბე **08.15** მხ. ფილმი **"ხანიზონი"** **10.00** "დილის პაემანი" **11.05** "მხიარული კარუსელი" **11.30** "დიდი დასვენება" **12.00** "ვიცი" **12.30** "მეტრო" **13.00** "გინდ დაიჯერეთ გინდ არა" **13.25** დოკ. სერიალი "საგნების ისტორია" **14.25** "საქართველო, დრო, მოვლენები" **15.15** მხ. ფილმი **"ლაბანანანები"** **16.45** "საწინდარი" **17.15** მულტსერიალი "პრინცესა ნერი" **17.40** დოკ. სერიალი "გემრილად მიირთვით ბავშვებო" **18.00** "ვესტნიკი" **18.45** "თბილისის დროოთ" **19.05** "ენერგია" **19.30** პრეს-სტუდია **20.00** "რას ფიქრობს ხალხი" **21.15** "ფორტუნა" **21.50** სერიალი **"ფირსანიფანის ანა"** **22.30** "ეკალმანანა" **23.05** "პოლიციუდის ვარსკვლავი" (ალ პაჩინო) **23.30** მხ. ფილმი **"ანანანელის ოფანი"** **01.20** ჯაზის საღამო

19.00 მულტფილმი **19.30** ორატორი **19.40** სერიალი **20.30** "მუსიკალური შეხვედრები" **21.00** დოკ. ფილმი **21.30** ჯეკი **22.00** მხ. ფილმი **"ანანა და ბანანა"**

08.00 მუსიკა **09.00** კურიერი **10.00** ხალხის პირისპირ **10.45** მულტსერიალი **12.00** სერიალი **"ნიკიტა"** **12.50** მხ.ფილმი **14.50** სიმფსონები **15.20** მხ. ფილმი **17.10** იქს მუტანტები **18.00, 00.00** კურიერი **18.20** ველური ამბები **19.00** ჩემპიონთა ლიგის მიმოხილვა **20.00** მონტეკანონ **21.00** **ბრრანრი** P.S. **22.00** **ფანიერ**. მხ.ფ. **"ფანანი"** **00.15** მხ.ფ. **"ფირსანი"** მთ. როლებში პოლ უოკენი, ვინ დიზელი **02.15** ღამის ჯაზი

08.00 ანონსი, მულტფილმი **08.15** აღსავალი **08.20, 10.15, 10.45, 14.10, 17.20, 19.40, 21.45, 22.15, 00.45** მუსიკა **08.30** მხ.ფ. **"ფეიფანა ანანანელი"** **10.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00** ახალი ამბები **10.25** საბავშო სერიალი **"ანანანელეფანანი ბრალდებული"** **10.50** მხ. ფილმი **"ანანანელეფანა ანა"** **13.10, 17.30** მულტფილმი **18.00** დოკუმენტური ფილმი **19.30** ჩანახატი **20.00** მხ.ფ. **"ეს ბეფანა"** **22.30** მხ. ფილმი **"ხანლანანი ბინანა"** **00.50** ღამის ფილმი

12.00 მხ. ფილმი **"ანანანელი"** **15.00** მხ. ფილმი **"ჯანფანანი ანანანელი"** **16.00** მუსიკა **17.00** მხ. ფილმი **"ეფეი ანანანელი ფიფანანელეფი"** **19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **19.20** მულტფილმი **21.00** მულტფილმი "პინოქიო" **22.30** მხ.ფ. **"ფანი პო ფეფიფ"** **00.20** მხ.ფ. **"ხანლანეფა ზანა"**

10.00 მხ. ფილმი **"ბრა ბრი"** **12.00** პროგრამა "ხალონი" **13.30** ექიმი გვირჩევს **14.30** მუსიკა **15.00, 21.00** ვესტი **15.15** ჩვენ ვასწავლით კომპიუტერს **15.30** მულტფილმი "პრინცესა მონოკოკე" **17.30** თქვენი ადვოკატი **18.30** რუსული ენის გაკვეთილი **19.00** ინგლისური ენის გაკვეთილი **19.30** ცეროდენა ვარსკვლავები **20.00** თინეიჯერი **21.25** ზერკალო **22.00** "გამარჯობა" **22.40** თეატრალური შეხვედრები **23.40** მსოფლიო სპორტი **00.40** მხ. ფილმი **"ანანანი ოანანანანანანელი"**

07.00 კლიპ-მიქსი **07.30** "ცხოვრება სიტყვაში" **09.00** "მუსიკალური ათეული" გამეორებით **10.00** მუსიკალურ-გასართობი პროგრამა "ტოროლა" **12.30** "ვიდეო-რადიო" განმეორებით **15.30** მხ. ფილმი **17.00** "Co.მედია" მხ.ფ. **"ბანანი და ანანანა"** **19.00** ქართული მუსიკა **19.30** ვიდეო-რადიო **21.00** ქართული ათეული **23.00** მუსიკა **00.00** "ბრავო" მხ.ფ. **"27 ფანანანანი კოცნა"** მთ. როლებში ევგენი სიდიხინი, ამალია მორდვინოვა **01.50** "ღამურა" მხ.ფ. **"ფანანანელი"**. მთ. როლებში კრისტოფერ ლამბერტი, კლაუს მარია ბრანდაუერი **03.20** ნონ-სტოპი

09.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 "დღის ამბები" **09.20** ლიმონი და ლიმონათი **09.35** მულტფილმი **"ბანანანელი"** **49**-ე სერია **10.00, 15.00** საინფორმაციო შემეცნებითი მუსიკალური გადაცემა "დილა" **11.20** საბავშვო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **49**-ე სერია **11.45** მხ. სერიალი **"ბოლიფეხა"** მე-**5** სერია **12.45** მხ. ფილმი **"ფანანიის ბრალელი"** **14.15, 14.45, 16.20, 17.15, 21.40, 23.50, 00.20** მუსიკა **16.30** მხ. სერიალი **"ოჯახის ფეხბურთელები"** მე-**5** სერია **17.45** მულტფილმი **"ბანანანელი"** **50**-ე სერია **18.15** საბავშვო სერიალი **"ჯ. ბაკის სასწავლო"** **50**-ე სერია **19.00** "საუბრები სტუდიაში" **20.00** "ევროპის სტადიონებზე" **21.10** გადაცემა "რ. გაბრიაძის ნახატების არაჩვეულებრივი გამოფენა" **21.50** მხ. ფილმი **"ანანანელი ფანანანა"**. მთ. როლებში რიჩარდ გირი, ლორა ლინი **00.40** მხ.ფ. **"ფირფანის სიფიდელი"** მთ. როლში ჟან-კლოდ ვანდამი

ბაზრობა

საქართველოს რესპუბლიკის“ 2002 წლის 11 აგვისტოს ნომერში დაბეჭდა ნაზი იმნაიშვილის წერილი „ისევ და ისევ ჩაის დარგის განვითარებისათვის“. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროდან მინისტრის მოადგილემ დავითი შერვაშიძემ გვაცნობა:

სამინისტრომ განიხილა ეს წერილი და მთლიანად იზიარებს იქ მოყვანილ მოსაზრებებს, ამასთან, გაცნობები, რომ სამინისტრომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასთან ერთად შეიმუშავა სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამა „ჩაი“. რომელიც გათვლილია 2003-2007 წლებზე და ითვალისწინებს მეჩაიეობაში სერიოზული სახელმწიფო ინვესტიციების მოზიდვას, აგრეთვე, მეჩაიეობისათვის პროგექციონისტული პოლიგიკის განხორციელებას, რომლის მიზანია ისეთი საბაზრო გარემოს ჩამოყალიბება, ურომლისოდაც დარგი დამოუკიდებლად არსებობს ვერ შეძლებს. პროგრამა ითვალისწინებს, აგრეთვე, დარგის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებას.

წლეულს, 9 აგვისტოს, პროგრამა „ჩაის“ განხილვა შეიდა ბუუდიდმი მეჩაიეობის რეგიონების წარმომადგენლების მონაწილეობით. ამ დღეებში გათვალისწინებულია მისი განხილვა ოზურგეთში, რის შემდეგაც წარადგენენ მთავრობის სხდომაზე განსახილველად.

პარალელურად მზადდება საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება, რომელმაც უნდა უბრუნველყოს პროგრამა „ჩაის“ რეალიზაციისათვის გამიზნული ღონისძიებების დაჩქარება.

განცხადება

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომი საქართველოს კანონით „გარემოზდაცვითი ნებართვის შესახებ“ გათვალისწინებული გარემოზდაცვითი ნებართვის მისაღებად სს „პასპორტ“ მივარ წაროდგენილია || კატეგორიის საქმიანობაზე

„კეთილსაზღვის კარბონატული ქანების (ცემენტის ნედლეული) საბადოს“ ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების პროექტი.

საბროექტო დოკუმენტაციის გაცნობა და წერილობითი შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარმოდგენა შესაძლებელია ა. წ. 29 ოქტომბრამდე გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ჰრესცენტრში თბილისი, კოსტავას №68ა, VI სართული და გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტში თბილისი, ფალიაშვილის №87 ტ. 25-02-19.

საჯაროა განხილვა შეჯგება 2002 წლის 29 ოქტომბერს 12 საათზე გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საკონფერენციო დარბაზში.

გარემოზდაცვითი ნებართვის და სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტი.

2002 წლის 3 ოქტომბერს 14 საათზე შეგიგება სს „აბამის პურის მიმდეკის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2002 წლის ხთვის სამეურნეო საფინანსო საქმიანობის შედეგები;
2. ორგანიზაციული საკითხი.

მისამართი: ძ. აბაშა, რუსთაველის ძ. 2. ტელ: 899518307.

„მარმალის გეგმა“ საქართველოს მენეჯერებისათვის

საწარმოთა რესტრუქტურიზაციისა და მენეჯმენტის დახმარების ცენტრი (CERMA) 1999 წლიდან ახორციელებს მსოფლიო ბანკის პროგრამას – „მარშალის გეგმა“, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კერძო ინდუსტრიული ფირმებისა და სერვისკომპანიებისათვის მაღალი და საშუალო რგოლის მენეჯერების გადამზადებას. პროგრამა ორი ნაწილისაგან შედგება: ა) საწყის ეტაპზე მენეჯერები CERMA-ს ოფისში გაიელიან ადგილობრივ კურსს სამუშაოსგან მოწყვეტლად – 6-თვიან მომზადებას მენეჯმენტის სხვადასხვა დისციპლინაში, ინგლისურ ენასა და კომპიუტერში; ბ) გეხტებისა და გამოცდების ჩაბარების შემდეგ მენეჯერები ორ 5-კვირიან სტაჟირებას გაიელიან უნგრეთის და ირლანდიის შესაბამისი პროფილის საწარმოებში. სწავლების სრული ციკლის (ადგილობრივი კურსი და ორი სტაჟირება) დამთავრების შემდგომ პროგრამის მონაწილე იღებს შესაბამის სერტიფიკატს.

პროგრამით გათვალისწინებული სწავლება-გადამზადება ფასიანია, მაგრამ მასში მონაწილეობის უმთავრეს ხარჯებს მსოფლიო ბანკი იღებს. ადგილობრივი კურსის გაფლა ღირს 500 აშშ დოლარი (ლარებში). სტაჟირებები კი – 1500 აშშ დოლარი (ლარებში). მენეჯერთა მგზავრობას, ცხოვრებას, დღიურ ანაზღაურებასა და საკონსულტაციო მომსახურებას კი აფინანსებს მსოფლიო ბანკი. 2002-2003 სასწავლო წელი პროგრამით გათვალისწინებული ბოლო, მე-6 ნაკადის მენეჯერებისათვის იწყება ა. წ. 30 სექტემბერს.

**დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ მოგვმართოთ 20 სექტემბრამდე შემდეგ მისამართზე: ალ. ყა

ცხოვრების ჯანსაღი წესი

გახდომა ძვირი სიამოვნებაა

პოლივუდის ვარსკვლავების საიდიეტო გამოცდილებიდან

ალბათ, დაგვეთანხმებით, ახლა თბილისში გახდომისა და „ტანის დაყენების“ ერთგვარი ბუმია, რამაც ბევრი ცნობილი ადამიანია ჩაბმული. ლაპარაკობენ სხვადასხვა დიეტის სასწაულქმედებაზე.

ვიცით რა, რომ ამით ბევრი ჩვენი მკითხველიცაა დაინტერესებული, გთავაზობთ ამ მიმართულებით მსოფლიოს კინოს ვარსკვლავეთის – პოლივუდის თავისებურ გამოცდილებას:

თანამედროვე დიეტოლოგები ამბობენ: ტანადობისათვის ბრძოლის ფრონტზე კარდინალური ცვლილებები მოხდა. უსაფეხოდ მოკვედა მკაცრი დიეტები კალორიების გამოთვლითა და სამინიმუმ შეჭიდვებით, რომლებიც ბოლოს და ბოლოს იწვევდნენ სერიოზულ სტრესებს, შედეგი კი მცირე ხნით მოკეთრდით.

მოლურჯად ძნელი გასხდომა გონივრულად და ისეთი დიეტის დაცვით, რომელიც აღამიანს მხოლოდ შედეგს ნერვას კი არ აკლებინებს, ჯანმრთელობასაც უნარჩუნებს. სად, სად და კოლივუდი ყველაზე კარგად იციან, თუ რა ეუძეტური საუნალებით შეინარჩუნონ თუ დაიბრუნონ სხეულის ნაგავი აწლაბრა.

ოცი წლის წინათ მთელი პოლივუდი ნამდვილად გადარეული იყო დიეტით, რაც ეუუძნებოდა ზღვის პროდუქტებსა და ეგზოტიკურ ხილს. მისი მიმდევრების პოპულარობის წყალობით მასაც „პოლივუდური“ უწოდეს. ამ სისტემას საფუძვლად ედო თეორია, რომლის მიხედვითაც ეგზოტიკური ხილის ფერმენტები აქუცმაცებდა ცხიმს. „ვარსკვლავების“ რაციონში შედიოდა ხამანწკები, ორაგული, პაპაია, გრეიპფრუტი, ანანასი, ესე იგი, ისეთი პროდუქტები, რომლებიც ორგანიზმს ამარაგებდა დიდი რაოდენობის ცილებით

და მინიმალური რაოდენობის ნახშირწყლებით. ასეთი დიეტის დროს საჭირო არ იყო კალორიების დათვლა, რადგან ის პროდუქტები პრაქტიკულად მათ არ შეიცავდა. აღმოჩნდა მხოლოდ, სწრაფად გახდომა ისე, რომ მიმშილით თავი არ მოიკლა, ძალზე ძვირი სიამოვნებაა და ყველასათვის ხელმისაწვდომი როდი. თანაც ისიც გამოირკვა, რომ ძალზე მკაცრად შეზღუდული დიეტის ხანგრძლივმა გამოყენებამ, შეიძლება, ორგანიზმში ნივთიერებათა ცვლის დარღვევაც გამოიწვიოს. ხოლო იმისათვის, რომ ამ მეთოდიკას მიჰყვე, უნდა იყო არა მარგო მდიდარი, არამედ ჯანმრთელი ადამიანიც. ასეთი ინფორმაციის შემდეგ ეს დიეტა პრაქტიკულად მიიფიწყეს. მაგრამ ბოლო ხანებში პოლივუდის ახალგაზრდა ვარსკვლავებს შორის, ეისთვისაც აუცილებელია კინოგადაღებების დაწყებამდე 2-3 კვირაში ფორმაში თავის მოყვანა, გუშინდელ პოლივუდელთა დიეტა ისევ გაიხსენეს. ჯანმრთელ ახალგაზრდას სურთ სწრაფი შედეგები. მაგალითად, ნივ კემპბელი ამტკიცებს, რომ ახალი როლისათვის მმადებისას, პოლივუდური დიეტის მეშვეობით სამ კვირაში 5-6 კილოგრამი დაიკლო.

მეორე დიეტას, რომელიც დამყარებულია დიდი რაოდენობით ცილების გამოყენებაზე, ასევე ეწოდება – „ცილოვანი“. თავისი სიმარტივით მან ძალზე სწრაფად დაიპყრო მთელი ამერიკა და ახლა პოპულარობის პიკს მიაღწია. ეს მეთოდი კარგი იმათთვის, ვინც ძალდაუგანებლად გახდომას აპირებს. დიეტამი ცილები (ხორცი, თევზი, ხაჭო, კვერცხი) ნებადართულია განუსაზღვრელი რაოდენობით. სამაგიეროდ, რაციონიდან პრაქტიკულად ამოღებულია ნახშირწყლები, არა მარგო პურის, ფაფუულისა და მაკარონის სახით, არამედ მრავალი სახის ბოსტნეულიც და ხილიც. ორგანიზმი, ნახშირბადებს ნაკადი რომ შემოელევა, იგანჯება შიმშილისაგან, იმისდამიუხედავად, რომ ძღომაზეა ცილოვანი საჭმელი, და ანაავეებს ნახშირწყლების ფურულ მარაგსაც. ამასთან, ორგანიზმიდან გამოიდევნება წყალი. ამას მაშინვე მოაქვს საგრძნობი ეფექტი – პირველ დღეებშივე წონაში 3 კილოგრამამდე იკლებ. შემდეგ მოდის კუნთებში არსებული ცილების მარაგის ჯერიც (ორგანიზმი ასდენს გლუკოზასთან მათ სინთეზს). მხოლოდ ამის შემდეგ ეწყება ქონის დანაწევრება. დიეტაში პროტეინების სიუხვეს კომპენსაციას უწევს კუნთებში ცილების ხარჯვა. სხვანაირად კაცი კი არ გახდებოდა, არამედ გამოიფიტებოდა. რასელ კროუმ, რომელიც, მეგ რაიანთან განშორების შემდეგ, დეპრესიაში ჩაეარდა და უმიმოდ ჭამდა, მნიშვნელოვნად მოიმატა წონაში. ამის გამო პროდიუსერი ფილმში მთავარი გმირის – საყვარლის როლის ჩამორთმევით დაემუქრა. თუ იგი სასწრაფოდ, სულ ცოტა, ათ კილოს მაინც არ დაიკლებდა. ვინაიდან, კროუმ ვერ გამონახა უხვი საჭმელის შემღუდვის საშუალება, ახლობლების რჩევით, „ცილოვან“ დიეტაზე გადავიდა და აღგაცებაც ვერ დამალა, თავისაგ გასაოცრად, სამი კვირის შემდეგ, უკვე ხუთი კილოგრამით ნაკლებს იწონიდა. თუმცა, არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ამ დიეტას ერთი ნაკლი აქვს: ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების დიდი რაოდენობით გამოყენება სისხლში ბრდის ქოლესტერინის და შედეგად გეგრთად აწევა თორკენელს. ჯერ ერთი, სანამ ასეთ დიეტაზე დასხდებოდნენ, ადამიანებს, ვისაც ჯანმრთელობის პრობლემები აქვთ, აუცილებლად სჭირდებათ ექიმის რჩევა-დარიგებანი, და მეორეც, არ შეიძლება ამ დიეტის დიდხანს გაგრძელება. მეცნიერები ფიქრობენ, რომ ცილიანი დიეტისადმი ინტერესი სულ მალე დაეცემა და აბორიგენ ბაგონ ელადიმერ გოიამვილს. ჩემი ჩანაფიქრი რომ გავაცანი, გამამხნევეთ და მამინვე უანგაროდ შემომთავაზა მასთან ბუმნი ნვერთნა-ვარჯიში და ყოველმხრივ შემიწყო ხელი. უმურველად დამეხმარა ბაგონ რომან გოცირიძეც. მან გამაცნო დიდი ენთუზიასტი, ჟურნალისტი გვანჯი მანია, რომელმაც დარდანელის სრუტის გადაცურვის საორგანიზაციო საკითხების მოგვარება და საინფორმაციო უმრუნველყოფა იგივრთა და მეასრულა კიდეც.

– როგორც გავიგე, დარდანელის დალაშქვრისას გაუთვალისწინებელი ბარიერებიც გადაგიალახავთ...

– საბჭოური ბიუროკრატიზმი თურქულთან მონაგონია. სამწუხაროდ, სკამბოლის საკონსულოს თითიც არ გაუნძრევია, თუნდაც ინფორმაციული თვალსაზრისით, სამაგიეროდ, საქართველოს ანკარის საელჩოდან სამხედრო აგაშე თემურ კერესელიძე გვეწვია და მან ბევრი პრობლემა მოგვიგვარა, თუმცა, ზოგი რამ მაინც გადაუჭრელი დარჩა. სუბიექტურს ობიექტური მიმეზეიც დაემატა. წლეულს დარდანელზე ხუთი თვის განმავლობაში წვიმა და ქარი არ ყოფილა. აქ, ჩვეულებრივ, მშრალი ჰაეა, მაგრამ 30 აგვისტოს ამინდი აირია, წამოწვიმა, ქარმა უმველესელი გალღები ააგორა. სტარტის ადგილამდე კატარღებით გადაცურვას თითქმის საათი მოუვნდით. ბევრი ვინერვიულე. მერე ჩემი წყალში ჩაშვებაც გაჭირდა. როგორც იქნა, გადაცურვა დავიწყე. წინ ორი კატარღა მიმიძღოდა. ერთში ქართველი და თურქი ჟურნალისტები ისხდნენ, მეორეში – კომისიის წევრები გვანჯი მანიას ხელმძღვანელობით, რომლესაც ჩემი სარკორდო გაცურვა უნდა დაეფიქსირებინათ.

სტარტიდან ერთი საათი იყო გასული, რომ ტალღებმა ქუდი მომაძარო, სათვალეში წყალი შემოვიდა და ვერაფერს ვხედავდი. დიდხანს ვიყვირე, რომ მომშველებოდნენ, სათვალე გაეს წორებინათ. ტალღების ხმაურსა და ძრავების გუგუნში ძლივს მივაწვდინე ხმა კატარღებზე მსხდომთ. კაუჭებით კატარღამდე მიმწიეს და ჩემმა მეუღლემ, რომელიც ექსპედიციის ექიმის მოვალეობას ასრულებდა, სათვალე გამისწორა, თან მოკოლადის ნატეხიც ჩამიდო პირში. ამ მოულოდნელმა ჟანგმა საოცრად იმოქმედა ჩემზე.

– ხომ არ შეგეშინდათ?

– პირიქით. რომ ვნახე, ერთი საათის განმავლობაში მხოლოდ 300-ოდე მეტრით ვიყავი დაშორებული ნაპირს, მტკიცედ გადავწყვიტე, სრულე გადამეცურა. თან ქარიც ოდნავ მიწყნარდა და ტალღებიც დაცხრა. დინებამაც შემიწყო ხელი. ორი საათის შემდეგ კი მეორე ნაპირზე ვიყავი.

– რა გრძნობა დაგეუფლათ, მიზანს რომ მიაღწიეთ?

– ცსადია, ემაყოფილებისა, მაგრამ არა იმიგომ, რომ დარდანელი ხელფუხმეკრულმა გადავცურე. ალბათ, ზღიმანი გახსოვთ, პომეროსის შემოქმედების გულდასმით შესწავლამ გრთას აღმოჩენამდე რომ მიიყვანა. მეც ლეგენდის გაცოცხლება გადავწყვიტე. თუკი ქართველებს ცურვის ჩვენეული სტილი გვქონდა, რატომ არ უნდა ავაღორძინოთ იგი? მით უმეტეს, ჯარისკაცთა თუ მომარდია წრთობას თუ შეუწყობს ხელს.

– ჯანმრთელობისთვის ხომ არ იქნება საშიანო?

– სრულებითაც არა. ენერგიის ხარჯვის თვალსაზრისით, „კოლხური“ ბუნებრიობასთან არის მიახლოებული.

თავისუფალი ყაიდით ცურვისას აქტიურად მოძრაობს ხელებიც და ფეხებიც, რასაც უდიდესი ენერგია სჭირდება. „კოლხურით“ ცურვისას კი ოდნავი მოძრაობაც საკმარისია, არც იღლები. დარდანელის ტალღებთან ბრძოლის შემდეგ ნაპირზე რომ გავედი, ჩვეულებრივ ვსუნთქავდი და წნევაც ნორმალური მქონდა. არ არის გამორიცხული, რომ მსოფლიოს ახალი ყაიდით ცურვა ვაჩუქოთ.

– შეჯიბრებისას ყველაფერი ხომ სისწრაფეზეა დამყარებული. აქ კი...

– გახსოვთ „ტარზანი“ – ოლიმპიური ჩემპიონი ვაისმიულერი? იგი 100 მეტრის გაცურვას წუთზე მეტ ხანს უნდებოდა. ახლა ნახეთ, რა სისწრაფეს აკეთარებენ თუნდაც მოზარდები. „კოლხურმიც“ ბევრი რამ არის დასახვეწი. აი, ნახავთ, იგი ცურვის ერთ-ერთი პოპულარული სახეობა გახდება.

– ამბობენ, ჰენრი კუპრაშვილი უკვე ლამანშის გადაცურვაზე ოცნებობსო.

– ეს იდეა დარდანელის დალაშქვრისას დამებადა. მისი განხორციელება თუ შევძელი, „კოლხურს“ იგი კიდევ უფრო გაუთქვამს სახელს. ვნახოთ, ისევ გულისხმიერი ადამიანების დახმარების იმედი მაქვს.

... სალაპარაკოს ადამიანთან, რომელსაც „დელფინი“ მეარქვეს, რა გამოგვილევს, მაგრამ, მოგეხსენებათ, გაგეთი ვერ იგანს დიდი მოცულობის სგაგაა-ინტერვიუებს. მოდით, ამჯერად ეს ვიკმაროთ, დანარჩენი კი ლამანშის გადაცურვისთვის გადავედოთ.

ვაჟა დანელია.

სურათებზე: ჰენრი კუპრაშვილი სტარტზე; „ადამიან-დელფინთან“ ერთად კატარღაც მიაპობს აქოხრილ ტალღებს.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

მოვლენის შემდეგ

დარდანელის ჰორიზონტიდან ლამანში გამოჩნდა

დაუვიწყარი იქნება ჩვენთვის 2002 წლის 30 აგვისტო. როგორც გაუწყეთ, ამ დღეს 56 წლის ქართველმა კაცმა, საქართველოს ეროვნული უმაღლოების საინფორმაციო-ანალიტიკური სამსახურის უფროსმა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტმა ჰენრი კუპრაშვილმა უძველესი ქართული სტილით – „კოლხურით“ (ქამრებით მჭიდროდ ხელფეხშეკრულმა) გადაცურა დარდანელის სრუტე. ქართველმა და თურქმა ჟურნალისტებმა (ჩვენგან დარდანელის სრუტის გადალახვას ესწრებოდა ცნობილი ფოტოკორესპონდენტი ალექსანდრე კოტორაშვილი, რომლის გადაღებულ კადრებსაც აქვე გთავაზობთ) ეს ისტორიული უაქტი ფირზე აღბეჭდეს და პრესისა თუ ტელევიზიის მეშვეობით მთელ მსოფლიოს ამცნეს.

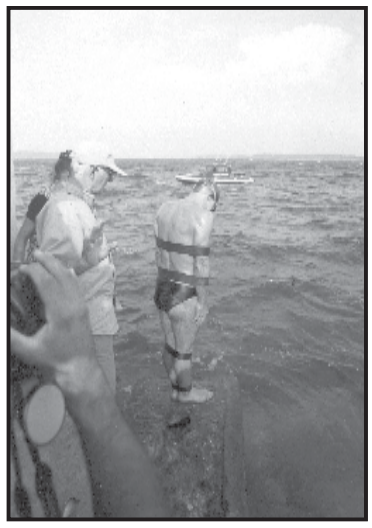

ბატონი ჰენრი, რომელიც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი თავდადებისა და მამაცი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობისათვის, დარდანელის სრუტის „კოლხურით“ გადაცურვისას ეროვნული ტრადიციების აღდგენა-დამკვიდრების დროს გამოვლენილი ეკაკეცობისა და მამაცი პროფესიონალიზმისათვის ქვეყნის პრემიდენტის განკარგულებით ვახტანგ გორგასლის II ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა, დღეს ჩვენი სტუმარია და დაწერილებით გვიამბობს ამ დაუვიწყარი მოვლენის ეპიზოდებს. უპირველესად, ცხადია, ის გვაინტერესებდა, თუ რამ უბიძგა დარდანელის გმირს, ასეთი ნაბიჯი გადადგა. მანაც თხრობა სწორედ აქედან დაიწყო:

– საქართველო გარდამავალ პერიოდში უდიდეს სიძნელეებს განიცდის. საბჭოთა სინამდვილიდან სხვა სივრცეში გადანაცვლებამ დიდი ფსიქოლოგიური წნეხის ქვეშ მოაქცია ერი, რადგან ადამიანებმა ადაპტაცია ვერ მოასწრეს. გადავწყვიტე, რითმმე მენუგეშებინა თანამემამულეები, მეთქვა მათთვის, რომ უსასოდ ყოფა დამლუპველია. ჩვენ, გმრი წინაპრების მთამომავლებს, ამის უფლება არ გვაქვს. ეკონომიკურად დუხჭირ ადამიანს თითქოს ხელ-ფეხი შებოჭილი აქვს და ჰგონია, სიცოცხლე დამთავრდაო. სწორედ, ამ ფსიქოლოგიური ბარიერის გადალახვის აუცილებლობა მინდოდა მეჩვენებინა ჰესიმისტურად განწყობილი ადამიანებისთვის. მოგეხსენებათ, საუკუნეების განმავლობაში გარეშე მტრის ჩვენი ქვეყანა მებოჭილი ჰყავდათ, მაგრამ ქართველი არასდროს დაჰყოლია დინებას – იგი იბრძოდა და იმარჯვებდა კიდეც. დღესაც ასეა: მოძრაობის უნარი და სურვილი თუ გაქვს, აუცილებლად მიაღწევ წარმატებას.

დარდანელის გადაცურვა სხვა საგულისხმო ფაქტმაც გადამაწყვეტინა. ბავშვობა ერთ ლამაზ მეგრულ სოფელ ერგეგამი, ანაკლიასთან ახლოს, მამიდასთან გავეგარე. მღაპრულ ბუნებაში უამრავი შველი და ხოხობი ბინადრობდა. მამიდას მამამილი – ლევან ქურსუა, დარბაისელი კოლხი კაცი, მოცალეობის გამო ოდა სახლის აივანზე ჩამოჯდებოდა და ბავშვებს საქართველოს უძველეს ამბებს გვიყვებოდა. მისგან გავიგე, რომ უხსოვარ დროში კოლხ და იბერიელ მეომრებს თურმე ხელფეხშეკრულებს ავარჯიშებდნენ ცურვაში.

საქართველოს შეჭირვებულმა ყოფამ სწორედ ბავშვობისას გაგონილი ამბები ამომგიგეგიგა გონებაში და გადავწყვიტე „კოლხურით“ – ხელფეხგაკოჭილს გამეცურა. დიდი მაღლობა მინდა ვუთხრა სააქციო საზოგადოება „ლაგუნა ვერეს“ გენერალურ დირექტორს ბაგონ ელადიმერ გოიამვილს. ჩემი ჩანაფიქრი რომ გავაცანი, გამამხნევეთ და მამინვე უანგაროდ შემომთავაზა მასთან ბუმნი ნვერთნა-ვარჯიში და ყოველმხრივ შემიწყო ხელი. უშურველად დამეხმარა ბაგონ რომან გოცირიძეც. მან გამაცნო დიდი ენთუზიასტი, ჟურნალისტი გვანჯი მანია, რომელმაც დარდანელის სრუტის გადაცურვის საორგანიზაციო საკითხების მოგვარება და საინფორმაციო უზრუნველყოფა იგივრთა და მეასრულა კიდეც.

– როგორც გავიგე, დარდანელის დალაშქვრისას გაუთვალისწინებელი ბარიერებიც გადაგიალახავთ...

– საბჭოური ბიუროკრატიზმი თურქულთან მონაგონია. სამწუხაროდ, სკამბოლის საკონსულოს თითიც არ გაუნძრევია, თუნდაც ინფორმაციული თვალსაზრისით, სამაგიეროდ, საქართველოს ანკარის საელჩოდან სამხედრო აგაშე თემურ კერესელიძე გვეწვია და მან ბევრი პრობლემა მოგვიგვარა, თუმცა, ზოგი რამ მაინც გადაუჭრელი დარჩა. სუბიექტურს ობიექტური მიმეზეიც დაემატა. წლეულს დარდანელზე ხუთი თვის განმავლობაში წვიმა და ქარი არ ყოფილა. აქ, ჩვეულებრივ, მშრალი ჰაეა, მაგრამ 30 აგვისტოს ამინდი აირია, წამოწვიმა, ქარმა უმველესელი გალღები ააგორა. სტარტის ადგილამდე კატარღებით გადაცურვას თითქმის საათი მოუვნდით. ბევრი ვინერვიულე. მერე ჩემი წყალში ჩაშვებაც გაჭირდა. როგორც იქნა, გადაცურვა დავიწყე. წინ ორი კატარღა მიმიძღოდა. ერთში ქართველი და თურქი ჟურნალისტები ისხდნენ, მეორეში – კომისიის წევრები გვანჯი მანიას ხელმძღვანელობით, რომლესაც ჩემი სარკორდო გაცურვა უნდა დაეფიქსირებინათ.

სტარტიდან ერთი საათი იყო გასული, რომ ტალღებმა ქუდი მომაძარო, სათვალეში წყალი შემოვიდა და ვერაფერს ვხედავდი. დიდხანს ვიყვირე, რომ მომშველებოდნენ, სათვალე გაეს წორებინათ. ტალღების ხმაურსა და ძრავების გუგუნში ძლივს მივაწვდინე ხმა კატარღებზე მსხდომთ. კაუჭებით კატარღამდე მიმწიეს და ჩემმა მეუღლემ, რომელიც ექსპედიციის ექიმის მოვალეობას ასრულებდა, სათვალე გამისწორა, თან მოკოლადის ნატეხიც ჩამიდო პირში. ამ მოულოდნელმა ჟანგმა საოცრად იმოქმედა ჩემზე.

– ხომ არ შეგეშინდათ?

– პირიქით. რომ ვნახე, ერთი საათის განმავლობაში მხოლოდ 300-ოდე მეტრით ვიყავი დაშორებული ნაპირს, მტკიცედ გადავწყვიტე, სრულე გადამეცურა. თან ქარიც ოდნავ მიწყნარდა და ტალღებიც დაცხრა. დინებამაც შემიწყო ხელი. ორი საათის შემდეგ კი მეორე ნაპირზე ვიყავი.

– რა გრძნობა დაგეუფლათ, მიზანს რომ მიაღწიეთ?

– ცსადია, ემაყოფილებისა, მაგრამ არა იმიგომ, რომ დარდანელი ხელფეხშეკრულმა გადავცურე. ალბათ, ზღიმანი გახსოვთ, პომეროსის შემოქმედების გულდასმით შესწავლამ გრთას აღმოჩენამდე რომ მიიყვანა. მეც ლეგენდის გაცოცხლება გადავწყვიტე. თუკი ქართველებს ცურვის ჩვენეული სტილი გვქონდა, რატომ არ უნდა ავაღორძინოთ იგი? მით უმეტეს, ჯარისკაცთა თუ მომარდია წრთობას თუ შეუწყობს ხელს.

– ჯანმრთელობისთვის ხომ არ იქნება საშიანო?

– სრულებითაც არა. ენერგიის ხარჯვის თვალსაზრისით, „კოლხური“ ბუნებრიობასთან არის მიახლოებული.

თავისუფალი ყაიდით ცურვისას აქტიურად მოძრაობს ხელებიც და ფეხებიც, რასაც უდიდესი ენერგია სჭირდება. „კოლხურით“ ცურვისას კი ოდნავი მოძრაობაც საკმარისია, არც იღლები. დარდანელის ტალღებთან ბრძოლის შემდეგ ნაპირზე რომ გავედი, ჩვეულებრივ ვსუნთქავდი და წნევაც ნორმალური მქონდა. არ არის გამორიცხული, რომ მსოფლიოს ახალი ყაიდით ცურვა ვაჩუქოთ.

– შეჯიბრებისას ყველაფერი ხომ სისწრაფეზეა დამყარებული. აქ კი...

– გახსოვთ „ტარზანი“ – ოლიმპიური ჩემპიონი ვაისმიულერი? იგი 100 მეტრის გაცურვას წუთზე მეტ ხანს უნდებოდა. ახლა ნახეთ, რა სისწრაფეს აკეთარებენ თუნდაც მოზარდები. „კოლხურმიც“ ბევრი რამ არის დასახვეწი. აი, ნახავთ, იგი ცურვის ერთ-ერთი პოპულარული სახეობა გახდება.

– ამბობენ, ჰენრი კუპრაშვილი უკვე ლამანშის გადაცურვაზე ოცნებობსო.

– ეს იდეა დარდანელის დალაშქვრისას დამებადა. მისი განხორციელება თუ შევძელი, „კოლხურს“ იგი კიდევ უფრო გაუთქვამს სახელს. ვნახოთ, ისევ გულისხმიერი ადამიანების დახმარების იმედი მაქვს.

... სალაპარაკოს ადამიანთან, რომელსაც „დელფინი“ მეარქვეს, რა გამოგვილევს, მაგრამ, მოგეხსენებათ, გაგეთი ვერ იგანს დიდი მოცულობის სგაგაა-ინტერვიუებს. მოდით, ამჯერად ეს ვიკმაროთ, დანარჩენი კი ლამანშის გადაცურვისთვის გადავედოთ.

ვაჟა დანელია.

სურათებზე: ჰენრი კუპრაშვილი სტარტზე; „ადამიან-დელფინთან“ ერთად კატარღაც მიაპობს აქოხრილ ტალღებს.

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

ფეხბურთი

მეორე ტაიმის სინდრომი

დელაქალაქის „ვიტ ჯორჯიამ“ ფეხბურთელთა ეროვნული ჩემპიონაგის ამასწინანდელი მაგჩის პირველი ტაიმი პირწმინდად მოუგო ასპარეზობის ერთ-ერთ ფავორიტს – თბილისის „დინამოს“, თუმცა შესვენების შემდეგ ძალა აღარ ეყო მრისხანე მეტოქესთან გასამკლავებლად და ბოლო წუთზე ძვირფასი ქულები დაკარგა – 1:1. ისტორია, კიდევ უფრო საეჭვალო შედეგით, გუშინ, VI ტურის ცენტრალურ შეხვედრაშიც განმეორდა.

„ვიტ ჯორჯია“ – „ლოკომოტივი“
1:3 (1:0)
გოლები: ადამია, რუსია, ლაცაბიძე, დავითაშვილი.

შეგახსენებთ, რომ ეს გუნდები საქართველოს ეროტურნირებში წარმოადგენდნენ (საკმაოდ წარუმატებლადაც) და ამიგომ ახალი სეზონისთვის მზადებას აღრევე შეუდგენენ. როგორც ირკვევა, საერთაშორისო სარბიელზე თამაშმა ევტერნირება შედარებით უფრო გამოფიგა. სხვაგვარად ძნელია ახსნა ის მეტამორფომა, იტალიელი მწვრთნელის ჯანი კარნევალეს შეგირდთა მიერ შემოთავაზებულმა ორმა განსხვავებულმა გაამმა რომ გაინიცადა. არანაკლებ გასათვალისწინებელია რკინიგზელთა ახალი თაკკაციის ზაურ სვანაძის ტაქტიკური ალღოც, რომელმაც თავისი კრებულის ყველაზე სუსტი წერტილის, საყრდენი ნახევარმცველის კვარაცხელიას ნაცვლად ბრძოლაში მეორე თავდამსხმელი, წინა ეროვნული ჩემპიონაგის საუკეთესო ბომბარდირი დავითაშვილი ჩაბაბა. ეს სარისკო ნაბიჯი ამჯერად გამართლებული აღმოჩნდა – მინდორზე „აბრეშას“ გამოსვლას გოგიჩაიშვილის, რუსიასა და ჯანამაის გაქტიურება მოჰყვა, რამაც გადაწყვიტა კიდეც ამ დუელის ბედი.

გუშინვე უმაღლეს ლიგაში პირველი გამარჯვება მოიპოვა წნორის „მილანმა“, რომელმაც რუსთავში „გორდას“ სძლია – 1:0. ქვეყნის სამგზის ჩემპიონმა ქუთაისის „ტორპედომ“ შინ სამაგალითოდ დასაჯა ფოთის „კოლხეთი“ – 6:1, „ბათუმი“ კი საკუთარ კედლებში გორის „დილას“ დაუშავდა – 1:1.

დღეს VI ტურის ფინიშია: „სიონი“ – „დინამო“.

გია პლატონიშვილი.

ჩოგბურთი

ლაბაძე პირველია

ამერიკის ღია ჩემპიონატში განცდილი მარცხის შემდეგ ქართველმა ჩოგბურთელმა არაკლი ლაბაძემ კიევში „ჩელენჯერის“ სერიის ერთ-ერთ წარმომადგენლობით ტურნირში იასპარეზა. მან ზედიზედ სძლია რუს, არგენტინელ, ორ ფრანგ მეტოქეს და კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა.

მეგობრის ხსოვნას

რეზო კაჭახიძე

თბილისს, საქართველოს გენმოვარჯიშეთა ოჯახს კიდევ ერთი თვალსაჩინო სპორტსმენი, ნამდვილი ვაჟკაცი, ლამაზი ადამიანი განერიდა – კაცი, რომელიც ამინდს ქმნიდა ჩვენს საზოგადოებაში, მისაბაძი იყო თავისი კეთილშობილებით, გულადობით, ორიგინალობით.

რეზო კაჭახიძის ვარჯიშის ხილვა ნამდვილი სიამოვნება იყო განვარჯიშის გურმანებისთვის: ორძელზე, განსაკუთრებით – ღერძზე გამოსვლებისას იგი გვაგრძნობინებდა სპორტის ამ სახეობის ამოუწურავ შესაძლებლობებს. ყოველ ილეთს თუ შენაერთს ასრულებდა დიდი ფანტაზიით, მაქსიმალური ამპლიტუდით, როგორც იტყვიან, – გემრიელად. უმიმარი, როგორც უხორცო, რეზო კაჭახიძე ასევე რისკიანად, ლამაზად ცხოვრობდა ამ ქვეყანაზე.

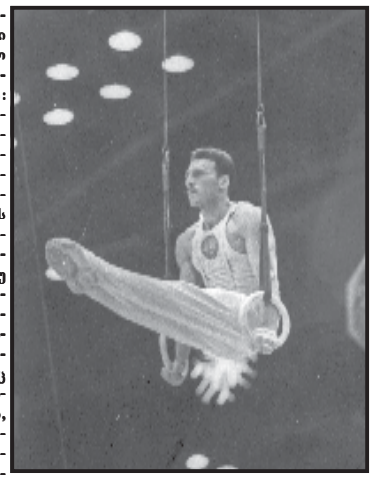

განვარჯიშიდან წასვლის შემდეგ მან მონახა თავისი ხვაშიადის გამოვლენის სხვა საშუალებანიც. ერთ ხანს ბაკურიანის მთებიდან იკაროსივით დელტაპლანით თავდავიწყებით ეშვებოდა სიცარიელეში...

იმ წლებში, როდესაც ყოველი „ინომარკის“ მანქანა აღრიცხვაზე იყო შემდგომ ინსგანცეებში, რეზოს ეყო გამბედაობა, შეეძინა „სიგრონენის“ მარკის ავტომობილი და შნოიანად დაბაგარებდა მას თავისი საყვარელი თბილისის ქუჩებსა და საქართველოს გზებზე...

განვარჯიშმა მისცა რეზოს სილაღე, პეწიანობა, ფანტაზიისა და ემოციების ალაღად გადმოცემის საშუალება. რეზოს

მაც ბევრი გვაჩუქა – საქართველოს არაერთგზის ჩემპიონობის, სხვადასხვა რანგის საკავშირო შეჯიბრებებზე მოპოვებული ოქროს მედლები და, რაც მთავარია, აღგვიძრა სურვილი იმისა, რომ სწორედ მასავით ეშხიანად, თამამად, სუფთად და ლაღად ეასპარეზთ ჩვენს მომავალ განმოვარჯიშეებს, მისთვის მიებაძათ კაცობასა და მოყვასის სიყვარულში, შემოქმედებაში.

ანზორ ბასილაია.

ოლიმპიადა

ბოლოვანი ბრძოლა

ბაკურიანი – ბოლოვანი

ბაკურიანი, ბოლოვანი, ბაკურიანი, ბოლოვანი – ეს ორი ადგილი ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ...

ბაკურიანი, ბოლოვანი, ბაკურიანი, ბოლოვანი – ეს ორი ადგილი ერთ-ერთ ბოლოს ერთ-ერთ ბოლოს ...

ბაკურიანი, ბოლოვანი, ბაკურიანი, ბოლოვანი – ეს ორი ადგილი ...

ბაკურიანი, ბოლოვანი, ბაკურიანი, ბოლოვანი – ...

ბაკურიანი, ბოლოვანი, ...

ბაკურიანი, ...

...

ბ ა კ ო ...

...

...

**

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 220, ხუთშაბათი, 12 სექტემბერი, 2002 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

სიმონის საკათედრო გაძრის პროგოპრესვიგერი პაუპ ობოლაძე ბულგარეთში, ბაჩკოვოს მონასტერში, ერთობლივი წირვისას. 1975 წელი.

ფოტო მოგვაწოდა მაია მუსხელაძემ.

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

ლიმილის დოზა

ტრამვაი მდინარეზე გადებულ ხიდზე მიდის. ტრამვაიში ზის მამაკაცი თუთიყუშით მხარზე. მას მიუახლოვდება კონდუქტორი:

— გადაიხადეთ თუთიყუშის მგზავრობის ღირებულება! არ გადაიხდიით, ფანჯარაში გადაგუძახებ!

თუთიყუში:

— მიეცი ამ მათხოვარს ხუთი კაპიკი — მე ხომ ცურვა არ ვიცი!

* * *

კაპიკი მისდევს ეს-ესაა დაძრულ ავტობუსს, რომელიც თანდათან უმატებს სიჩქარეს.

— ეი, ნუ იკლავ თავს, — უყვირიან ავტობუსის მგზავრები, — ეგერ მეორეც გამოჩნდა და იმაში ჩაჯექი.

— სიამოვნებით, მაგრამ მე თქვენი ავტობუსის შოფერი ვარ.

* * *

ავტობუსში:

— ბებია, გინდა ჩემს ადგილზე დაჯდე?

— მადლობელი ვარ, შვილო, შენი, თორემ მიჭირს ავადმყოფ ფეხებზე დგომა.

— შორს არ წახვიდე, ბებია, ხუთი გაჩერების შემდეგ ჩავდივარ.

* * *

ნარკომანებმა ბუნების წიაღში ანაშა მოწიეს. შინ უნდა წავიდნენ. ერთი ამბობს:

— გავიდეთ გზაზე. მანქანა გავაჩეროთ. არავინ სმა არ ამოიღოთ, თორემ მილიციაში წაგვიყვანენ.

გავიდნენ გზაზე. ყველა ცდილობს ადეკვატურად მოიქცეს. გააჩერეს მანქანა. დასხდნენ. შოფერი ეკითხება:

— თქვენ რა, კაიფში ხართ?

— ????

— ხუთიანები წინა საჯდომზე ზიხართ და სმას არ იღებთ.

ისტორიის ფურცლები

რუსეთმა თავისებური შეიმით აღინიშნა ცნობილი ბოროდინოს ბრძოლის 190 წლისთავი. დღესასწაული ძირითადად ბოროდინოს ველზე შემორიალურ კომპლექსთან გაიმართა. აქ ყოფილი რაეევსკის ბაგარეის ძეგლის გვერდით განისვენებს რუსეთის არმიის ერთ-ერთი სახელოვანი მხედართუფროსი, გენერალი პეტრე ბაგრატიონი, ალბათ, არც ამ შეიმის ბევრმა მონაწილემ (და ჩვენი მკითხველების გარკვეულმა ნაწილმაც) არ იცის გმირი გენერლის სიკვდილშემდგომი ფათერაკები.

საფლავშიც არ მოასვენეს...

190 წლის წინათ გარდაიცვალა გენერალი პეტრე ბაგრატიონი

ბაბრატიონი სამჯერ დაკრძალეს. ჯერ მიწას მიაბარეს სოფელ სიმაში, სადაც 1812 წლის 12 სექტემბერს გარდაიცვალა ნაპოლეონთან ბოროდინოს ველზე სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლაში მძიმედ დაჭრილი გმირი, შემდეგ კი ორჯერ — თვით ბოროდინოს ველზე.

პირველად ბაგრატიონის ცხედარი ბოროდინოში ნიკოლოზ პირველის განკარგულებით 1839 წელს გადასვენეს. რუსეთის იმპერატორი, 120 ათასი მეომრის თანხლებით, სპეციალურად ჩავიდა იქ, რათა პატივი მიეგო რუსეთის არმიის სასწაულებრივი მებრძოლის ხსოვნისათვის. მაგრამ ას წელსაც არ გაევლო და საფლავი გაანადგურეს ბოლშევიკებმა „წარსულის მავნე გადმონაშთებთან ბრძოლის“ ქარ-ცეცხლში, რუსეთის ეროვნული გმირი, დიდი მხედართმთავარი, ნაპოლეონიც კი მოწიწებით რომ მოიხსენიებდა, „ვეღაც მეფის გენერლად“ (ალბათ, კონგრრევოლუციონერად) ჩამოაქვეთეს. 1932 წელს დინამიტი დაუდეს ბოროდინოს მემორიალს და მასთან ერთად ბაგრატიონის საფლავიც აიფეთქეს. თავად პეტრე ივანეს ძის ნეშტის ნარჩენები კი სადღაც შორს გადაყარეს.

მაგრამ გამოხდა სულ ცოტა ხანი და გენერალი ბაგრატიონი „გაამართლეს“ კომუნისტურმა იდეოლოგემა. 1937 წელს ბოროდინოს ბრძოლის 125 წლის იუბილეასათვის, „ზემოდან“ ბრძანებით, აფეთქების შემდეგ გაგიალებულ ადგილას აღმართეს უბრალო სვეტი (ალბა, ისეთ ძეგლს ხომ არ დაუდგამდნენ, როგორიც მისი და ბევრი სხვა რუსეთელის უკვდავსაყოფად აქ, ჩვენთან, საქართველოში აღმართეს!?) და წაიწერეს, აქ განისვენებს სამამულო ომის გმირი ბაგრატიონიო. სინამდვილეში ფილის ქვეშ არაფერი არ იყო.

მხოლოდ ნახევარი საუკუნის შემდეგ, ბოროდინოს ბაბალიების მორიგი მრგვალი თარიღისათვის, გადაწყვეტეს რაევსკის ბაგარეის ადგილსამყოფელზე ყოფილი ძეგლის აღდგენა და იქ ბაგრატიონის „წესიერად“ დამარხვაც, რათა ყველაფერი ძველებურად ყოფილიყო.

რუსეთისათვის თავდადებული ქართველი გენერლის მეორე დაკრძალვა ბოროდინოზე გაიმართა 1987 წლის აგვისტოში, თანაც ძალზე უბრალოდ: ჯარისკაცების ოცეული, პაგარა სასულე ორკესტრი და ოთხიოდე ოფიცერი, კუბოს რომ მოასვენებდა. ამ მწუხარე პროცესიას მეთაურობდა პოლკოვნიკი ივანე ლაპტევი.

ეი, რა მიწერა მან გაგიონის აკლდამის ნანგრევები, მიწითა და ყველანაირი ნაგვით ამოვსებული. აქ შეეძელით გენერლის ნეშტის ფრაგმენტების მოძებნა. ჩემს დასახმარებლად გამოყოფილმა ჯარისკაცებმა გათხრებიდან ამოღებული მიწა თითებით გაცხრილეს... ორი თვის მომქანცველი მუშაობისას ჩვენ ნაგავში მივაგენით ოთხ ღილს, ძველი მუნდირის ნაფლეთებს, სამხრეულების ფრაგმენტებს, ქამრის ნაწყვეტებს. რაც მთავარია — ძვლების უწერილეს ნამსხვრევებს; თავის ქალის, მალების, ხელის მტევნების, ხერხემლის ნატეხებს, ყველაფერი ეს მოშრდილი ადამიანის მუჭშიც კი დაეტეოდა. 1987 წელს ბოროდინოს ველზე გენერლის დაკრძალვის დროს ჩვენს მიერ ნაპოვნი ნაშთები აბრეშუმის პარკში ჩავაწყვეთ და კუბოში ჩავდეთ, რასკვირველია, პარკი ძალზე პაგარა გამოვიდა, ამიგომ, შესაძლოა, პოლკოვნიკ ლაპტევს ის ვერც კი შეეშჩნია. ამის გარდა, ბაგრატიონის საფლავში ჩავდეთ მასრა, რომელშიც ჩავლუქეთ გათხრებისა და ჩვენი აღმოჩენების აქტის ასლი.

აი, ასე სამწუხარო იყო დიდი რუსეთისათვის თავდადებული ქართველი გენერლის პეტრე ბაგრაგიონის სიკვდილშემდგომი თავგადასავალი.

რუსული პრესის მასალების მიხედვით მოამზადა
ვალიკო სიმონოვიჩმა.

სურათებზე: ბაგრაგიონის ძეგლი თბილისში; მემორიალი ბოროდინოს ველზე.

თეიო ნიკოლაიშვილის ფოტო.

ჩინოვნიკები დიდ კორუფციაში

მუქთა საქოვარზე

7 სექტემბერს მსს კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა გამოამზეურეს გურჯაანის რაიონის მას „სამეფო ღვინოები კარდენახიდან“ ყოფილი დირექტორი თეიმურაზ კურცხალია, რომელმაც 2001 წლის 7 მაისს უცხოელი ბრიგანელი და ავსტრალიელი პარტნიორების პენდერსონისა და ბრისის თანხმობის გარეშე, საქართველოს კანონის „მეწარმეთა შესახებ“ მოთხოვნათა იგნორირებით, ხელშეკრულება გაფორმა სააქციო საზოგადოება „საქართველოს საფოსტო ბანკთან“. ამ ხელშეკრულებით თეიმურაზ კურცხალიამ, მის მიერ წარსულში აღებული პირადი სესხები მას-ს ვალად აქცია და საზოგადოების პარტნიორებს 210.000 დოლარის ქონებრივი ზარალი შურგზე წამოჭიდა. მერე გვიკვირს, ქართველი პარტნიორების მიერ „გაბადგდებული უცხოელები რაგომ ემდურებიან საქართველოში არსებულ საინვესტიციო გარემოს. სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა, მაგრამ იგი ბოლომდე მივა?

6 სექტემბერს მსს საგრანსპორტო პოლიციის დეპარტამენტის კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოსა და დასავლეთ საქართველოს რეგიონული განყოფილების თანამშრომლებმა ამხილეს მას „ქუთაისის აეროპორტის“ ყოფილი გენერალური დირექტორი რამაზ ჩაჩხიანი, რომელმაც ბოროგად გამოიყენა თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობა და თბილისში მცხოვრებ ნუგზარ ჯუღელს უკანონო საიჯარო ხელშეკრულების გაფორმების გზით მიპყიდა მას „ქუთაისის აეროპორტის“ კუთვნილი სპეცლაბორატორია „ლინია“. იგი დამონტაჟებული ავგომანქანა „გაზ-66“-ის ძარაზე. საბაალანსო ღირებულება შეადგენს 9.890 ლარს. ჩაჩხიანი ჯუღელს მოურიგდა 5.000 დოლარად. მან წინასწარ აიღო და მითვისა 2000 დოლარი.

3 სექტემბერს თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომლებმა სებიჯეგო თანხების მითვისებასა და ყალბი დოკუმენტის დამზადებაგამოყენებაში ამხილეს თბილისში მცხოვრები მაია პავლიაშვილი, რომელმაც 2001-2002 წლებში, საქართველოს სოცუზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ისანი-სამგორის რაიონული განყოფილების ზონის ინსპექტორად მუშაობისას გაყალბა თავის ზონაში აღრიცხული პენსიონერის სერგო მაჭავარიანის საპენსიო სალქმე. კერძოდ, შეადგინა ყალბი, 1997 წლით დათარიღებული ცნობა ისანი-სამგორის რაიონის სამხედრო კომისარიატის სახელით, ეითომ მაჭავარიანი იყო სამამულო ომის მონაწილე. ამის საფუძველზე მას 1998 წლის 15 იანვრის თარიღით დანიშნა პენსია 45 ლარის ოდენობით, რის შედეგად 2002 წლის 30 იანვარს ნანული ჯაფარიძის სახელით დაწერილი ყალბი განცხადებისა და ასევე ყალბი გარდაცვალების ცნობის საფუძველზე მაჭავარიანს, ვითომ მიუღებელი 3 წლის პენსია ჩაერიცხა №3 საფოსტო განყოფილებაში ჯაფარიძის სახელზე (როგორც მაჭავარიანის ქვრივზე). პავლიაშვილმა ისარგებლა ჯაფარიძის გაუთვითცნობიერებლობით, გამოაგანინა მას ჩარიცხული 1620 ლარი და მიითვისა.

უფრო ზვრილფეხა ჩინოვნიკები კი „დაბალი თანამდებობის“ კომპენსირებას ქრთამის აღებით ახერხებენ. 3 სექტემბერს იმერეთის სამხარეო პოლიციის კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის განყოფილების თანამშრომლებმა „ხელი სტაცეს“ იმერეთის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელს მამუკა ბიწაძესა და ამავე სააღსრულებო ბიუროს სტაჟიორს დიმონ ქორიძეს. მათ სოფელ ვარციხეში მცხოვრებ, პირობით მსჯავრდებულ ირაკლი ნაგრიაშვილისაგან ვადამდე გათავისუფლებაში ქრთამად აიღეს 200 დოლარი და 110 ლარი.

ვალერიან გოგოლაშვილი.

ხსოვნა

ონისე თუთბერიძე

მოულოდნელად გარდაიცვალა საქართველოს ყოფილი სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს გრესტ „საქსოფმშენინდუსტრიის“ მმართველი, შემდგომში ამავე სახელწოდების სააქციო საზოგადოების გენერალური დირექტორი, გენეკიურ მეცნიერებათა კანდიდატი **ონისე თუთბერიძე.**

თავმარდამცემია, როცა ძნელბედობის ჟამს, ქვეყანა კრგავს ახალგაზრდა მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტს, სამოქალაქო მშენებლობის ენერგიულ და მასშტაბურ ხელმძღვანელს, რომელსაც კიდევ მრავალი წელი შეეძლო ნაყოფიერად ეღვაწა სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

ონისე თუთბერიძე დაიბადა 1956 წელს თბილისში. სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტზე, სტუდენტობის პერიოდში არჩეული იყო თბილისის საქალაქო საბჭოს დეპუტატად. ინსტიტუტის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, 1979 წელს ჩაირიცხა ასპირანტურაში, ის მოსკოვში ბრწყინვალედ იცავს დისერტაციას და სამეცნიერო მოღვაწეობას იწყებს მმობლიურ ინსტიტუტში.

მაგრამ მისი ნიჭი და სამეურნეო მშენებლობის ნამდვილი უნარი გამოჩნდა პრაქტიკულ საქმიანობაში. 1986 წლიდან მუშაობას იწყებს სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს ერთ-ერთ სამშენებლო სამმართველოს მთავარ ინჟინრად. სწორედ აქ, მთელი სისრულით გამჟღავნდა მისი ნიჭი სამშენებლო საქმის ორგანიზატორისა. სულ რაღაც 5 წელიწადში გაიარა გზა სასოფლო-მშენებლობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და ურთულესი რგოლის, „საქსოფმშენინდუსტრიის“ მმართველის თანამდებობამდე.

ფასდაუდებელია ონისე თუთბერიძის ღვაწლი საქართველოში სასოფლო მშენებლობის ინდუსტრიის განვითარებაში. მას ხელეწიფებოდა რკინა-ბეტონისა თუ ლითონის ურთულესი კონსტრუქციების დამზადება, რამაც გადამწყვეტი როლი შეასრულა სოფლის მეურნეობის მოგიერთი გიგანტის მშენებლობაში.

1996 წლიდან, საქართველოს ეკონომიკაში ძირეული ცვლილებების შემდეგ, ონისე თუთბერიძე ერთ-ერთი დამფუძნებელი და გენერალური დირექტორია სააქციო საზოგადოება „საქსოფმშენმრეწვის“. 1999-2000 წლებში იყო თბილისის მერიის საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობის სამსახურის უფროსი. ყველგან, სადაც კი უმუშავია ბატონ ონისეს, ჰქონდა უდიდესი სიყვარული, ავტორიტეტი. მისი არაჩვეულებრივი ადამიანური ხიბლი, სითბო, ურთიერთობაში უმტყუნარობა, უმურველობა და მინაგანი დიდი კაცობა ამშვენებდა მას საზოგადოებაში.

და რა დასანანია, რომ ასეთ გულიან, გულისხმიერ, გულითად და გულკეთილ ახალგაზრდა კაცს უდროოდ სწორედ გულმა უმტყუნა.

წავიდა ჩვენგან იშვიათი პიროვნება, განუმეორებლად საიმედო და ყველას მემწე მეგობარი, ჭეშმარიტი მშენებელი, ქართული ოჯახის მმრუნველი და მოსიყვარულე მამა, დიდი პატენციის შემოქმედი სპეციალისტი. მას კიდევ მრავალი სასიკეთო საქმის გაკეთება შეეძლო თავის ქვეყნისა და საზოგადოებისათვის.

მსუფუქი იყოს დაუვიწყარი ონისესთვის მისთვის სათაყვანებელი ქართული მიწა.

უფალმა ნათელში გვიმყოფოს.

საქართველოს პრეზიდენტისა და მშენებლობის სამინისტრო;
საქაქციო საზოგადოება ბინესსენტრი „სოფშენი“;
საქართველოს მშენებელთა ფედერაცია.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის პონორარი არ გაიცემა.

ხსოვნა

ჯემალ მგალობლიშვილი

კიდევ ერთმა უერთგულესმა მეგობარმა და ნაღდმა კაცმა მოგვგეხა მხარი, და ნაადრევად გაეცალა საპაოს, **ჯემალი** იყო ადამიანი, რომელიც თავისი ცხოვრების წესით მართლაც იმსახურებდა დიდი კაცის მძიმედ საგარეელ სახელს. მას საქაო ცხოვრებაში წესად ჰქონდა დანერგილი ადამიანის სიყვარული, პატივისცემა, მეგობრებისთვის თავდადება და, რაც მთავარია, საქმისადმი მაღალპროფესიული დამოკიდებულება.

ჯემალ მგალობლიშვილი დაიბადა 1945 წლის 25 სექტემბერს. დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი. 1982 წლიდან ორი ათეული წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა ჯანდაცვის სამინისტროს „საქმედაეგგორანსის“ ურთულეს ორგანიზაციას. 1999 წლიდან საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სისტემაში იყო თავისი სპეციალისტი.

ტექნიკური განათლების მქონე შესანიშნავი სპეციალისტი, უზომოდ იყო მეყვარებული ქართულ ხელოვნებაზე. თავგამოდებით ქომაგობდა ქართულ ხალხურ სიმღერას და ყოველნაირად გვერდში ედგა მას. იყო მეცენაგობის ერთ-ერთი პირველი მერცხალი ჯერ კიდევ მაშინ, როდესაც ამ სიტყვის წარმოთქმაც კი იკრძალებოდა ჩვენში. გამოირჩეოდა თავისი ცხოვრების წესით და ბუნებრივად ეწერებოდა ქალაქის კოლორიტული პიროვნებების ფართო სპექტრში.

ასეთი ადამიანები სანთლით საძებნელია დღეს საქართველოში. მშვიდობით, ძმაო ჯემალ.

მეგობრები.

მამა გივი, მეუღლე მზია, შვილები გოგა, ირაკლი, სიდედრი მინა ციმაკურიძე, რძალი ირინა ქაცარავა, შვილიშვილი ანანო, ძმა ბაჩუკი, ძმისშვილები გია, ლაშა, მირანდა, დეიდა, ბიძები, ბიცოლები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ჯუმბერ ბივის ძე მგალობლიშვილი

პანაშვიდი 12, 13 IX, 5 სთ., გაგარინის ქ. № 20, გამოსვენება 14 IX, 3 სთ., საბურთალოს ამაღლების ეკლესიიდან.

დედა მედეა ნამიჭვიმეული, მამა მოთა გაზაკამეული, მეუღლე მაია სამადამეული, შვილები გიორგი, ნინიკო, ძმა პაატა, რძალი მაკა კერესელიძე, ძმისწულები მოთიკო, ანა, სიდედრი მერი, სიმამრი ავთანდილი, ცოლისძმა ხვიჩა სამადამეული იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ბაბა მოთას ძე ბაბაკამეული

პანაშვიდი 12, 13 IX, 4 სთ., გამოსვენება 14 IX, 3 სთ., ბახტრიონის ქ. № 28, ბინა 83.

მეგობრები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ბაბა მოთას ძე ბაბაკამეული

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

თანამშრომლები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ბაბა მოთას ძე ბაბაკამეული

და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ლელა და ალეკო ჩქარეულები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ

ბაბა მოთას ძე ბაბაკამეულის

გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ისანი-სამგორის რაიონის გამგეობა თანაუგრძნობს მოთა გაბაკამეილს შვილის

ბაბა ბაბაკამეულის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი ექიმი და საზოგადო მოღვაწე, ბაგონი

ვახტანგ ბოჭორიშვილი

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

საააქციო საზოგადოება ბიზნესცენტრის „სოფმშენი“ კოლექტივი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ მოულოდნელად გარდაიცვალა საქართველოს ყოფილი სასოფლო მშენებლობის ტრესტის „საქსოფმშენინდუსტრია“, ამჟამად ფირმის „საქსოფმშენმრეწვი“ გენერალური დირექტორი

ონისე თუთბერიძე

და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ალეკო კურცხალია ოჯახით ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა

ონისე თუთბერიძე

და თანაუგრძნობს გარდაცვლილის ოჯახს.

ირაკლი, თემური, მარინა ანდრიაძეები ოჯახებით, ღრმა მწუხარებით იუწყებიან

ონისე თუთბერიძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ქ. თბილისის ექსპერტიზისა და სერტიფიკაციის „თბილექსპერტიზა“ თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ამავე სამსახურის უფროს ექსპერტ ანა ახალედიანს ძმის

ავთანდილ ახალედიანის

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე ვალიდა, შვილები ეთერი, თამაზი, რძალი ქეთინო გულუა, სიძე ალეკო გრიგოლია, შვილიშვილები ბექა, გიგი, თათია, ნინო, რძალი თათო მანაგაძე იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ნოდარ შავგულიძე

პანაშვიდი 12, 13 IX, 5 სთ., გამოსვენება 14 IX, 3 სთ., გიორგი შავგულიძის 7, IV სართული (შესასვლელი ნუციუბიძის ქუჩის 189-დან).

ყოფილი სახალხო კონგროლის მუშაკები: ნანა ბასილაია, გრამიგონ კვარაცხელია, ოლეგ და ჯუმბერ ძნელაძეები, მოთა მაქაცარია, ამირან ოთარაშვილი, ავთანდილ ვამაკიძე, თემურ თევზაძე, როინ ტორგოძე, სერგო ხერგიანი, შაურ შაუგამეული მწუხარებით თანაუგრძნობენ თამაზ შავგულიძეს მამის

ნოდარ შავგულიძის

გარდაცვალების გამო.

მეუღლე ჯუმბერ ჩიჩუა, შვილები ლია, მზია, გიორგი, რძალი ნინო ცისისელი, სიძეები მამუკა ნადირაშვილი, ირაკლი გვარამაძე, შვილიშვილები სანდრო, ბექა, ნიკოლოზი, ანასგასია, ძმისშვილები ხათუნა, თემურ მონიები ოჯახებით, ჯანიკო, ეთერ ჩიჩუები ოჯახებით, მანანა ებრალიძე, მძახლები იმა გვარამაძე, მოთა ნადირაშვილი, იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ნუნუ ლეონიძის ასული მონია (ჩიჩუა)

პანაშვიდი 13, 14 IX, 4 სთ., გამოსვენება 15 IX, 3 სთ., მაგბერაშვილის № 2, მე-8 კორპ. I სად. VI სართ. ბ. 14.

საქართველოს კულტურის სამინისტრო აცხადებს, რომ გარდაიცვალა საქართველოს ფოგარის, მუსიკის, კინოსა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმის ფონდების მთავარი მცველი

ლევან კაკანაძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამკურნალო-დიაგნოსტიკური ცენტრის ადმინისტრაცია და მთელი კოლექტივი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა „ცენტრის“ ანესთეზიოლოგიისა და ინტენსიური თერაპიის სამსახურის ყოფილი ხელმძღვანელი, ღვაწლმოსილი ექიმი

ივანე ბივის ძე ჯაფარიძე

და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამოცემას უზრუნველყოფს შპს „პრესა-2002“

მთავარი რედაქტორი არმაზ სანებლიძე.
სარედაქციო კოლეგია: ალეკო ასლანიშვილი, როლანდ ბასილაშვილი, გურამ გოგიაშვილი, ბონდო გულიაშვილი, რუსუდან ლორთქიფანიძე, ბონდო მძინარაშვილი, რუსლან რუსია, სპარტაკ ქობულია, ბექა ჭედია, ოთარ ხუციშვილი.

დამფუძნებლები – „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტები

ნოდარის მორიგე რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი.

ინდექსი 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა – PRESS-98@CAUCASUS.NET

იბეჭდება ბამომცემლობა „ალლორის“ სტამბაში, რეინიგზის ჩიხი 20.